

۷۰ درصد در آمد خانوار صرف تامین مسکن می شود

سد رکود تورمی در برابر خانه دار شدن

شاخص های اقتصادی تاثیر قابل توجهی بر بازار مسکن و به همین دلیل، وضعیت رشد اقتصاد کلان یک کشور، اثر مستقیم بر بازار مسکن دارد. زمانی که رشد اقتصادی مثبت است، تقاضا برای مسکن افزایش پیدا می کند و احتمال افزایش قیمت ها و فعالیت های ساخت و ساز نیز بالا می رود. در این بین، با توجه به تاثیر نرخ بهره تسهیلات مالی بر بازار مسکن نیز می توان گفت هنگامی که نرخ بهره پایین است، هزینه تسهیلات برای خریداران مسکن کم می شود و تقاضا برای خرید و تامین مسکن افزایش پیدا می کند. علاوه بر موارد یاد شده، نرخ تورم از عوامل مهم تاثیر گذار در این زمینه است و در شرایط تورم بالا، افزایش قیمت ها شامل بازار مسکن نیز می شود. در این بین، سیاست های دولت تاثیر زیادی بر بازار مسکن دارد و تدابیری مانند اعطای تسهیلات و تسهیلات مالی، تغییر در مقررات ساخت و ساز، تعیین نرخ و سایر

سیاست های مرتبط می تواند بازار مسکن را تحت تاثیر قرار دهد. عواملی مانند تغییرات در بازار کار، تغییرات جمعیتی، رشد شهرنشینی و عوامل سیاسی و امنیتی نیز می توانند تاثیر گذار بر بازار مسکن باشند. در بررسی مجموع عوامل و اقدامات یاد شده، در می یابیم تیم اقتصادی دولت در حوزه مسکن نمره قبولی نمی گیرد و همچنان سد رکود تورمی در برابر خرید خانه، قد علم کرده است.

مرز باریک میان تامین معیشت و از خود گذشتگی

۱۶-۱۴-۷

سرمقاله

معادن فراوان ایران
گنجینه ای خفته
در زیر زمین

گفت و گو

برای کنترل تورم، چاپخانه
بانک مرکزی را ببندید

قانون عمل و عکس العمل

گزارش های روز

نانو، حریف بی رقیب آلاینده ها

سیاه و سفید
نمایشگاه تحول صنعت خودرو

صنعت خودرو کشورمان سال هاست از قافله جهانی عقب مانده و البته به واسطه اهمیت اقتصادی که این صنعت دارد مدام شاهد تلاش هایی از سوی دولت و متولیان امر هستیم تا به نوعی فاصله صنعت خودرو ما با جهان کم شود. یکی از این تلاش ها، برگزاری نمایشگاه های گوناگون خودرویی است. یکی از این نمایشگاه ها که امسال شاهد برگزاری دومین دوره آن بوده ایم، نمایشگاه تحول صنعت خودرو است. دومین نمایشگاه تحول صنعت خودرو ادامه دهنده حرکتی است که از سال گذشته با هدف تغییرات بنیادین در این حوزه آغاز شده است. نمایشگاه امسال با حضور عباس علی آبادی، وزیر صنعت، معدن و تجارت افتتاح شد و با توجه به تاکیدات وزیر صمت می شد حدس زد که تمرکز اصلی آن بر خودروهای برقی باشد که این گونه هم بود و بیشتر تولیدکنندگان داخلی دستاوردهای خود را در این زمینه ارائه دادند. آنچنان که از نام نمایشگاه برمی آید، خودروسازان قرار است در صنعت خودرو ایران تحولاتی که ایجاد کرده اند را نشان دهند.

جناب آقای دکتر محمد انصاری
ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت
استان البرز

انتصاب بجا و شایسته حضرتعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز که نشان از درایت و لیاقت و توانمندی شماست تبریک گفته، رجای واثق داریم کارآمدی های بر جسته شما نوید بخش پیشرفت و توسعه صنعت استان خواهد بود

شرکت رازان پلیمر شریان (حمید رضا شریعتی دلشاد)

جناب آقای دکتر محمد انصاری
ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز

نوید مسرت بخش انتصاب شایسته حضرتعالی را به عنوان ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز تبریک گفته، از درگاه ایزد منان دوام توفیقات شما را برای خدمتی سرشار از شور و نشاط در جهت شکوفایی صنعت البرز خواهانیم

شرکت پیشگام صنعت مبین (رضا طباطبانیان)

ZAR SHOURAN
آگهی فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله ای همراه با ارزیابی کیفی (انجام عملیات ۵،۰۰۰ (پنج هزار) متر حفاری اکتشافی و مغزه گیری به روش وایر لاین در معدن طلای زرشوران

شماره آگهی: ۱۶۰۴۹۰۷
م الف / ۲۲۴۳
شرح در صفحه ۵

با ماسبک زندگی اقتصادی
را گسترش دهید

www.Gostaresh.news

آگهی مزایده عمومی
موضوع مزایده: فروش ۲۱،۰۰۰ تن غبار نرمة آهن اسفنجی - ۶ هکتاری

شرکت فولاد هرمزگان جنوب در نظر دارد اقلام مازاد خود را از طریق مزایده عمومی مطابق جدول ذیل به فروش برساند. اشخاص حقوقی می توانند مطابق جدول زمانی انجام مزایده (به استثنای ایام پنجشنبه و تعطیل رسمی) پس از واریز مبلغ ۵۰۰/۰۰۰ ریال به شماره حساب ۰۱۱۱۱۱۱۱۰۰۰۸ نزد بانک ملی شعبه کمربند بندرعباس بنام شرکت فولاد هرمزگان جنوب و ارسال فیش واریزی به شماره فیس ۰۷۶-۳۳۵۳۰۰۵۵ و با پست الکترونیک soleimani.m@hosco.ir نسبت به خرید اوراق و هماهنگی جهت بازدید اقدام نمایند.

بازدید از موضوع مزایده الزامی می باشد و حداقل ۴۸ ساعت قبل از حضور باید هماهنگی های لازم صورت پذیرد. متقاضی بایستی در فیش واریزی مشخصات کامل خود، شماره تماس و شماره مزایده را جهت دریافت اسناد مربوطه قید نماید.

شماره مزایده	شرح کالا	مقدار (تن)	مبلغ ضمانت (ریال)
۰۲۰۴۰۱۳	غبار نرمة آهن اسفنجی	۲۱،۰۰۰	۲۲،۹۸۶،۱۲۰،۰۰۰

جدول زمانی انجام مزایده:

تاریخ شروع فروش اسناد	تاریخ پایان فروش اسناد	آخرین مهلت تحویل پاکت	تاریخ کنایش پاکت ها
۱۴۰۲/۰۸/۲۷	۱۴۰۲/۰۹/۰۶	۱۴۰۲/۰۹/۱۲ تا ساعت ۱۲:۰۰	۱۴۰۲/۰۹/۱۴

محل تحویل پاکت ها و هماهنگی جهت بازدید: بندرعباس، کیلومتر ۱۳ جاده اسکله شهید رجایی، شرکت فولاد هرمزگان جنوب، ساختمان هرمز ۱- اتاق ۱۰۹- واحد فروش خدمات و اقلام مازاد.

همچنین متقاضیان محترم برای آگاهی بیشتر می توانند در ساعات اداری با شماره تلفن ۰۷۶-۳۱۸۸۸۵۶۷ و یا ۰۷۶-۳۳۵۳۰۰۰۳ داخلی ۸۵۶۷ تماس حاصل فرمایند و یا به سایت فولاد هرمزگان www.hosco.ir مراجعه نمایند.

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

صمت ویژه نامه بیستمین نمایشگاه بین المللی متالورژی ایران متافورا منتشر می کند

ایران متافورا
The 20th INTERNATIONAL EXHIBITION OF METAFO

تلفن تماس با بازرگانی: ۸۸۷۲۲۷۳۲-۳۳
۰۹۰۳۵۱۰۰۹۴۲

بیستمین نمایشگاه بین المللی متالورژی

معادن فراوان ایران گنجینه‌های خفته در دل زمین

موجهر محمدشمیرانی کارشناس ارتباطات

در مقایسه با کشورهای همجوار و بسیاری از کشورهای جهان، ایران یکی از مهم‌ترین دارندگان مواد معدنی است. کشور ما با داشتن ۶۸ نوع ماده معدنی، ۳۷ میلیارد تن ذخایر اثبات‌شده و بیش از ۵۷ میلیارد تن ذخایر بالقوه، در میان ۱۵ کشور بزرگ غنی، از حیث مواد معدنی قرار دارد. این در حالی است که میزان استخراج مواد معدنی در دهه گذشته افزایش یافته و با معادن، تنها به ۴ درصد تولید ناخالص داخلی کشور می‌رسد؛ سهمی که بسیار ناچیز است و اگر زیرساخت‌های مناسب وجود داشت و موانع قانونی و مشکلات کنونی اکتشاف و کنترل دولت نبود، افزایش این رقم در تولید ناخالص داخلی کشور، می‌توانست به‌عنوان گنجینه‌ای ارزشمند، راهگشای بسیاری از مشکلات ریز و درشت اقتصادی کشور شود.

بهشت سرما به‌گذاری معدنی

ایران، در منطقه‌ای واقع شده است که کشورهای اطراف آن، مانند ترکیه، عربستان و کشورهای حاشیه خلیج فارس، باتوجه به آنگ رشد و توسعه اقتصادی قابل توجهی که دارند، نیازشان به منابع معدنی، روزبه‌روز بیشتر می‌شود. این کشورها، از حیث ذخایر معدنی بسیار فقیر هستند و بیشترین میزان مواد اولیه موردنیاز خود را وارد می‌کنند. در حالی که توجه لازم و سرمایه‌گذاری کافی و رفع موانع گوناگون برای بهره‌برداری بهتر و بیشتر از معادن، می‌تواند ایران را به‌عنوان منبع خوبی برای تأمین نیاز این کشورها معرفی کند.

کشور ما از نظر حجم ذخایر قطعی و بالقوه مواد معدنی، وجود زیرساخت‌های مناسب، وجود بازار مناسب مصرف در ایران و کشورهای منطقه، نرخ مناسب انرژی، دسترسی به آب‌های آزاد و همچنین دارا بودن بیش از ۵۰ هزار مهندس و تکنسین متخصص و تحصیلکرده بخش معدن، یکی از کشورهای بسیار شاخص برای سرمایه‌گذاری در عرصه معدن محسوب می‌شود و می‌توان گفت که چنانچه ابر و باد و مه و خورشید و فلک، به کار آیند و مدیران و تصمیم‌گیرندگان کشور، به‌صراحت بیفتند تا موانع موجود را رفع و با تصویب قوانین و دستورالعمل‌های موردنیاز، فعالیت در عرصه معدن را تسهیل کنند، می‌توان یقین داشت که ایران در آینده، «بهشت سرمایه‌گذاری معدنی» خواهد شد و رونق کار معادن رونق اقتصادی کشور و رفاه مردم را به‌دنبال خواهد داشت.

ایران، با داشتن یک درصد جمعیت جهان، بیش از ۷ درصد منابع معدنی دنیا را دارد. ذخایر زیرزمینی و معدنی مهم ایران، عبارتند از: نفت، گاز، آهن، مس، طلا، روی، نقره، سرب، کرومیت، منگنز، تیتانیوم، اورانیوم، لیتیم، زغال سنگ، قلع، گچ، نمک، سنگ قیمتی مانند فیروزه و... .

شاید بد نباشد اشاره کنیم در حال حاضر، صنعت نفت به‌تنهایی در اقتصاد ایران، بیشتر در آمد کشور را تأمین می‌کند. دیگر منابع درآمدی، می‌تواند این موارد باشند: براساس اعلام چند سال پیش رئیس انجمن زغال سنگ ایران، این کشور تا ۴۰۰ سال آینده، زغال سنگ خواهد داشت و این‌گونه در دهه‌های اخیر، خاک کشاورزی دیگر جنوب ایران و حتی خاک سرخ جزیره هرمز، به کشورهای دیگر صادر می‌شود و از همه جالب‌تر، اعلام ذخیره قطعی طلای موجود در معادن ایران، به‌میزان ۲۵۰ هزار کیلوگرم است که می‌تواند منبع خوبی برای درآمد کشور به‌حساب آید. اما پس از حضور چینی‌ها در معادن ایران، دبیر کل خانه صنعت و معدن ایران در فروردین ۱۴۰۰ اعلام کرد که حضور چینی‌ها در معادن‌های ایران - حتی معادن طلای این کشور - بخشی از قرارداد ۲۵ ساله ایران و چین بوده است. گویا این حضور، سابقه‌ای دیرینه‌تر از این قرارداد دارد و در سال ۱۳۹۴ نیز، ۶ پروژه بزرگ معادن‌های ایران، به‌شرف همکاری چینی معرفی شده بود و به‌همین دلیل، رئیس وقت اتاق بازرگانی تهران، در تایید همکاری ایران و چین، معادن کشور را «بی‌شمار و بی‌انگشت سرمایه‌گذاری خارجی» دانسته بود.

گذشته معادن

از آغاز تمدن بشری، استفاده از سنگ معدن، سرامیک و فلزاتی که در نزدیکی سطح زمین یافت می‌شدند، برای ساخت ابزار و سلاح‌های اولیه، متداول و رایج بوده است. نخستین معدنی که حدود ۴ هزار سال پیش از میلاد، توسط انسان‌ها کشف و مورد بهره‌برداری قرار گرفت، معادن سنگ چخماق بود که زمینه‌ای برای کشف و استفاده از آهن بود.

البته، قدمت یک معدن شناخته‌شده در سوزاندن به حدود ۳۴ هزار سال پیش می‌رسد که انسان‌های دوره پارینه‌سنگی، از آن بهره‌برداری می‌کردند. بعدها، مصریان برای ساخت سازه‌های عظیم ساختمانی مانند آرام‌خانه، از سنگ معدن‌ها استفاده می‌کردند تا اینکه در مصر باستان، معادن طلای «نوبیا» کشف شد. نخستین معدن مس هم در ایران کشف شد. سنگ معدن‌های یافت‌شده در «تل ابلیس» شهر کرمان، حدود ۶ هزار سال قدمت دارند و قدیمی‌ترین منطقه‌ای که آثار وجود مس در آن مشاهده شده است، در سیلک کاشان قرار دارد.

معادن ایران، به‌عنوان یکی از غنی‌ترین ذخایر زیرزمینی جهان، ثروتی است که تاکنون، کمتر دست‌خورده و در طول تاریخ، به‌خوبی عمیق، در زیر زمین‌های ایران فرو رفته است. این ثروت و گنجینه عظیم و بکر، می‌تواند این سرزمین را، به یکی از ثروتمندترین کشورهای منطقه و جهان تبدیل کند. در حالی که تاکنون، چیزی بیش از حسرت برای مردم به‌امعان نابورده است؛ شاید بتوان این‌گونه تعبیر کرد شرایط امروز مردم کشور ما موجود چنین ثروت‌های خدادادی، مانند پدر پولدار خسیسی می‌ماند که باوجود ثروتمند بودن، به اعضای خانواده‌اش گرسنگی می‌دهد! کارشناسان، باتوجه به تأکید مقامات بالای کشور بر جایگزینی معدن به‌جای نفت، امضاهای طلایی و لابی‌های پشت‌پرده در بهره‌برداری از معادن و بسته بودن دست تولیدکنندگان حرفه‌ای را، از جمله دلایل بی‌روستی معادن کشور می‌دانند.

همین چند روز پیش بود که حرف‌های معاون امور معادن وزارت صمت، موجب نگرانی بیشتر کارشناسان و تولیدکنندگان حرفه‌ای معدن شد، وی با اشاره به واگذاری هزار و ۵۰۰ معدن به بهره‌برداران جدید در سال گذشته، اعلام کرده بود، قرار است تا پایان سال ۱۴۰۲، تعداد ۱۰ هزار معدن را کد تعیین تکلیف شوند. به‌همین دلیل هم، کارشناسان با نگرانی می‌گویند وقتی در طول یک سال گذشته، فقط هزار و ۵۰۰ معدن تعیین تکلیف و واگذار شده‌اند، چگونه ظرف ۴ ماه باقیمانده تا پایان اسفند، وزارت صمت می‌تواند برای ۱۰ هزار معدن، در چارچوب روال قانونی و زمانبر مزایده، واگذاری صورت دهد؟ قطعاً امید است پاسخ این پرسش توسط مسئولان ذی‌ربط، ابهامی بر ابهام قبلی نیفزاید.

ضعف سیاست گذاری در اصلاح نرخ حامل‌های انرژی

بازرگانی شده‌ایم. وزیر اقتصاد ادامه داد: متأسفانه به‌دلیل تحریم‌های ظالمانه، همچون سال‌های وفور درآمدهای نفتی نیمه دوم دهه ۸۰ خورشیدی، اعتبارات لازم به‌منظور جبران افزایش نرخ حامل‌های انرژی برای مردم را نداریم که اگر این‌طور بود، دستمان برای انجام اقدامات اصلاحی اعم از اصلاح قیمتی یا توسعه انرژی‌ها تجدیدپذیر، بازتر از امروز بود. بنابراین، تلاش می‌شود با انجام تفاهم‌هایی در مسئله خودروهای برقی، از ظرفیت‌های بیرونی اقتصاد استفاده کنیم تا قدری از تنگنای بودجه‌ای موجود درباره اجرای طرح‌های حوزه انرژی رها شویم.

وزیر امور اقتصادی و دارایی در جمع صاحب‌نظران و اساتید اقتصادی دانشگاه‌های کشور، تصریح کرد: در زمینه سیاست‌گذاری اصلاح نرخ حامل‌های انرژی، هزینه زیاد داده، اما درس کمتر گرفته‌ایم. به‌گزارش وزارت امور اقتصادی و دارایی، سیداحمد خاندوزی اظهار کرد: اگر سیاست‌گذار، شجاعت به خرج ندهد و با ابتکار عمل، به استقبال مسئله و حل آن نرود، آن وقت آن مسئله است که خودش را تحمیل و او را ناچار از پرداخت هزینه‌های اجتماعی و اعتباری خیلی بالاتری برای انجام اصلاح می‌کند.

وی افزود: این در حالی است که در تنگنای حاصل از تبعات اجتماعی

در نمایشگاه و همایش اقتصادی «ایران پروژه» تأکید شد

توسعه روابط تجاری ایران و ترکمنستان

وی خاطر نشان کرد: شرکت‌های حاضر در این نمایشگاه اختصاصی از جمله شرکت‌های بزرگ و معتبر در سطح ملی و بین‌المللی به‌شمار می‌روند و خدماتی که توسط این شرکت‌های ارائه می‌شود، قابل‌قبایت با شرکت‌های بزرگ و مطرح بین‌المللی است.

وزیر راه و شهرسازی کشورمان اعلام کرد: جمهوری اسلامی ایران افتخار دارد در راستای ارتقای همکاری‌های دوجانبه و همچنین در مسیر صلح و دوستی منطقه‌ای و بین‌المللی تجارب شرکت‌های ایرانی را با شرکت‌های سایر کشورها به‌ویژه کشور دوست و همسایه و برادر ترکمنستان به‌اشتراک بگذاریم.

پیشنهاد ایجاد منطقه اقتصادی مشترک با ایران

معاون رئیس کابینه و وزیر امور خارجه ترکمنستان از علاقه‌مندی کشورش برای توسعه روابط با ایران و پیشنهاد ایجاد منطقه اقتصادی مشترک خبر داد و از شرکت‌های ایرانی برای حضور در پروژه‌های ترکمنستان دعوت کرد.

معاون رئیس کابینه و وزیر امور خارجه ترکمنستان

رئیس جمهوری ترکمنستان به ایران، حجم تجارت ۲ کشور رشد بسیار خوبی یافته است؛ البته انتظارمان این است که تجارت ایران با ترکمنستان به ۳ میلیارد دلار برسد. میادلات ۲ کشور به ۱۲۰ میلیون دلار کاهش یافت. وی افزود: خوشبختانه در دولت سیزدهم با سفر آقای رئیسی به ترکمنستان و رئیس جمهوری ترکمنستان به ایران، حجم تجارت ۲ کشور رشد بسیار خوبی یافته است؛ البته انتظارمان این است که تجارت ایران با ترکمنستان به ۳ میلیارد دلار برسد.

معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه ادامه داد: صدور خدمات فنی و مهندسی به ترکمنستان، از پروژه‌های بزرگی است که در این کشور توسط شرکت‌های ایرانی در حال انجام است و آنها به شرکت‌های ایرانی اعتماد دارند.

وی با بیان اینکه تمرکزمان روی بخش کالا و قطعات پالایشگاهی است، اضافه کرد: در بخش مصالح ساختمانی نیز، فضای بسیار خوبی برای همکاری وجود دارد. معاون وزیر خارجه کشورمان، مهم‌ترین مسئله در روابط ایران و ترکمنستان را ترانزیت عنوان کرد و گفت: ترکمنستان علاوه بر دریای خزر، دروازه ورود ما به آسیای مرکزی است، البته توافقاتی با این کشور از لحاظ تعرفه و همساز کردن قیمت‌ها داشتیم که تردد کامیون‌ها به‌صورت ترانزیت با دوجانبه شکل گرفته و رشد بسیار خوبی نسبت به سال گذشته داشته است.

صفری بیان کرد: آینده خوبی در بخش روابط اقتصادی ۲ کشور می‌بینم و یکی از مسائل بسیار مهم ترکمنستان، ترانزیت کالا به هند و کشورهای خلیج فارس از طریق ایران است. وی تأکید کرد: اساس کار ما با ترکمنستان، در بخش صدور خدمات فنی - مهندسی و در طرف مقابل، واردات گاز از این کشور برای مصارف خودمان و سوآپ گازی به کشورهای قفقاز است که در دولت سیزدهم مورد تأکید قرار دارد.

معاون وزیر خارجه کشورمان بیان کرد: زمانی که دولت سیزدهم شکل گرفت، رئیس جمهوری تأکید بسیار زیادی نسبت به برگزاری کمیسیون‌های مشترک داشتند، زیرا این کمیسیون‌ها در روابط دوجانبه به‌ویژه در بخش اقتصادی و کنسولی بسیار موثر هستند. معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه با بیان اینکه حجم ترانزیت از ایران نسبت به سال گذشته رشد خوبی داشته است، تأکید کرد: خط ریلی چاپهار- زاهدان، کریدور شمال به جنوب را تکمیل می‌کند و کالاهای با سرعت بالاتری جابه‌جا می‌شوند و همین امر سبب رشد ترانزیت خواهد شد.

صفری با بیان اینکه علاوه بر ترکمنستان، از پاکستان، قزاقستان، تاجیکستان و قرقیزستان، درخواست ترانزیت کالا از ایران را دارند، گفت: خط ریلی چاپهار- زاهدان باید هرچه زودتر تکمیل شود و یکی از اولویت‌های حوزه راه، باید انجام این پروژه مهم باشد، البته وزارت راه و شهرسازی اعلام کرده است که این پروژه سال آینده به‌بهره‌برداری می‌رسد.

رایزنی برای صدور خدمات فنی و مهندسی صنعت گاز

معاون وزیر نفت در امور گاز، با حضور در نمایشگاه «صنعت انرژی ۲۰۲۳» ترکمنستان، درباره صادرات خدمات فنی و مهندسی صنعت گاز کشور با طرف‌های خارجی رایزنی کرد.

مهدی صفری

به‌گزارش وزارت نفت، مجید چگنی با حضور در غرفه وزارت نفت در نمایشگاه ایران پروژه که در عشق‌آباد برگزار شده است، درباره توانمندی‌های فنی، مهندسی و دستاوردهای نیروهای متخصص صنعت گاز و توانایی شرکت ملی گاز ایران برای صادرات این نوآوری‌ها رایزنی کرد. وزارت نفت و شرکت اصلی با عرضه توانمندی‌های فنی مهندسی، فرصت‌های سرمایه‌گذاری و نیازهای وارداتی و ظرفیت‌های صادراتی کالا، حضوری موثر در این نمایشگاه برای شرکت‌های حوزه نفت و گاز حاضر در نمایشگاه دارد و مورد استقبال شرکت‌کنندگان قرار گرفته است.

ویژه‌تر از خبر

پیگیری توسعه پلتفرم‌ها و سکوه‌های داخلی

فعالیت برخی مسئولان در پلتفرم‌های خارجی در شرایطی که دولت وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات از سکوه‌ها پلتفرم‌های داخلی حمایت می‌کند، اظهار کرد: به‌صورت کلی، سیاست مرکز ملی فضای مجازی، حمایت از سکوه‌ها و پیام‌سان‌های داخلی است. دبیر شورای عالی فضای مجازی تصریح کرد: امیدواریم روزی برسد که پلتفرم‌ها و سکوه‌های داخلی آنقدر عالی شوند که مسئولان کار را در این فضا انجام دهند.

رئیس مرکز ملی فضای مجازی گفت: تمام الزامات و کارها برای توسعه و گسترش پلتفرم‌ها و سکوه‌های داخلی در داخل و خارج از کشور وظیفه ما است و باید پیگیری کنیم تا این کار انجام شود؛ برخی مسئولان هم در پیام‌سان‌ها و شبکه‌های داخلی خوب عمل کرده‌اند و برخی دیگر، در هر دو سکوه (داخلی و خارجی) فعالیت می‌کنند. محمادمین آقامیری، دبیر شورای عالی فضای مجازی و رئیس مرکز ملی فضای مجازی در گفت‌وگو با ایسنا، درباره

ایران، مقصدی برای تعمیر بونینگ و ایرباس

مشترک همکاری‌های اقتصادی ایران و ترکمنستان فراهم شد. محمدی‌بخش درباره تعمیرات هواپیماهای سایر کشورهای ایران، بیان کرد: امکان‌ها و دانش در ایران برای تعمیر و نگهداری هواپیما و سیستم‌های فرودگاهی وجود دارد و در حال حاضر کشورهایی از امریکای لاتین و آسیا هواپیماهای خود با موتور آن را برای تعمیر به ایران می‌آورند و در کشورمان این کار انجام می‌شود. رئیس سازمان هواپیمایی کشوری گفت: این هواپیماها از نوع بونینگ و ایرباس است و در ایران چک‌های مستنکین آنها را انجام می‌دهیم. بنا بر اعلام وزارت راه و شهرسازی، وی تأکید کرد: امروز ایران به مقصد کشورهای بسیاری برای تعمیر هواپیما تبدیل شده و این دستاورد مهم در شرایطی به‌دست آمده است که صنعت هواپیمایی تحت شدیدترین تحریم‌های ظالمانه و یک‌جانبه امریکا قرار دارد.

رئیس سازمان هواپیمایی کشوری اعلام کرد: دیگر هیچ هواپیمای ایرانی برای تعمیر و نگهداری به خارج ارسال نمی‌شود و امروز ایران به مقصد کشورهای بسیاری برای تعمیر هواپیما تبدیل شده است. به‌گزارش ایسنا، محمد محمدی‌بخش در حاشیه سفر به ترکمنستان به‌همراه وزیر راه و شهرسازی، درباره افزایش تعداد پروازها به این کشور، اظهار کرد: افزایش پروازهای مستقیم ایران و ترکمنستان، یکی از برنامه‌های سازمان هواپیمایی است که پیگیری می‌کنیم، البته در حال حاضر، ۲ پرواز هفتگی به‌صورت مستقیم از تهران به عشق‌آباد و بالعکس انجام می‌شود. وی با بیان اینکه این تعداد پرواز، برای شروع همکاری خوب است، ادامه داد: با توجه به اشتراکات زیادی که با شرکت ترکمنستان داریم، امیدواریم در سفر وزیر راه و شهرسازی به این کشور، مقدمات افزایش پروازهای ۲ کشور در کمیسیون

وزیر امور اقتصادی و دارایی در جمع صاحب‌نظران و اساتید اقتصادی دانشگاه‌های کشور، تصریح کرد: در زمینه سیاست‌گذاری اصلاح نرخ حامل‌های انرژی، هزینه زیاد داده، اما درس کمتر گرفته‌ایم.

به‌گزارش وزارت امور اقتصادی و دارایی، سیداحمد خاندوزی اظهار کرد: اگر سیاست‌گذار، شجاعت به خرج ندهد و با ابتکار عمل، به استقبال مسئله و حل آن نرود، آن وقت آن مسئله است که خودش را تحمیل و او را ناچار از پرداخت هزینه‌های اجتماعی و اعتباری خیلی بالاتری برای انجام اصلاح می‌کند.

وی افزود: این در حالی است که در تنگنای حاصل از تبعات اجتماعی

پانزدهمین نمایشگاه «ایران پروژه» با حضور بیش از ۹۰ شرکت فعال ایرانی در گروه‌های تولیدات فولادی، تجهیزات و مصالح ساختمانی، خدمات فنی و مهندسی، فعالان حوزه انرژی و دانش‌بنیان‌ها در عشق‌آباد برگزار شد.

به‌گزارش ایرنا، مهرداد بذرشا پس از مراسم افتتاحیه همایش اقتصادی تجار و بازرگانان در حاشیه پانزدهمین نمایشگاه «ایران پروژه» با اشاره به گشایش‌ها و شکوفایی روابط بازرگانی و تجاری ایران و ترکمنستان، اظهار کرد: به‌واسطه عزم و اراده پایدار، هوشمندانانه و آینده‌نگر، طرفین اعم از مسئولان دولتی و فعالان بخش خصوصی و شرکت‌های توانمند در حال رقم خوردن است. همچنین معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه از بهره‌برداری از خط ریلی چاپهار- زاهدان در سال آینده خبر داد و گفت: تجارت ۲ کشور در دولت سیزدهم رشد بسیار خوبی داشته و انتظارمان این است که به ۳ میلیارد دلار برسد.

حجم مبادلات ایران و ترکمنستان ۲ برابر می‌شود

وزیر راه و شهرسازی از برنامه‌ریزی برای افزایش تعداد پروازهای ایران و ترکمنستان خبر داد و گفت: حجم مبادلات تجاری ایران در کوتاه‌مدت به یک میلیارد دلار افزایش می‌یابد.

به‌گزارش وزارت راه و شهرسازی، مهرداد بذرشا پس از افتتاح نمایشگاه «ایران پروژه» در عشق‌آباد، پایتخت ترکمنستان در جمع خبرنگاران اظهار کرد: امروز در کنار برگزاری هفدهمین اجلاس اقتصادی ایران و ترکمنستان، نمایشگاه ایران پروژه افتتاح شد. وی با اشاره به اینکه ۹۴ شرکت ایرانی و ۳۰۰ تاجر بازرگان و فعال اقتصادی در نمایشگاه حضور دارند، گفت: این تعداد شرکت‌کننده، حاکی از آن است که ایران ظرفیت‌های بسیار زیادی دارد که می‌تواند توسعه سایر کشورها مورد استفاده قرار گیرد.

مهدی صفری

وزیر راه و شهرسازی در ادامه با اشاره به اینکه در زمان حاضر حدود ۵۰۰ میلیون دلار حجم مبادلات تجاری ما با ترکمنستان است، اضافه کرد: در جلسات با مقامات ترکمنستان از جمله رئیس جمهوری هدف‌گذاری شده است تا حجم مبادلات ایران و ترکمنستان در کوتاه‌ترین زمان به یک میلیارد دلار افزایش یابد.

بذرشا پس از افتتاح نمایشگاه «ایران پروژه» در عشق‌آباد، پایتخت ترکمنستان در جمع خبرنگاران اظهار کرد: امروز در کنار برگزاری هفدهمین اجلاس اقتصادی ایران و ترکمنستان، نمایشگاه ایران پروژه افتتاح شد. وی با اشاره به اینکه ۹۴ شرکت ایرانی و ۳۰۰ تاجر بازرگان و فعال اقتصادی در نمایشگاه حضور دارند، گفت: این تعداد شرکت‌کننده، حاکی از آن است که ایران ظرفیت‌های بسیار زیادی دارد که می‌تواند توسعه سایر کشورها مورد استفاده قرار گیرد.

وزیر راه و شهرسازی در ادامه با اشاره به اینکه در زمان حاضر حدود ۵۰۰ میلیون دلار حجم مبادلات تجاری ما با ترکمنستان است، اضافه کرد: در جلسات با مقامات ترکمنستان از جمله رئیس جمهوری هدف‌گذاری شده است تا حجم مبادلات ایران و ترکمنستان در کوتاه‌ترین زمان به یک میلیارد دلار افزایش یابد.

بذرشا پس از افتتاح نمایشگاه «ایران پروژه» در عشق‌آباد، پایتخت ترکمنستان در جمع خبرنگاران اظهار کرد: امروز در کنار برگزاری هفدهمین اجلاس اقتصادی ایران و ترکمنستان، نمایشگاه ایران پروژه افتتاح شد. وی با اشاره به اینکه ۹۴ شرکت ایرانی و ۳۰۰ تاجر بازرگان و فعال اقتصادی در نمایشگاه حضور دارند، گفت: این تعداد شرکت‌کننده، حاکی از آن است که ایران ظرفیت‌های بسیار زیادی دارد که می‌تواند توسعه سایر کشورها مورد استفاده قرار گیرد.

وزیر راه و شهرسازی با یادآوری اینکه طی ۷ ماه اسفند سال ترانزیت ایران ۲۵ درصد افزایش یافته است، آن را ناشی از مذاکرات دولت سیزدهم با کشورهای همسایه اعلام و تأکید کرد: امصار دولت برای حذف مقررات زائد ترانزیت با سایر کشورهای همسایه باعث رشد ترانزیت شده است. بذرشا تصریح کرد: در کلان‌پروژه کریدور شمال - جنوب و در قالب ایران راه توسعه زیرساخت‌ها از جمله افزایش خطوط ریلی و جاده‌های شرط لازم است، اما شرط کافی برای دستیابی به آن، کمیسیون‌های مشترکی است که با کشورهای همسایه برگزار شود.

وی درباره پروازهای بین ایران و ترکمنستان گفت: یکی از پیش‌نیازهای اساسی برای حضور سرمایه‌گذاران و شرکت‌های ایرانی در ترکمنستان، افزایش پروازهای بین ۲ کشور است، در این راستا، مذاکراتی انجام شده است و به‌زودی شاهد افزایش این پروازها خواهیم بود.

بذرشا ادامه داد: زمینه برای تبادل اطلاعات و تجارب و همچنین شناسایی متقابل ظرفیت‌ها و امکانات ۲ کشور فراهم شده و امیدوارم همایش اقتصادی امروز ریزال فرصتی برای رایزنی‌های تخصصی و حرفه‌ای فعالان اقتصادی و شرکت‌های ۲ کشور باشد.

وزیر راه و شهرسازی تصریح کرد: بدون شک، ظرفیت‌های بالقوه و نهان برای انعقاد و اجرای قراردادهای تجاری بین شرکت‌های ایرانی و ترکمن در تمامی زمینه‌ها وجود دارد که در این رویداد و با حضور بیش از ۹۰ شرکت فعال ایرانی در گروه‌های تولیدات فولادی، تجهیزات و مصالح ساختمانی، خدمات فنی و مهندسی، آب و برق و انرژی نفت، گاز و پتروشیمی دانش‌بنیان شاهد حضور بخشی از این زمینه‌ها هستیم. بذرشا گفت: در قالب تشویق و حمایت‌هایی که از سوی بالاترین مقامات دولتی، به‌ویژه کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی ۲ کشور صورت می‌پذیرد و دوطرف از این فضای مطلوب بهره‌مند خواهند شد.

عکس روز

عکس: فارس

گذرگاه کتاب در پیاده‌راه انقلاب

نتیجه یک دهه ادغام وزارت صمت چه بود؟

تاریخ سیاست‌گذاری اقتصادی و تجاری ایران نشان می‌دهد، شروع دهه ۹۰ با ادغام وزارتخانه‌های «صنعت و معدن» و «بازرگانی» و تشکیل وزارت «صنعت، معدن و تجارت» همراه بود؛ تصمیمی که به دلیل پیوستگی و ارتباط مسائل حوزه تولید و تجارت، با هدف تمرکز و هماهنگ‌سازی، سیاست‌گذاری در این حوزه در راستای پیشرفت اقتصادی کشور انجام شد. هدفی که براساس کارنامه وزارت «صنعت، معدن و تجارت» در ۱۰ سال گذشته به هیچ وجه محقق نشده است.

وزارت صمت در حال حاضر به تنهایی متولی ۳۰ درصد اقتصاد کشور است و برخی کارشناسان معتقدند در چنین شرایطی برای ارتقای عملکرد، وزارتخانه بزرگ صمت با مسئولیت‌های متعدد باید به دو وزارتخانه تبدیل شود. رسیدگی به گزارش کمیسیون اجتماعی درباره لایحه تشکیل وزارت بازرگانی از جمله مواردی است که در دستور کار نمایندگان مجلس در هفته جاری قرار گرفته است. اما هدف دولت از این لایحه چیست و چرا به تصویب آن اصرار دارد؟ به گزارش مهر، بررسی

تجاری کشور شده، به‌طوری‌که براساس اطلاعات مرکز آمار ایران رشد اقتصادی کشور در دهه ۹۰ حدود یک درصد به ثبت رسیده است. همچنین رشد محصول ناخالص داخلی و ارزش‌افزوده فعالیت‌های حوزه صنعت و معدن نیز در همین مدت به ترتیب منفی ۲.۴ و منفی ۱.۷ گزارش شده است. از طرفی، عدم تناسب میان عرضه و تقاضا کالاهای اساسی و پرمصرف مردم در مقاطع مختلف، به‌هم‌ریختگی و عدم تنظیم بازارها، عدم حمایت از مصرف‌کننده، همگی حکایت از ناموفق بودن ادغام وزارتخانه‌های بازرگانی و صنعت و معدن دارد.

را پوشش می‌دهد، به عبارتی ۹۰ رشته فعالیت در کشور وجود دارد که ۲۷ مورد آن در حوزه این وزارتخانه است و با وجود این تنوع فعالیت‌ها، از زمان تشکیل این وزارتخانه تاکنون فقط یک وزیر به مدت چهار سال به مدیریت در این وزارتخانه پرداخته است.

علاوه بر این اظهارات، بررسی کارنامه وزارت صمت در ۱۰ سال گذشته حکایت دارد؛ گستردگی وظایف وزارت صمت از یک سو و چالش‌های ایجاد شده به‌دنبال تحریم‌ها از سوی دیگر، در طول دهه ۹۰، باعث عدم تمرکز این وزارتخانه بر فعالیت‌های تولیدی، صنعتی و

چالش‌های وزارت صمت در حوزه‌های صنعت و تجارت نیز دوچندان شد.

وزارت صمت متولی ۳۰ درصد اقتصاد کشور

گفتنی است، از ادغام وزارتخانه‌های «صنعت و معدن» و «بازرگانی» و تشکیل وزارت «صنعت، معدن و تجارت»، بیشترین استیضاح و جابه‌جایی چه در سطح وزرا و چه در سطح مدیران، در این وزارتخانه رقم خورده است. رضا فاطمی امین وزیر سابق صمت در دفاعیات خود در جلسه استیضاح گفته بود: «وزارت صمت ۳۰ درصد اقتصاد کشور

براساس نظر کارشناسان، مهم‌ترین علت عدم تحقق اهداف در نظر گرفته شده برای ادغام وزارتخانه‌های «صنعت و معدن» و «بازرگانی»، گستردگی وظایف در وزارتخانه تازه‌تاسیس بود؛ به عبارتی تجمیع اهداف ترسیم‌شده در حوزه‌های تولید، تجارت خارجی، تامین مواد اولیه و کالاهای اساسی و تنظیم بازار در یک وزارتخانه، شاید موجب وحدت رویه شود، اما سیاست‌گذاری، مدیریت و نظارت این بخش‌ها را بسیار دشوار می‌کند. البته با اضافه‌شدن تحریم بانک مرکزی ایران و تمام فرآیندهای بین‌المللی انتقال پول به تحریم‌های گذشته،

انحصار در صنعت و تولید کشور

اهداف، مأموریت‌ها و وظایف مربوط به امور بازرگانی از وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی، «وزارت بازرگانی» تشکیل خواهد شد.

۶ هدف تشکیل وزارت بازرگانی

همچنین علی‌بهداری چهرمی سخنگوی دولت در اظهاراتی مهم‌ترین مزیت‌ها و اهداف تشکیل وزارت بازرگانی را به این شرح بیان کرد: تقویت و تجمیع ابزارهای نظارتی دولت بر بازار، کنترل موثرتر قیمت‌ها، تسهیل تجارت و رونق تجارت خارجی، سیاست‌گذاری واحد و چابکی در امور بازرگانی و حمایت جدی‌تر از مصرف‌کننده از جمله دلایل دولت برای تشکیل وزارت بازرگانی است.

کرد و در نهایت با ایجاد تمرکز در وظایف و یکپارچگی سیاست‌گذاری تجارت خارجی کشور، سرمایه‌گذاری خارجی و درآمدی کشور افزایش خواهد یافت، مسائلی که تاکنون مورد غفلت وزارت صمت قرار گرفته است.

تلاش دولت‌ها برای احیای وزارت بازرگانی

بر این اساس، دولت‌های دوازدهم و سیزدهم به‌دنبال تفکیک و کوچک‌سازی آبروزارخانه صمت بودند که این طرح در دولت قبل به نتیجه نرسید، اما لایحه «تشکیل وزارت بازرگانی»، مجدداً در دولت سیزدهم پیگیری شد و کلیات آن در یک ماده واحد و ۶ تبصره به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید.

براساس این لایحه، به‌منظور تمرکز سیاست‌گذاری، راهبری، برنامه‌ریزی، نظارت و ساماندهی امور مرتبط با حوزه بازرگانی و تنظیم بازار، با تفکیک

از حق مصرف‌کننده دفاع کند. به‌عنوان مثال درباره گران‌فروشی یکی از شرکت‌های تولیدکننده خودرو به‌صورت قطعات منفصله، باوجود شکایت سازمان حمایت، این شکایت همچنان بی‌نتیجه مانده است.

غلامی درباره مسئله دیگری که در خلأ وجود وزارت بازرگانی رخ می‌دهد، گفت: در حال حاضر افرادی صادرات انجام می‌دهند و به‌منظور عدم تحویل ارز حاصل از صادرات خود به سامانه نیما و بدون در نظر گرفتن نیاز و شرایط ارزی کشور، درخواست واردات کالا به کشور می‌کنند و در نتیجه این مسئله موجب فشار به منابع ارزی کشور می‌شود.

وی در پایان درباره اهداف تشکیل و وظایف وزارت بازرگانی گفت: وزارت بازرگانی با نظارت بر واردات و کنترل منابع ارزی کمک می‌کند، همچنین تاسیس این وزارتخانه به مدیریت تجارت خارجی کمک خواهد

در همین زمینه، رضا غلامی، کارشناس اقتصاد با اشاره به تحمیل ضرر و هزینه‌های اضافی به مصرف‌کننده نهایی در شرایط فعلی، گفت: وقتی در صنعت و تولید کشور انحصار وجود داشته باشد، یعنی در صنایع بزرگ مانند فولاد و خودروسازی و حتی تولید روغن نباتی، چند شرکت محدود وجود داشته باشد، باید ساختاری برای نظارت و تعیین قیمت نهایی، مستقل از بخش صنعت و تولید وجود داشته باشد.

وی ادامه داد: در شرایط فعلی، تولیدکننده هزینه‌های اضافی را به‌راحتی در قالب حساب‌ها، به مصرف‌کننده نهایی تحمیل می‌کند؛ تولیدکننده هزینه‌های اضافی را به‌راحتی در قالب حساب‌ها، به مصرف‌کننده نهایی تحمیل می‌کند؛ مصرف‌کننده نیز به‌دلیل نیاز خود و وضعیت انحصاری، مجبور به تهیه کالا با قیمت موجود است؛ از سویی وزارت صمت به‌دلیل ماهیت حمایت از تولید خود، نمی‌تواند به‌درستی

موافقان و مخالفان ایجاد وزارت بازرگانی چه می‌گویند؟

این وزارتخانه در کاهش وظایف و مسئولیت‌های آن است. براساس آنچه از گستردگی وزارت صمت مطرح شد، کارشناسان اقتصاد ضمن تأیید برخی چالش‌های تشکیل وزارت بازرگانی معتقدند در راستای پیشبرد امور و سیاست‌گذاری‌های انجام‌شده برای ارتقای مدیریت، عملکرد بهتر و نظارت دقیق‌تر در این حوزه می‌تواند وزارتخانه بزرگ صمت با مسئولیت‌های متعدد را به وزارتخانه‌های کوچک‌تری تبدیل کرد.

سخن پایانی

به نظر می‌رسد، با توجه به وضعیت اقتصادی کشور و شرایط بین‌المللی، تمرکز بر وظایف متعدد وزارتخانه‌ای که به‌عنوان متولی حدود یک‌سوم اقتصاد کشور شناخته می‌شود، راهکاری است که تا حدودی ناکارآمدی وزارت صمت را جبران کند. به‌عنوان مثال، با توجه به عضویت ایران در بریکس و سازمان همکاری‌های شانگهای، تمرکز بر تجارت با کشورهای موردنظر می‌تواند بازارهای از دست‌رفته در سال‌های گذشته را احیا کند.

انگیزه واردات ارتباطی به تشکیل وزارت بازرگانی ندارد

این کارشناس اقتصاد با پی‌بایه و اساس خواندن استدلال‌ها درباره تبدیل وزارت بازرگانی به وزارت واردات گفت: انگیزه لازم برای واردات کالا صرفاً با تشکیل وزارت بازرگانی به وجود نخواهد آمد؛ در واقع وابستگی به واردات برای کالاهای اساسی و نیاز صنایع و بخش تولیدی کشور بر واردات برای تأمین مواد اولیه، علت اصلی واردات کالا به کشور است. وی ادامه داد: علاوه بر این، نقش اقداماتی که منجر به عدم تناسب میان قیمت تمام‌شده اقسام در داخل و قیمت موجود در خارج از کشور وجود دارد، پررنگ‌تر از تشکیل وزارت بازرگانی است؛ یعنی بالا رفتن بی‌رویه قیمت‌ها در افزایش تقاضا برای واردات کالا نقش اساسی دارد؛ بنابراین صرف تشکیل وزارت بازرگانی رشد قابل توجهی را در واردات کالا ایجاد نمی‌کند و نیاز کشور تعیین‌کننده میزان افزایش یا کاهش واردات کالاست.

حسن‌خانی پایان گفت: به‌ر حال به نظر می‌رسد تفکیک این وزارتخانه یک تفکیک بسیار مهمی است که در سال‌های متبادی هم تجربه تشکیل وزارت بازرگانی و هم تجربه ادغام آن را داشته‌ایم و تجربه نشان داده در هر کدام از این حالت‌ها هم‌زمان ایرادات و مزایایی دارد، اما به عقیده کارشناسان این حوزه، در هر دو مدل پیاده شده چندان بهره‌وری مطلوب یا ناکارآمدی ایجاد نشده است؛ بلکه تأثیر مهم و اساسی در تفکیک

در همه امور موفق باشد؟! وی توضیح داد: تجمیع امور و وظایف حوزه‌های مختلفی مانند صنایع کوچک و بزرگ، کنترل، نظارت و مدیریت بازار، واردات کالا و مواد اولیه تولید به حدی وزارت صمت را بزرگ کرده که مدیریت آن توسط یک شخص غیرممکن است.

حسن‌خانی در پاسخ به مخالفان تفکیک وظایف در وزارت صمت گفت: ادغام وزارتخانه‌های صنعت و معدن و بازرگانی منجر به کوچک‌سازی دولت چه از نظر نیروی انسانی و چه از نظر امکان نشده است. ادغام وزارتخانه‌های صنعت و معدن و بازرگانی منجر به کوچک‌سازی دولت چه از نظر نیروی انسانی و چه از نظر امکان نشده و عملاً فقط یک شخص، وزیر دو وزارتخانه شده است. از سوی دیگر، تفکیک‌سازی وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز به همین صورت بوده و تغییرات به وجود آمده مربوط به‌اضافه شدن یک وزیر و چند معاون است و ساختمان‌ها، کارمندان و... یکسان خواهد بود. وی با تأکید بر مدیریت بهتر یک وزارتخانه کوچک‌تر گفت: تفکیک وزارتخانه صمت، نقش بسزایی در تمرکز کردن وظایف و مسئولیت‌های مربوط به هر حوزه را خواهد داشت و اهداف ترسیم شده برای حوزه تولید، تجارت و مدیریت بازار که در سال‌های گذشته محقق نشده، دست‌یافتنی شود.

اما از آنجایی که هر طرح و لایحه‌ای موافقان و مخالفانی دارد، این لایحه نیز از این قاعده مستثنا نیست و موافقان و مخالفان نظرات متفاوتی نسبت به تشکیل وزارت بازرگانی دارند. مخالفان با تأکید بر پیوستگی امور مربوط به تولید، صنعت و واردات، تفکیک این امور و تشکیل دو وزارتخانه برای هدایت این بخش‌ها را، همراه با تشدید در وظایف و نابسامانی در امور مربوط به تولید و تامین کالاهای اساسی می‌دانند. از طرفی این افراد تشکیل وزارت بازرگانی را مخالف برنامه ششم توسعه دانسته و معتقدند این اتفاق موجب بزرگ‌شدن دولت می‌شود. اما موافقان تشکیل وزارت بازرگانی با اشاره به کارنامه ناموفق وزارت صمت و چالش مداوم دولت و مجلس در قالب سوال و استیضاح بر این وزارتخانه، بر تفکیک وظایف ابروزارخانه صمت تأکید دارند. زیرا اساساً مدیریت وزارتخانه‌ای که متولی ۳۰ درصد تولید ناخالص داخلی کشور است، سخت یا حتی می‌توان گفت ناممکن است.

اداره وزارت صمت توسط یک وزیر غیرممکن است

در همین زمینه، حسن حسن‌خانی، کارشناس و پژوهشگر اقتصاد نیز ضمن تأکید بر ضرورت تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: چگونه یک وزارتخانه با حجم وظایف و تصمیم‌گیری بسیار بالا در حوزه‌های گوناگون توسط تنها یک شخص یعنی وزیر مربوطه اداره شود و

با هدف ایجاد تعاملات بیشتر میان بانک پارسیان و فولاد خوزستان انجام شد نشست معاون اعتبارات و بانکداری شرکتی بانک پارسیان با مدیر عامل فولاد خوزستان

محمدرضا فقیری معاون اعتبارات و بانکداری شرکتی بانک پارسیان و هیات همراه با امین ابراهیمی مدیرعامل فولاد خوزستان، روز چهارشنبه ۲۴ آبان‌ماه ۱۴۰۲ در سالن کنفرانس ساختمان سردار شهید حاج قاسم سلیمانی این شرکت دیدار نمودند.

به گزارش خبرنگار روابط عمومی، در این دیدار، علی‌اصغر مشهدی‌زاده معاون مالی و اقتصادی، محمود لندی سرپرست مدیریت عامل شرکت سیمیدکو، سید رضا هاشمی‌زاده مدیر حوزه دفتر مدیرعامل و حسین شیشه‌بر مدیر امور مالی شرکت فولاد خوزستان حضور داشتند.

محمدرضا فقیری معاون اعتبارات و بانکداری شرکتی بانک پارسیان در این جلسه گفت: بانک پارسیان، توانایی ارائه خدمات زنجیره بانکی را دارا می‌باشد. وی افزود: نقش شرکت فولاد خوزستان در اقتصاد کشور بی‌بدیل است. آماده خدمات‌رسانی به مجموعه فولاد خوزستان هستیم.

امین ابراهیمی مدیرعامل در این جلسه گفت: شرکت فولاد خوزستان به عنوان دومین تولیدکننده بزرگ فولاد در کشور، تعامل بالایی با سیستم بانکی کشور دارد. وی افزود: فولاد خوزستان در گام اول بنا دارد تا سال ۱۴۰۴ ظرفیت خود را ۶ میلیون تن برساند.

برگزاری مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده انجمن شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری و نظارت طرح‌ها

هیات‌مدیره انجمن شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری و نظارت طرح‌ها، طبق ماده ۱۲ اساسنامه، بدینوسیله از اعضای محترم انجمن دعوت می‌کند، در نشست مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده که روز دوشنبه ۲۰ آذر ۱۴۰۲ از ساعت ۱۴:۳۰ تا ۱۶:۳۰ در ساختمان شماره ۳ اتاق بازرگانی تهران، به نشانی خیابان قائم‌مقام فراهانی، کوچه میرزا حسنی، طبقه اول، سالن اجتماعات کارآفرینان برگزار می‌شود شرکت فرمایند.

دستور جلسه مجمع:

- ۱- گزارش هیات‌مدیره، خزانهدار و بازرس
- ۲- تصویب گزارش هیات‌مدیره و صورت‌های مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹
- ۳- انتخاب یک عضو اصلی و دو عضو علی‌البدل هیات‌مدیره و بازرسان اصلی و علی‌البدل
- ۴- تعیین روزنامه برای آگهی‌های انجمن

رضا دیندار - رئیس هیات‌مدیره

محورهای کنفرانس

- فرآیندهای کوره قوس الکتریکی
- فرآیندهای متالورژی ثانویه
- ریخته‌گری و انجماد محصولات ریخته‌گری مداوم
- بازرسی حرارت
- افزایش بهره‌وری و بهینه‌سازی فرآیندهای فولادسازی و ریخته‌گری مداوم
- شبیه‌سازی و کنترل فرآیندها
- انقلاب صنعتی چهارم
- تکنولوژی‌های نو ظهور در فولادسازی و ریخته‌گری مداوم
- محیط زیست و پایداری

65 days before the event

ICSC 2024

3rd International Conference on Steelmaking & Continuous Casting (ICSC2024)

۶۵ روز مانده به برگزاری سومین کنفرانس بین‌المللی فولادسازی و ریخته‌گری مداوم

۳ و ۴ بهمن ماه ۱۴۰۳، هرمزگان، بندرعباس، شرکت فولاد هرمزگان

وبسایت: www.hosco.ir

ایمیل: icsc@hosco.ir

شماره دبیرخانه: +۹۰۲-۳۱۰۱۶۰۰۲

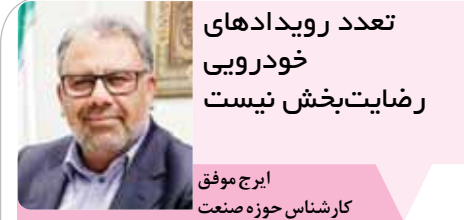
آدرس دبیرخانه: بندرعباس، پارک علم و فناوری هرمزگان، طبقه ۶

گسب اطلاعات بیشتر: +۹۳۷۷۳۱۷۳۹۷

۹۵۶

ISCO

HOSCO

تعدد رویدادهای خودرویی رضایت‌بخش نیست

ارچ موفق
کارشناس حوزه صنعت

صنعت خودرو به‌عنوان یکی از صنایع بزرگ ایران به‌دلیل جایگاه و اهمیت ویژه‌ای که در صنعت و اقتصاد کلان کشور دارد، در برنامه توسعه اقتصادی کشور نیز مورد توجه قرار گرفته و بخش قابل توجهی از سرمایه و اشتغال نیروی جوان و اغلب تحصیلکرده را به خود اختصاص داده است.

تردیدی نیست که ایران با وجود ظرفیت‌های موجود می‌تواند به یکی از پایگاه‌های اصلی تولید قطعات خودرو در خاورمیانه و چه‌بسا در جهان بدل شود و شواهد موجود نیز حاکی از این واقعیت است که قطعه‌سازان کشور در این مسیر گام‌های موثری برداشته و میزان تولید را در سطح قابل قبولی افزایش داده‌اند.

از سویی هم افزایش کیفیت محصولات تولیدی نشانگر رشد دانش و آگاهی صاحبان این صنعت است که امید است با شناسایی و بهبود نقاط ضعف و استفاده از آخرین فناوری روز دنیا، شرایطی را جهت کسب مزیت‌های رقابتی برای محصولات تولیدی خلق کنند.

این موفقیت‌ها در شرایط کنونی اقتصاد و محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها تحسین‌برانگیز است و نویدبخش آینده خوبی در صنعت خودرو قطعه کشور خواهد بود.

به هر حال شرایط به‌گونه‌ای است که صنعت خودرو و قطعه نیازمند حمایت و کمک بی‌چون و چرای متولیان امر است که گاه این حمایت‌ها دریغ شده یا به اندازه کافی نبوده است. البته دولت با اعمال برخی قوانین و انجام برخی برنامه‌ها توانسته از صنعت خودرو حمایت کند، اما باید توجه داشت که با توجه به شاخص‌های علم اقتصاد و آنچه در جهان متداول است و یک فعالیت تولید و صنعتی باید دنبال کند، این حمایت‌ها نمی‌تواند دائمی و برای همیشه ادامه داشته باشد.

از این‌رو لازم است در کنار این حمایت‌ها، شرکت‌های خودروساز و شرکت‌های سازنده قطعات خودرو روی این موضوع متمرکز شوند و زمینه رشد و توسعه واحدهای تولیدی خود را با افزایش تحقیقات و مطالعات بازاریابی و ارتقای کیفیت محصول بالا ببرند. در این مسیر آنچه اهمیت دارد این است که صنعت خودرو ما بتواند در مسیری گام بردارد که محصولات آن بتوانند از کیفیت لازم و قدرت رقابت بالا برخوردار شوند.

همان‌طور که می‌دانید حمایت بیش از اندازه دولت به معنای خروج از بازارهای رقابتی جهانی و پایین آمدن کیفیت در صنعت خودرو خواهد بود.

در این میان برگزاری نمایشگاه‌ها نیز می‌تواند به صنعت خودرو و قطعه کشور کمک و مسیر را برای حرکت متحولانه این صنایع هموار کند.

نمایشگاه تخصصی خودرو می‌تواند موجب افزایش تعاملات شرکت‌های خودروسازی با یکدیگر، معرفی توانمندی‌های شرکت‌کنندگان، معرفی تولیدهای جدید به خودروسازان و افزایش اطلاعات متخصصان عرضه نمونه کالا و توانمندی‌ها و دستاوردهای تکنولوژیکی شرکت‌ها به مصرف‌کنندگان، سلیقه‌آزمایی و شناخت فرهنگ مصرفی و پیدا کردن خریداران، نمایندگان فروش و ایجاد محیط رقابتی سالم داخلی، نه تنها به رونق صنعت خودرو در کشور، بلکه به توسعه و ایجاد اشتغال در استان‌هایی که این نمایشگاه‌ها برگزار می‌شود، کمک شایانی کند.

در راستای سیاست‌های کلان دولت و به‌منظور حمایت از تولیدات داخلی و کمک به رونق صنعت خودرو و بسا توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های موجود، برگزاری نمایشگاه‌های خودرویی می‌تواند ظرفیت‌های بالقوه در صنعت خودرو و صنایع وابسته را به با‌الفعول تبدیل کند و در آینده شاهد رشد و توسعه اقتصادی بیشتر کشور باشیم.

اگر برگزاری نمایشگاه‌ها به‌صورت کارشناسی‌شده و بر پایه مطالعات دقیق باشد در نهایت این اقدام نتایج مثبتی برای صنعت و بازار خودرو ما به‌دنبال خواهد داشت، اما برگزاری نمایشگاه‌های متعدد بدون بازخورد مناسب، نه تنها برای صنعت خودرو ما تشریف‌نخواهد بود که آسیب‌رسان هم می‌شود؛ بنابراین انتظار می‌رود از برگزاری رویدادهای خودرویی تکراری در نقاط گوناگون کشور که نتیجه چندان رضایت‌بخشی هم ندارند، فعلاً اجتناب کنیم. مهم‌تر از همه اینکه بر یکی دو نمایشگاه متمرکز شویم و دولت و متولیان امر، خودروسازان را برای حضور در این رویدادها حمایت کنند تا دستاورد این نمایشگاه‌ها به نفع صنعت و اقتصاد کشور باشد. در نهایت اینکه باید در برنامه‌ها و سیاست‌گذاری‌هایی که برای بخش‌های گوناگون صنعت داریم، زمان و شرایط را مورد توجه قرار دهیم و به اقتضای وضعیت موجود و هدف مطلوبی که به‌دنبال آن هستیم، اقدام کنیم.

کارشناسان در گفت‌وگو با **سنت** تشریح کردند

سیاه و سفید نمایشگاه تحول صنعت خودرو

صنعت خودرو کشورمان سال‌هاست از قافله جهانی عقب مانده و البته به‌واسطه اهمیت اقتصادی که این صنعت دارد مدام شاهد تلاش‌هایی از سوی دولت و متولیان امر هستیم تا به‌نوعی فاصله صنعت خودرو ما با جهان کم شود. یکی از این تلاش‌ها، برگزاری نمایشگاه‌های گوناگون خودرویی است. یکی از این نمایشگاه‌ها که امسال شاهد برگزاری دومین دوره آن بودیم، نمایشگاه تحول صنعت خودرو است. دومین نمایشگاه تحول صنعت خودرو ادامه‌دهنده حرکتی است که از سال گذشته با هدف تغییرات بنیادین در این حوزه آغاز شده است. نمایشگاه امسال با حضور عباس علی‌آبادی، وزیر صنعت، معدن و تجارت افتتاح شد و با توجه به تأکیدات وزیر صمت می‌شد حدس زد که تمرکز اصلی این نمایشگاه روی خودروهای برقی باشد که این‌گونه هم بود و بیشتر تولیدکنندگان داخلی دستاوردهای خود را در این زمینه ارائه دادند. آنچه‌آنکه نام نمایشگاه برمی‌آید، خودروسازان قرار است در صنعت خودرو ایران تحولاتی که ایجاد کرده‌اند را نشان دهند. در این گزارش **سنت** کمپو کیف برگزاری نمایشگاه یادشده از سوی کارشناسان ارزیابی شده است.

شهاب صفایی
editor@smtnews.ir

نمایشگاهی از تحول خودروهای چینی!

مسیح فرزانه، کارشناس حوزه خودرو درباره دستیابی به کیفیت رقابتی به‌عنوان یکی از اهداف برگزاری نمایشگاه تحول صنعت خودرو به **سنت** اظهار کرد: نمایشگاه‌ها اصولاً برای معرفی دستاوردهای یک کشور در زمینه‌های گوناگون برگزار می‌شوند. واقعیت این است که کشور در اعمال تحریم‌ها عملاً توان رقابتی صنعت خودرو ما رو به‌افول گذاشت. قبل از تحریم‌ها صنعت و بازار خودرو یک‌سری بازیگر اروپایی داشت که بخش قابل توجهی از آنها فرانسوی بودند و بعد از تحریم‌ها، چینی‌ها جایگزین آنها شدند و سهم بیشتر بازار ما را در اختیار گرفتند. به نظر می‌رسد برندهای چینی به‌دنبال این هستند که دفترهای بیشتری در کشور داشته باشند و همان‌گونه که در نمایشگاه تحول صنعت خودرو هم به وضوح مشخص بود بازار خودرو ما در اختیار آنهاست.

فرزانه ادامه داد: در کل در نمایشگاه تحول صنعت خودرو امسال رقابتی شدن محصولات صنعت خودرو چندان قابل مشاهده نبود. شاید به جرأت بتوان گفت براساس محصولاتی که در این رویداد به نمایش گذاشته شده، بهتر بود اسم آن را به نمایشگاه تحول خودرو چین تغییر می‌دادند. نمایشگاهی که می‌خواهیم در آن رقابت را به نمایش بگذاریم؛ یعنی عملاً عرضه باکیفیت و فناوری باید حرف نخست را بزند. وقتی این رویداد روی عرضه محصولات چینی متمرکز است، دیگر معنای رقابت از آن دریافت نمی‌شود. کارشناس حوزه خودرو ادامه داد: اگر شرکت‌های مختلف از کشورهای گوناگون در نمایشگاه حضور داشتند، می‌توانستیم بگوییم هدف از برگزاری این رویداد، ایجاد رقابت و افزایش کیفیت بوده است.

وی با اشاره به اینکه ورود به بازارهای جهانی، هدف دیگر برگزاری این نمایشگاه عنوان شده، اظهار کرد: برای ورود به بازارهای جهانی، باید درهای کشور به روی کشورهای دیگر و بر عکس باز باشد. از سویی هم، روابط اقتصادی در جهان در قالب یک‌سری سازمان‌های کاملاً مشخص تعریف شده و انجام می‌شود؛ یعنی نخست باید عضو این سازمان‌ها باشیم تا در ادامه بتوانیم با کشورهای دیگر رقابت کنیم. دسترسی به سونیفت و سیستم بانکی جهانی برای نقل‌وانتقالات مالی یکی از این موارد است. ما باید بتوانیم محصولات تولیدمان را بدون تحریم و محدودیت جابه‌جا کنیم و مستقیم و بدون واسطه خرید و با کمترین هزینه به بازار رقابتی دست پیدا

بدهیم و صرفاً به برگزاری صرف نمایشگاه،

نمایشگاه امسال در سطح بالاتری بود

وقتی به هیچ‌کدام از این فاکتورها دسترسی نداریم و مهم‌تر از همه در شرایط تحریم اقتصادی قرار داریم، نمی‌توانیم صحبت از برگزاری نمایشگاه برای ورود به بازارهای جهانی کنیم و با توجه به آنچه در نمایشگاه تحول صنعت خودرو شاهد بودیم، این هدف دور از دسترس است. **گردهمایی خودرویی، نه نمایشگاه**
فرزانه درباره نقاط قوت و ضعف این دوره از نمایشگاه تحول صنعت خودرو اظهار کرد: واقعیت این است که برگزاری این نمایشگاه‌ها با این کیفیت و در این شرایط، برای صنعت خودرو و شرکت‌های خودروساز، صرفاً بار مالی ایجاد خواهد کرد. اگر در زمان باقیمانده تا پایان سال، نگاهی به جدول برگزاری نمایشگاه‌های خودرو کشور و از سوی دیگر، پتانسیل و تنوع محصولاتی که در این بخش داریم، بیندازیم، شاهد عناوین نمایشگاهی متعدد در صنعت خودرو خواهیم بود. اینکه در سال جاری، تعداد بسیار محدودی خودرو با اماواگر وارد شده و ورود تعدادی خودرو هم در حاله‌ای از ابهام است و اینکه شاهد عرضه خودروهای چینی هستیم که در استان‌های گوناگون به صورت نمادین چندین بار رونمایی می‌شوند؛ در این شرایط عملاً نه می‌توانیم دستاوردی برای ارائه در نمایشگاه‌ها داشته باشیم و نه می‌توانیم آماری ارائه دهیم. در کل صحبت از تحول در صنعت خودرو در یک بازه زمانی یک‌ساله بیشتر مانند یک شوخی است. باید در یک زمینه خاص، دست‌کم ۲ تا ۳ سال برنامه‌ریزی و اقدام کنیم تا در نهایت دستاوردی برای ما داشته باشد که بتوانیم درباره آن صحبت کنیم. به نظر من، نمایشگاه تحول صنعت خودرو امسال، بیشتر شبیه یک گردهمایی خودرویی با محور خودروهای برقی بود، نه بیشتر از این و نمی‌توان به آن عنوان تحول داد.

وی در ادامه درباره ارزیابی که از کیفیت برگزاری این نمایشگاه دارد، گفت: در چنین فضایی از صنعت به جرأت می‌توان گفت برگزاری این نمایشگاه غیرکارشناسی و غیرعلمی بوده، از همین‌رو نیازی به موشکافی چندان درباره لزوم برگزاری و کیفیت آن نیست. در شرایطی که صنعت خودرو ما وضعیت نابسامانی دارد و در تمام بخش‌ها از قیمت‌گذاری و تولید گرفته تا واردات و... گرفتار است برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی دردی از این صنعت دوا نخواهد کرد. کارشناس حوزه خودرو افزود: به نظر من برگزاری صرف نمایشگاه،

کمک خاصی به صنعت خودرو ما به‌ویژه در شرایط کنونی نخواهد کرد. صنعت خودرو در حال حاضر بیش از هر زمان دیگری نیازمند جذب سرمایه‌گذار خارجی و انتقال دانش و فناوری روز از کشورهای صاحب‌نام در صنعت خودرو است.

وی در پاسخ به این پرسش که در نمایشگاه تحول صنعت خودرو امسال شرکت‌ها چقدر توانستند برنامه‌های آینده خود را در بخش‌های مختلف به‌ویژه بخش فنی به خوبی معرفی کنند، اظهار کرد: امسال شاهد اتفاق، رویکرد خاص یا نوآوری عجیبی از سوی شرکت‌های حاضر در این نمایشگاه نبودیم. انتظار این بود که دست‌کم شاهد تغییراتی در نمایشگاه دوم تحول صنعت خودرو باشیم که به تشخیص نمایش چشمگیری از سوی خودروسازان شرکت‌کننده در این رویداد را شاهد نبودیم.

نمایشگاه‌های صرفاً هزینه‌بر

فرزانه با انتقاد از برگزاری نمایشگاه‌های متعدد خودرویی اظهار کرد: اصلاً موافق چنین رویکردی نیستیم، مگر یک خودروساز در طول یک سال، توان مالی، کمی و کیفی حضور در چند نمایشگاه را دارد؟ تعدد نمایشگاه‌های خودرویی ضمن اینکه لازم نیست، هزینه بالایی دارد. نمایشگاه‌های کلیدی در کشورهای دیگر جهان در پایتخت یا قطب صنعتی و اقتصادی آنها برگزار می‌شود. در کشور ما نیز نمایشگاه خودرو تهران را داریم که بهتر بود در زمینه رویدادهای نمایشگاهی تمام تلاش صنعت خودرو و به‌ویژه وزارت صمت بر برگزاری هر چه‌بیشتر این رویداد متمرکز می‌شد. با توجه به شرایط کنونی باید از شرکت‌های خودروساز حمایت شود تا حضور موثقی در نمایشگاه تهران در شهر آفتاب داشته باشند.

وی در پایان گفت: استقبال از نمایشگاه تحول صنعت خودرو امسال براساس تعداد بازدیدکنندگان هم چندان قابل توجه نبود و محصولات خاص و جدیدی هم در آن معرفی نشد. ناگفته نماند بازار ما در حال حاضر گرفتار تامین قطعات موردنیاز خودروهای بنزینی چینی شده و با این وضعیت، واردات خودروهای برقی چینی، با توجه به هزینه نگهداری و خرابی آنها بدون ایجاد زیرساخت‌های لازم، بسیار نگران‌کننده است.

هیچ‌کدام از شرکت‌های دیگر در این زمینه برنامه‌ای نداشتند. این موضوع می‌توانست توسط خود وزارت صمت برنامه‌ریزی و دنبال شود. مدیر مرکز مطالعات راهبردی و رسانه سایپا اظهار کرد:

در نمایشگاه تحول صنعت خودرو امسال خودروسازان حاضر، وجه جدیدی از تکنولوژی‌هایی که در صنعت خودرو وجود دارد و با توجه به محدودیت‌ها و شرایط تحریمی که در آن قرار داریم در خیابان‌های شهر دیده نمی‌شوند را به نمایش گذاشتند که جذابیت خاصی داشت. در این بخش، ویژگی خاص نمایشگاه تحول صنعت خودرو این بود که ما را با دنیای جدیدی از صنعت خودرو از نزدیک آشنا کرد. وی در پایان ادامه داد: خودروهای عرضه شده به شرط حمایت دولت می‌توانند تولید و مونتاژ شوند. ضمن اینکه نمی‌توان از ایجاد رقابت مثبت بین شرکت‌های خودروساز غفلت کرد؛ این بعد از برگزاری نمایشگاه؛ یعنی ایجاد رقابت می‌تواند تأثیر زیادی بر صنعت خودرو داشته باشد.

سخن پایانی

تهران تمرکز کنیم تا در نهایت این اقدام نتایج مثبتی برای صنعت و بازار خودرو ما به‌دنبال داشته باشد و از برگزاری رویدادی تکراری در نقاط گوناگون کشور که نتیجه چندان رضایت‌بخشی هم ندارد فعلاً پرهیز کنیم. در مقابل البته برخی از شرکت‌کنندگان در این رویداد آن را نمایشی هم‌پویدافته از نمایشگاه نخست تحول صنعت خودرو می‌دانند و معتقدند این نمایشگاه‌ها هیچ تأثیر مثبتی بر این صنعت و شاخص‌های کمی و کیفی آن نخواهند داشت. آنها همچنین معتقدند که باید در این دوره زمانی تمرکزگرایی را محور قرار دهیم و صرفاً به برگزاری نمایشگاه خودرویی سالانه با محوریت

بنابراین گزارش، برخی از کارشناسان حوزه خودرو با تأکید بر وضعیت و شرایط کنونی اقتصاد و به‌ویژه نابسامانی صنعت خودرو، برگزاری نمایشگاه‌های خودرویی متعدد در نقاط مختلف کشور را بی‌رونق می‌دانند و معتقدند این نمایشگاه‌ها هیچ تأثیر مثبتی بر این صنعت و شاخص‌های کمی و کیفی آن نخواهند داشت. آنها همچنین معتقدند که باید در این دوره زمانی تمرکزگرایی را محور قرار دهیم و صرفاً به برگزاری نمایشگاه خودرویی سالانه با محوریت

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

ضعف زیرساخت، پاشنده آشیل برنامه هفته
علی سلگی، کارشناس و فعال معدنی

دیدیهی است که اگر بستر توسعه ناقص باشد، برنامه‌ریزی در آن بستر به‌ثمر نمی‌نشیند، بنابراین، در پارامترهای کلان اقتصاد، باید به فکر پایدار کردن ارزش پول ملی، حداقل در اقیانوس میان‌مدت بود تا برنامه‌ریزی‌ها براساس پیش‌بینی‌هایی که برای آن انجام شده است، تحقق پیدا کند. معضل دیگر در حوزه توسعه معدن، وجود قوانین دست‌وپاگیر بخشنامه‌های سختگیرانه همراه با تملک‌های زیاد در اجرا و بلاکیفی معدنکار در زمینه‌های گوناگون است که باعث می‌شود این حوزه با چالش روبه‌رو شود و به‌موازات آن، اقدامات غیرقانونی شیوع یابد. در حالی که وزارت صمت باید برای افزایش تولید، تسهیلات بیشتری را در نظر بگیرد و این راهی است که به‌طبیع معدنکار را به‌سمت استفاده غیرمجاز سوق می‌دهد و این یک‌سوی قضیه است. سوی دیگر قضیه، این است که وقتی نظارت درستی وجود نداشته باشد، به‌طبیع معدنکار متخلف فرصتی پیدا می‌کند که برداشت غیرمجاز داشته باشد، از پرداخت حقوق دولتی و مالیات سر باز بزند، حقوق کارگر خود را نادیده گیرد و در نتیجه، استفاده و سود بیشتری کسب کند و وقتی می‌بیند که فضا از یک‌سو برای گرفتن مجوز محدود و دشوار شده و از سوی دیگر هم، هیچ نظارتی وجود ندارد، ممکن است به‌راحتی به دام گرایش‌های سودجویانه بیفتد و به روش‌های ناصحیح در برداشت سوق داده شود.

در حالی که سال‌های متمادی، رهبر معظم انقلاب برای تاکید بر اهمیت تولید، نام‌های متناسب این فرآیند برای سال انتخاب کردند، اما وزارت صمت هرسال سختگیرانه‌تر با این موضوع برخورد می‌کند و جریمه‌های سنگین‌تری برای آن در نظر می‌گیرد.

اگر انتظار داریم در چشم‌انداز پنج‌ساله هفتم به توسعه دست یابیم، باید زیرساخت‌هایی مانند جاده، برق و آب از سوی دولت مهیا شود. در مرحله بعد از توسعه زیرساخت‌ها، زمان جذب سرمایه‌گذار فرا می‌رسد، پس از طی این دو مرحله، صنایع رشد خواهند کرد. بنابراین، از نظر من مراحل باید به‌ترتیب زیر طی شود؛ ابتدا فراهم شدن زیرساخت‌هایی مثل آب و برق (و به‌طور کلی انرژی)، جاده و امکانات پایه، در مرحله بعد، جذب سرمایه‌گذار که در تسهیل فضای کسب‌وکار موثر خواهد بود و در نهایت، برنامه‌ریزی و احداث واحدهای فرآوری که فرصت اشتغال را به‌دنبال می‌آورند.

یکی از مهم‌ترین موانع پیش‌پای دولت برای توسعه زیرساخت‌ها، نبود آمار و ارقام واقعی مواد معدنی در کشور است. در نتیجه، گردش مالی این صنعت روشن نیست، این نخستین آسیبی است که رخ می‌دهد و بر مدیریت کلان تأثیرگذار خواهد بود، زیرا دولت که حاکمیت این حوزه را در اختیار دارد، وقتی آمار درستی در اختیار ندارد، نمی‌تواند مدیریت درستی اعمال کند و کنترل درستی بر ماجرا داشته باشد. آسیب این چالش، این است؛ منابع دولتی که باید از محل حقوق دولتی و مالیات و... تأمین شود، به‌درستی احصا نمی‌شود و در نتیجه، نه‌تنها به دولت که به‌عموم ملت صدمه وارد می‌شود.

زیرا این برداشت‌های غیرمعمول، هم از نظر مدیریتی و هم از نظر مالی، برای دولت ایجاد چالش می‌کند، زیرا دولت باید این درآمدها را صرف توسعه معدن و خدمات عمومی کند.

هرچقدر این وضعیت ادامه پیدا کند، بی‌نظمی این حوزه به حوزه‌های دیگر هم تسری پیدا می‌کند و در حوزه تولید هم که دارد از برداشت غیرمجاز استفاده می‌شود، در این حوزه هم آمار و ارقام درستی نخواهیم داشت و به این ترتیب، بازار قاچاقی از همه انواع محصولات و کالاها در فضای معدنی کشور ایجاد و موجب بی‌نظمی در بازار می‌شود و به‌عبارت‌دیگر، سلسله‌ناهنجاری‌هایی، از مرحله تولید در معدن تا مرحله بازار و بازارگردانی رخ می‌دهد که دولت باید کنترل آن را در اختیار داشته باشد که آسیب آن به مردم و کشور به‌شدت وارد می‌شود.

مشکل اصلی، مدیریت و نظارت بر کار و ساماندهی آن است. به‌طبیع وقتی فضا منشوش و بی‌نظم باشد، پیمانکارها و صاحبان معدن که تمایل به انحراف از قانون دارند، از این فضا سوءاستفاده می‌کنند و در مقابل، نمی‌توان انتظار داشت که بدون برطرف کردن احتیاجات اولیه افراد نیازمند به کار، همه مطابق اصول قانونی رفتار و برای احقاق حقوق خود پافشاری کنند. کارگران فاقد بیمه یا دیگر چالش‌های مربوط به بخش معدن، عامل اصلی نیستند، عامل تبعی و معلول مشکلات مدیریتی هستند.

اگر بخواهیم از نظر کمی عددگذاری کنیم که چقدر از پیچیدگی قوانین و مقررات و محدودیت‌ها، توسعه بخش معدن را دچار چالش می‌کند، باید امتیاز ۸۰ را به آن اختصاص داد. به‌دلیل قوانین ضدتوقیف و اجرای سلیقه‌ای آنها و نظارت نشدن بر هیچ‌یک از این موارد و آنچه گفته شده است، همه دست‌به‌دست هم داده و فضای معدنی را منشوش کرده‌اند. برای مثال، وقتی برای دریافت قانونی مجوز، معدنکار باید حداقل یک سال دنبال مجوز بگردد و سلیقه ۱۰ کارشناس را تأمین کند تا در نهایت، مجوز موردنظر را بگیرد یا بگیرد، خیلی دور از ذهن نیست که ترجیح بدهد به‌جای مراجعه و طی مراحل قانونی، کاری را که مدنظر دارد، انجام دهد و سود بیشتری هم به جیب بزند و نه با کسی درگیر می‌شود و نه لازم است که سلاقی فردی کارشناسان را علاوه بر فشارهای بخشنامه‌ای تحمل کند.

در گفت و گوی ویژه درباره روابط متقابل معدن و حاکمیت معدنی مطرح شد

قانون عمل و عکس‌العمل

عکس: آیدان‌فریدی

گفت‌وگویی امروز با سیدسهراب حسینی، کارشناس و فعال معدنی در تلاش برای یافتن پاسخ این پرسش است که اصلی‌ترین رویکرد صمت در حمایت از بخش معدن چه باید باشد؟

معدن، ابزاری مفید، کارآ و قدیمی برای فقرزدایی و عاملی برای رونق اقتصادی است، به‌ویژه در شرایطی که وضعیت دشوار اقتصادی بر کشور حاکم شده است. بنابراین، باید بنا بر توسعه فعالیت‌های معدنی باشد و به‌نظر می‌رسد نخستین قدم در این مسیر، تغییر روش‌های قدیمی مدیریت و سیاست‌گذاری آن است که طلیعه آن، با تغییر مدیریت کلان این حوزه اتفاق افتاده است.

می‌گویند هرگونه سیاستی که از طرف دولت باعث افزایش توجه سرمایه‌گذار به‌ویژه سرمایه‌گذار بخش خصوصی به معدن و صنایع معدنی شود، می‌تواند گام مهم و بزرگی در حمایت از این بخش باشد. این گزاره به‌واسطه اینکه معدنکاری با چالش‌های زیادی دست‌وپنجه نرم می‌کند، در گفته‌ها و نوشته‌های معدنکاران مرتب تکرار می‌شود. روشن است که معدنکاری و استفاده از ظرفیت خفته

تداخل فرهنگی ایجاد می‌کند یا توسعه توریسم که منجر به حضور گردشگران با فرهنگ‌های گوناگون می‌شود و تغییراتی در فرهنگ و آداب و رسوم منطقه و سرانجام، مسائلی اجتماعی و اقتصادی ایجاد می‌کند که گران شدن خدمات در نقاط گوناگون، یکی از تبعات حضور افراد غریب‌بومی در این مناطق دورافتاده و محروم است، زیرا تقاضا ناخواه بیشتر می‌شود، اما عرضه معمولاً محدودیت‌هایی دارد. بالاخره همه‌چیز فرآیندی را طی می‌کند که می‌تواند هم مثبت و هم منفی باشد.

اما کاری که معمولاً انجام می‌شود، این است که بدانیم مزایای یک کار بیشتر است یا معایب آن. اگر بشر همواره در حالت سکون بماند و مناطق را به‌صورت دست‌نخورده و بکر نگه دارد که پیشرفت بی‌سوسوی جلو اتفاق نخواهد افتاد و رشدی ایجاد نمی‌شود. به‌قول معروف، دیکته نانوشته غلط ندارد.

سرانجام وقتی در فرآیند یاد گرفتن قرار می‌گیریم، اشتباهاتی هم رخ می‌دهد، اما راه پیشرفت همین است. اصولاً وقتی مشکلی برای محدوده فعالیت معدن رخ می‌دهد، معدنکار واکنش نشان می‌دهد و نسبت به رفع مشکل، اقدام می‌کند، چون به کسب‌وکار خودش هم آسیب می‌رسد.

وقتی یک سرمایه‌گذار، فعالیت اقتصادی انجام می‌دهد که در اثر آن سودی حاصل می‌شود، در کنار آن، افرادی تلاش می‌کنند تا مسئولیت‌های اجتماعی نیکوکارانه و خیرخواهانه مانند مدرسه‌سازی و اقداماتی از این دست انجام دهند، زیرا جدا از اینکه این قبیل اقدامات جزو وظایف دولت‌ها به‌شمار می‌روند، به‌عنوان مسئولیت اجتماعی برعهده فعالان اقتصادی است و سازمان‌هایی مانند نظام مهندسی معدن، دفاتر ارزیابی وزارتخانه و مانند آن مراجعی هستند که باید بر این امور نظارت داشته باشند و آن را کنترل کنند.

اما این اقدامات تا به امروز تأثیری در کاهش معارضات محلی نداشته و برعکس، گاهی باعث افزایش مقابله‌ها و معارضت‌ها شده و توقعاتی ناپجا ایجاد و ایجاد مزاحمت را به وسیله‌ای برای کسب امتیازات بیشتر بدل کرده است.

به‌عقیده‌من، حد و حدود وظایف افراد باید تعریفی داشته باشد و اینکه مسئولیت اجتماعی چه چیزی را در برمی‌گیرد، چه کارهایی را باید انجام داد و باید به این نکته هم پرداخته شود که در ازای مسئولیت اجتماعی که معدنکار انجام می‌دهد، جامعه پیرامون چه وظیفه‌ای دارد و آیا اساساً وظیفه متقابلی وجود دارد یا خیر؟ به‌گمان‌من، جاده همیشه باید دوطرفه باشد و نمی‌توان به این موضوع تنها از یک جهت نگاه کرد.

مقابله با معدنکاری برمی‌خیزند و باز وزارت صمت و سازمان‌های زیرمجموعه آن در استان‌ها، به‌جای حمایت از شخصی که دارای پروانه اکتشاف یا بهره‌برداری است، همه مسئولیت‌ها را بر گردن این بخش می‌گذارند و می‌گویند معدنکاران خود باید مشکلات خود را پیگیری کنند و راهی برای حل آن بیابند. سوال اینجاست که پس چرا معدنکار حقوق دولتی پرداخت می‌کند، چرا حق‌الارض به دولت می‌دهد، چرا مالیات می‌پردازد و با این همه نمی‌تواند کوچک‌ترین انتظاری از وزارتخانه‌ای که زیرمجموعه آن است، داشته باشد و باید تمام مسئولیت‌ها را یک‌تنه برعهده بگیرد. مگر معدن جزو انفال نیست و دارایی عمومی به‌شمار نمی‌رود، مگر معدنکار امتیاز نمی‌گیرد تا مدتی در آن محل فعالیت کند تا از عایداتش، هم خود بهره‌مند شود و هم اقتصاد کشور.

بستر این فعالیت اقتصادی را باید وزارت صمت و معاونت معدنی ایجاد کند، اما همان‌طور که اشاره شد، اساساً پاسخگو نیستند، در جریان اتفاقات حضور ندارند، به حل مشکلات معدنکاران بخش خصوصی اهمیت چندانی نمی‌دهند و به‌راحتی به لغو پروانه و از بین رفتن فرصت‌های شغلی فعالان این حوزه حکم می‌دهند. به این ترتیب، معدن در کشور به‌صورت ایستا است و حرکت رو به جلویی ندارد، تنها از این دست به آن دست می‌شود و هر روز شرایط کار در آن سخت‌تر و هر روز شرایط گرفتن محدوده اکتشافی دشوارتر و غیرممکن‌تر می‌شود.

با ادامه این روند، چه آینده‌ای پیش‌روی معدن است؟
هیچ اتفاقی رخ نمی‌دهد. البته استثنایی وجود دارد و آن افرادی هستند که به‌نوعی از رانت برخوردارند یا به مراکز قدرت نزدیک هستند.

حتی می‌توان گفت که آنها هم با این مشکلات دست‌وپنجه نرم می‌کنند، اما در مقایسه با معدنکاران بخش خصوصی، مشکلات آنها به‌مراتب کمتر و قابل‌حل‌تر است. به‌گمان‌من، مسئله حل نخواهد شد، مگر اینکه یک اراده ملی وجود داشته باشد و عزمی برای حل مشکل به‌وجود بیاید. اگر وزارت صمت بخواهد، اقدامی انجام دهد، می‌تواند جلساتی برگزار کند تا برای حل مشکل چاره‌اندیشی شود. یکی از راهکارهایی که به معدنکار ارائه می‌شود، این است که به مراجع قضایی شکایت کند، در حالی که این اقدام در عمل امکان‌پذیر نیست، زیرا قوه قضاییه از ما مدرک طلب می‌کند و اسامی افراد را می‌خواهد. بنابراین، در عمل شکایت شدنی نیست.

در حالی که این جرائم مشهود است و باید نیروی انتظامی سر صحنه حضور پیدا کند. اما در عوض، در زمان بروز اختلاف، هرچقدر با آنها تماس گرفته می‌شود، که این تماس‌ها در مراکز ۱۱۰ هم ثبت شده است، نیروی انتظامی قدم پیش نمی‌گذارد و حتی در محل حاضر نمی‌شود. از این دست خلأها بسیار است، زیرا همان‌طور که اشاره شد، اراده ملی وجود ندارد و فرهنگی در عرف جا افتاده است که حمایت از فعالان حوزه اقتصاد را مذموم می‌شمارد. این فرهنگ باید تغییر کند و تغییر و تحول آن، عزم و اراده ملی می‌خواهد.

پیشنهاد شما برای برون‌رفت از این بن‌بست چیست؟
هر عملی را در نظر بگیریم، عکس‌العملی دارد و هر کاری در دنیا تبعات خاص خود را دارد. اگر بشر می‌خواهد غذا بخورد، باید دامپروری و کشاورزی کند.

باید زحمت بکشد، خاک را زیر و رو کند، دانه بکارد تا از ثمرات آن بهره‌مند شود و در این فرآیند، خاک و آب دچار آسیب خواهند شد. با این کار، طبیعت از حالت بکر اولیه خود بیرون می‌آید و محیط‌زیست آسیب می‌بیند یا خط‌آهن را فرض کنید که خواه‌ناخواه فرهنگ بومی مناطق گوناگون را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد. همین‌طور تاسیس دانشگاه در نقاط دورافتاده، که

امنیت سرمایه‌گذاری در بخش معدن از کجا و چگونه ایجاد می‌شود؟

بخش معدن برای تأمین امنیت فعالیت‌هایش در درجه اول به فرهنگ‌سازی احتیاج دارد. باید ابعاد مختلف اقتصادی و فرهنگی این فعالیت از طریق صداوسیما، رسانه‌ها، رادیو و سایر وسایل ارتباط جمعی به گوش مردم برسد. حتی وزارتخانه و ادارات صمت استان‌ها و شهرستان‌ها، همین‌طور تریبون‌هایی که در میان مردم نفوذ دارند، مانند شوراها، روستایی، مساجد، تریبون نماز جمعه و... از این دست ترویج شوند و نمایندگان مجلس و دولتمردان توجه بیشتری به این موضوع نشان دهند.

در واقع، شاید بهتر باشد اول اطلاعات بیشتری در اختیار افراد صاحب‌نفوذ گذاشته شود. چه کسی مسئولیت این کار را برعهده دارد؟ بخش خصوصی که با لابیگری می‌تواند در بهبود زاویه دید مدیران و برنامه‌ریزان به بخش معدن بسیار موثر باشد. اساساً وظیفه کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی همین است. اگر موفق به انجام این مهم شود، کلی کار انجام داده است. به‌نظر من، باید این کمیسیون با لابیگری و آگاه‌سازی در جلسات شورای گفت‌وگوی بخش خصوصی، دولتی، برای این مسائل چاره‌اندیشی کند. باید در این مسیر، دغدغه‌های بخش دولتی و خصوصی هر دو دیده و برای آنها راهکار مناسب پیدا شود.

اگر با تمام تدابیری که اندیشیده شد، باز هم عده‌ای تعدمی خواستند با معدنکاری مبارزه کنند و از این طریق به‌دنبال کسب منافع و امتیازات بیشتر بودند و می‌خواستند از آب گل‌آلود ماهی بگیرند، باید با این افراد مقابله کرد. این خواسته عجیب و غریبی نیست.

قانون در این زمینه چه می‌گوید؟

این موضوع در قانون معدن پیش‌بینی شده است، اما متأسفانه قانون نادیده گرفته می‌شود. به‌شخصه ده‌ها نامه به سازمان‌های صمت استان‌ها ارسال و از آنها برای رویارویی با معارضات محلی، تقاضای کمک کرده‌ام، اما حتی برای نمونه یکی از این نامه‌ها پاسخی دریافت نکرده است.

با این شرایط، وقتی برای تمدید پروانه بهره‌برداری مراجعه کردم، با این موضوع روبه‌رو شدم که مستندات برای اثبات وجود معارضات محلی درخواست کردند، در صورتی که حتی مجوزی برای کمک گرفتن از نیروی انتظامی با قوه قضاییه در اختیار من قرار نگرفت.

ماجرای به این ترتیب است که قوه قضاییه یا نیروی انتظامی رأساً در چنین اختلافاتی ورود نمی‌کنند، مگر اینکه کار به ضرب و جرح رسیده باشد یا رسانه‌ای شود و ابعاد گسترده‌ای پیدا کند. من حتی فیلم‌هایی دارم که نشان می‌دهد معارضات محلی و افراد سودجو به ما حمله کرده‌اند. این چنین افرادی معمولاً پشت افرادی که خیرخواه هستند، خود را مخفی می‌کنند و به معدنکاری یا فعالیت‌های اکتشافی هجوم می‌آورند و اختلال ایجاد می‌کنند.

اما در برابر همه این اتفاقات، وزارت صمت فقط ناظر است و هیچ اقدام حمایتی انجام نمی‌دهد. در قانون معدن آمده است که باید معدنکار موردحمایت قرار گیرد، اما مشکل اینجا است که در ادارات صمت استان‌ها، نیرو به اندازه کافی وجود ندارد که زمانی برای حل مشکلات معدن اختصاص دهند و گاهی اینقدر سر این افراد شل‌لوغ است که یک فرآیند اداری ساده، ۶ ماه تا یک سال زمان می‌برد و دیگر مجالی برای رسیدگی به سایر امور باقی نمی‌ماند.

حتی با کمال تاسف سازمان‌هایی مانند محیط‌زیست، منابع طبیعی و امثال آن، به‌نوعی معارضات محلی را به‌سمت برخورد بیشتر با معدنکاری سوق می‌دهند، زیرا با معدنکاری تداخل و تضاد منافع دارند و به‌جای همکاری یا هم‌افزایی به

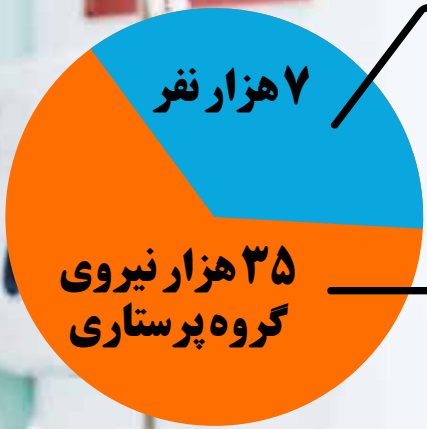
هر عملی را در نظر بگیریم، عکس‌العملی و هر کاری در دنیا تبعات خاص خود را دارد. اگر بشتر می‌خواهد غذا بخورد، باید دامپروری و کشاورزی کند. در این فرآیند، خاک و آب دچار آسیب خواهند شد. با این کار، طبیعت از حالت بکر اولیه خود بیرون می‌آید و محیط‌زیست و محیط‌زیست آسیب می‌بیند

معدن در کشور به‌صورت ایستا است و حرکت رو به جلویی ندارد، تنها از این دست به آن دست می‌شود و هر روز شرایط کار در آن سخت‌تر و گرفتن محدوده اکتشافی دشوارتر و غیرممکن‌تر می‌شود

کمبود پرستار درد کهنه درمان

در ۵ سال اخیر

دوره پسا کرونا

۱۲ هزار پرستار

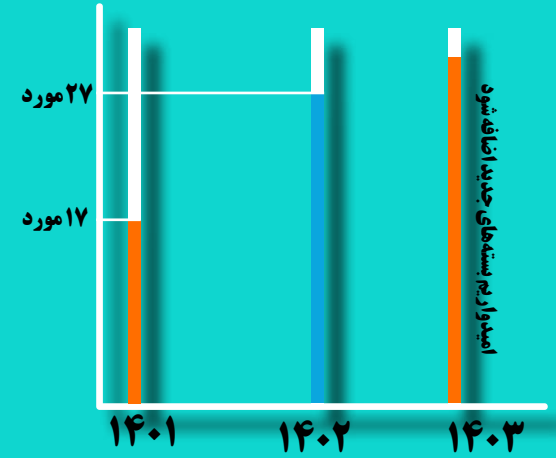
استاندارد جهانی به ازای
هر تخت بیمارستانی

۲.۵ پرستار

۱.۸ پرستار

۰.۹ پرستار

بسته خدمتی برای کارانه های پرستاران

منبع: آمارهای وزارت بهداشت و مرکز آمار

اینفوگرافی: سلمان شرفالدین

سیستم مدیریت یکپارچه / کد ۱۰/۴۳/۰۲ / شماره مناقصه عمومی یک مرحله ای (شماره ۱۶۴/ع/م/۱۴۰۲)

شرکت آب و فاضلاب استان البرز در نظر دارد عملیات احداث مخزن ۵۰۰۰ متر مکعبی ماهدشت را از محل اعتبارات طرح های عمرانی و از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای حداقل رتبه ۵ در رشته آب واکذار نماید.

کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir با شماره فراخوان ۲۰۰۲۰۵۱۸۶۰۰۱۶۴ انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهینامه امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

برآورد پروژه، مدت اجرای پروژه، نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: برآورد براساس قیاس بهانه آمیز و خطوط انتقال آب سال ۱۴۰۲، مبلغ ۱۶۵،۴۳۹،۶۵۱،۳۱۳ ریال و مدت اجرای کار ۱۲ (دوازده) ماه و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار ۸،۲۷۱،۹۸۲،۵۶۶ ریال بصورت یکی از تضامین ذکر شده در آیین نامه تضمین معاملات دولتی به شماره ۱۳۳۴۰۲/ت/۵۰۶۵۹ مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ می باشد.

مهلت تحویل اسناد مناقصه: مناقصه گران علاوه بر بارگذاری فایل های PDF تا ساعت ۱۹ روز **دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۷** موظف به ارائه اصل تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار در پاکت لاک و مهر شده تا پایان وقت اداری همان روز به دبیرخانه شرکت آب و فاضلاب استان البرز می باشند.

تاریخ بازگشایی پاکت: ساعت ۱۳ روز **سه شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۸** خواهد بود.

نحوه دریافت اسناد مناقصه: داوطلبان می توانند به منظور دریافت اسناد مناقصه از تاریخ **۱۴۰۲/۰۸/۲۸** تا ساعت ۱۹ روز **دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۶** از طریق سامانه ستاد به آدرس www.setadiran.ir اقدام نمایند. تلفن تماس: ۰۲۶-۳۲۱۷۱۵۰ سایر اطلاعات و جزئیات در اسناد مناقصه مندرج است.

شرکت آب و فاضلاب استان البرز (سهامی خاص)

مجمع گاز پارس جنوبی پالایشگاه دهم (فاز ۱۹) / نوبت دوم / شماره ۱۶۰۴۹۹۱

آگهی فراخوان ارزیابی کیفی غیر یکپارچه جهت برگزاری مناقصه عمومی دوم مرحله ای

مجمع گاز پارس جنوبی پالایشگاه دهم (فاز ۱۹) در نظر دارد، فراخوان ارزیابی کیفی غیر یکپارچه جهت برگزاری مناقصه عمومی دوم مرحله ای شماره R10/1402/028 تقاضای ۰۲۴۰۱۰ به شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران: ۲۰۰۲۰۹۷۶۸۴۰۰۰۹۱ و شرح: خرید؛ UNDERGROUND ARMOURD CABLE را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی تا ارسال دعوتنامه جهت سایر مراحل مناقصه، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. جدول زمان بندی به شرح ذیل می باشد. اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی و ارسال دعوتنامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه گران ارسال خواهد شد.

ردیف	انجام	تاریخ
۱	تاریخ انتشار مناقصه در سامانه	۱۴۰۲/۰۸/۲۰
۲	مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه	۱۴۰۲/۰۹/۰۵
۳	مهلت زمانی ارسال ارزیابی کیفی توسط مناقصه گران	۱۴۰۲/۰۹/۱۹

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار:

آدرس: استان بوشهر - شهرستان کنکان - کیلومتر ۲۰ جاده کنکان به عدلیه - سایت ۲ منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس - پالایشگاه دهم - فاز ۱۹، اداره خدمات کالی پالایشگاه دهم، تلفن: ۰۷۷۳۱۴۶۶۲۲۹-۰۷۷۳۱۴۶۶۲۲۳-۰۷۷۳۱۴۶۶۲۲۱-۰۷۷۳۱۴۶۶۲۲۳ فکس: ۰۷۷۳۱۴۶۶۲۲۳-۰۷۷۳۱۴۶۶۲۲۳ تاییدیه فکس: ۰۷۷۳۱۴۶۶۲۲۱-۰۷۷۳۱۴۶۶۲۲۳ عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۰۲۱-۴۱۹۳۴ دفتر ثبت نام: ۸۵۱۹۳۷۶۸ و ۸۸۹۶۹۷۳۷ اطلاعات تماس دفتر ثبت نام سایر استان ها، در سایت www.setadiran.ir

روابط عمومی مجمع گاز پارس جنوبی

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۸/۲۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۲۸

آگهی مناقصه عمومی تجدید شده (نوبت دوم) شماره ۱۴۰۲/۳۱/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "خدمات مهندسی، تأمین کالا و تجهیزات، ساخت و نصب سلیولر باطله فلزی و نوار نقاله جدید باطله خشک" کارخانه نظیف مجتمع خود را بصورت توأم (EPC) و از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه صلاحیت پیمانکاری معتبر با رتبه حداقل ۴ در رشته ابنیه و ساختمان از سازمان برنامه و بودجه واکذار نماید. لذا متقاضیان می توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکت ساعت ۱۴ روز **شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۸** در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز **دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۶** مقرر شده است و حضور در آن الزامی می باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانتنامه های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی مناقصه عمومی تجدید شده شماره ۱۴۰۲/۳۶/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد پروژه "تأمین تجهیزات، نصب و راه اندازی سیستم دوربین های مدار بسته سایت دپوی محصولات خود واقع در اسکله شهید رجایی و بارکوبندرجاس" را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه صلاحیت خدمات انفورماتیک و گواهینامه افتا با گرایش پیاده سازی امنیت فیزیکی و محیط پیرامونی واکذار نماید. لذا متقاضیان می توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکت ساعت ۱۴ روز **یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۷** در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز **یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۵** مقرر شده است و الزامی می باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانتنامه های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی ابلاغ اختاریه عدم افراز

مشاع از شش دانگ پلاک فوق با شماره چاهی ۳۴۵۳۳-الف ۰۱ به نام رضا اصغرزاده صادر و تسلیم گردیده و همچنین سند مالکیت ۱۵ دانگ مشاع از شش دانگ به نام جواد کسمانی و رانلو صادر گردیده و با عنایت به دستور ذیل گزارش صدرالاشاره به شرح ذیل اتخاذ تصمیم گردید. **تصمیم واحد ثبتی:** با عنایت به گزارش نماینده منتخب مستند به سوابق ثبتی و سامانه نظر به اینکه مورد تقاضا یک واحد تجاری از مجموعه آپارتمان می باشد که دارای مشتری کات و مشاعات بوده و تابع قانون تملک آپارتمان ها و آیین نامه اجرایی آن می باشد لذا تصمیم به عدم قابلیت افراز آن صادر و در اجرای مواد ۵ و ۶ آیین نامه قانون افراز مرتب به کلیه مالکین مشاع ابلاغ تا چنانچه اعتراضی دارند حسب ماده ۲ قانون افراز و فروش املاک مشاع ظرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ اعتراض خود را تسلیم دادگاه محل وقوع ملک نموده و گواهی طرح دعوی را به این اداره تحویل نمایند.

هادی رباعی، رئیس ثبت اسناد و املاک منطقه شش مشهد

آقای رضا اصغرزاده طی درخواست وارده به شماره ۱۴۰۲/۰۴/۱۲۲۷ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۷ تقاضای افراز سهم مشاع از شش دانگ عرصه و اعیان یک واحد تجاری پلاک ثبتی ۵۴۴۴ فرعی از ۱۸۲ اصلی بخش ۱۰ مشهد مقدس را نموده است و اعلام داشته از اقامتگاه دیگر مالک مشاعی اطلاعی ندارد. لذا با استفاده از اختیارات حاصله از ماده ۱۸ آیین نامه اجرایی مفاد اسناد رسمی لازم الاجرا اقدام به نشر آگهی به منظور ابلاغ اختاریه به کلیه مالکین و اشخاص حقیقی و حقوقی ذینفع می گردد. این آگهی در یک نوبت به همراه نظریه ریاست ثبت آگهی خواهد شد. **تصمیم واحد ثبتی**

مرجع رسیدگی: اداره ثبت اسناد و املاک منطقه ۶ مشهد در تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۳۱ در خصوص درخواست آقای رضا اصغرزاده مبنی بر افراز سهم مشاع از شش دانگ عرصه و اعیان یک واحد تجاری، پلاک ۵۴۴۴ فرعی از ۱۸۲ اصلی بخش ۱۰ مشهد بطوجه به گزارش مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۸ نماینده ثبت اعلام می دارد؛ سند مالکیت ۴۵ دانگ

در گفت و گوی **سما** با مدیر عامل بیمارستان پاستور نو به مناسبت روز پرستار مطرح شد

مرز باریک میان تامین معیشت و از خود گذشتگی

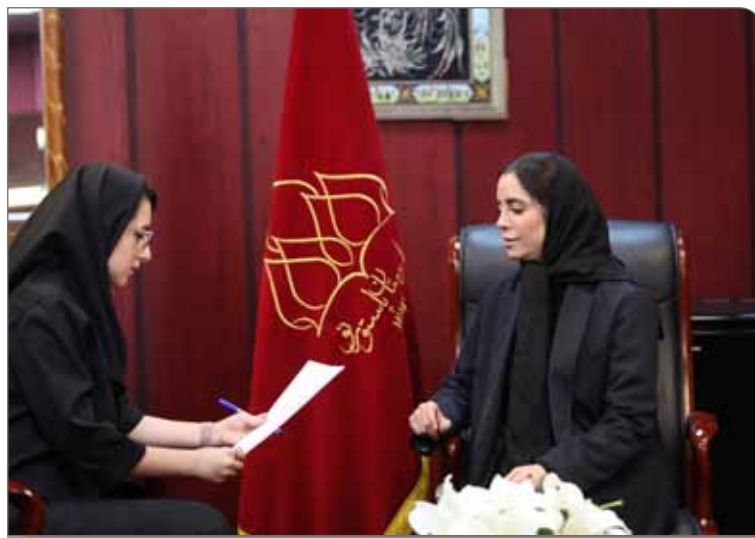
کیبیا ملکی: پرستار فرشته‌های است زمینی که اهمیت حضورش را در دوران شیوع ویروس بی‌رحم کرونا دریافتیم. متأسفانه در روزهایی که مرگ چنان تندبادی به زندگی‌ها می‌وزید، شاهد از دست رفتن تعداد زیادی از مدافعان سلامت از جمله پرستاران نیز بودیم؛ در حالی که برخی از آنها حتی مدت‌ها بود که خانواده‌شان را ندیده بودند. در حال حاضر ۳۵۰ هزار پرستار در کشور در حال فعالیت هستند. از این تعداد پرستار که در مراکز شبانه‌روزی نیز فعالیت می‌کنند ۷۳ درصد زن و ۲۷ درصد مرد هستند؛ با این حال همچنان با استاندارد جهانی تعداد پرستاران فاصله بسیاری داریم، زیرا مدت‌هاست که این قشر زحمتکش از میزان حقوق دریافتی‌شان گله‌مند هستند. چندی پیش یوسف رحیمی، عضو شورای عالی نظام پرستاری کشور با اشاره به اینکه به‌ارای هر تخت بیمارستانی کمتر از یک پرستار داریم، گفت: ما براساس استانداردهای بومی‌سازی‌شده خودمان، باید ۱.۸ پرستار به ازای هر تخت بیمارستانی داشته باشیم که این عدد نیز مناسب نیست، زیرا استاندارد نیروی انسانی در دنیا، به‌طور میانگین، ۴ پرستار به ازای هر تخت است. عدد فعلی این شاخص در ایران اصلاً پاسخگوی نیاز واقعی نیست و آسیب تعداد کم پرستار به ازای تخت را مردم می‌بینند؛ این در حالی است که حقوق پرستاری که به‌تازگی مشغول کار شده حدود ۷ تا ۸ میلیون تومان است. **سما** در این گزارش به مناسبت روز پرستار با ایمان اخباراتی، مدیر عامل بیمارستان پاستور نو و نازنین اخباراتی، قائم‌مقام این بیمارستان گفت‌وگویی اختصاصی انجام داده و به بررسی برخی از مشکلات مربوط به پرستاران پرداخته است. بخش نخست این گفت‌وگو با ایمان اخباراتی است و در بخش دوم نازنین اخباراتی به چند سوال **سما** پاسخ داده است.

در بخش دوم این گفت‌وگو نازنین اخباراتی، قائم‌مقام بیمارستان پاستور نو ضمن تبریک روز پرستار به همکاران خود در بیمارستان پاستور نو و همه پرستاران کشور بر توجه به حقوق و مزایای این قشر زحمتکش تأکید کرد. **بسیاری از پرستاران به دلیل مشکلات اقتصادی مهاجرت می‌کنند و اکنون با کمبود پرستار در کشور مواجهیم، نظر شما در این باره چیست؟**
انگیزه مهاجرت از کجا می‌آید؟ چرا یک فرد تحصیلکرده ناگهان از زادگاه و وابستگی‌های خود می‌گذرد؟ درست وقتی که فرد احساس می‌کند ظلمی اقتصادی یا اجتماعی به او شده و نمی‌تواند به سطحی از رفاه در جامعه خود برسد و موانع زیادی در مسیر شغلی و رفاهی خود می‌بیند به مهاجرت می‌اندیشد. در نتیجه نیرویی که سال‌های سال برای تحصیل او هزینه‌های مختلفی پرداخت شده، به‌راحتی به کشورهای دیگر اروپایی، آمریکا و کانادا می‌رود. متأسفانه به دلیل نداشتن تعرفه مشخص و دستمزد پایین شاهد مهاجرت پرستاران هستیم.
این در حالی است که اغلب پرستارانی که مهاجرت می‌کنند یا در حال تدارک برنامه‌های مهاجرت هستند، جزو نیروهای با سابقه و حرفه‌ای محسوب می‌شوند و جبران کمبود نیروی ماهر و باتجربه نیز به راحتی ممکن نیست. در واقع اعتقاد پرستارانی که مهاجرت می‌کنند این است که اقتصاد درمان برای آنها نمی‌صرفد. یعنی نیروی تحصیلکرده ما به دلیل مشکلات اقتصادی از کشور مهاجرت می‌کند تا بتواند زندگی خود را تأمین کند و به سطح مناسبی که دوست دارد، برسد و این گونه است که با یک رویکرد نادرست و اشتباه، نیروهای توانمند و باسواد زیادی را از دست می‌دهیم.
در بیمارستان پاستور نو به مناسبت روز پرستار که مصادف با میلاد حضرت زینب (س) است، تقدیر و تشکر از پرستاران نمونه این بیمارستان صورت گرفت.

و مسکن است. در واقع پرستاران باید در آرامش ذهنی، جسمی و روانی باشند. همچنین فراهم بودن محیط مناسب برای ارائه خدمات در بخش‌های مختلف بیمارستانی و کاهش بروکراسی‌های اداری دست‌وپاگیر در جهت حفظ آرامش، بهبود حقوق، کارانه و مسائل مالی پرستاران در این مسئله تأثیرگذار است.
بارها شاهد رفتارهای نامناسب همراهان بیمار با پرستاران بوده‌ایم؛ نقش رسانه‌ها و افراد سرشناس را در فرهنگ‌سازی احترام به پرستاران چطور می‌بینید؟
متأسفانه برخی از همراهان بیماران رفتار مناسبی با پرستاران، قشر زحمتکشی که در دوران کرونا به شایستگی به وظیفه خود عمل کردند، ندارند. بهتر است افراد تأثیرگذار جامعه به‌ویژه صداوسیما، سلبریتی‌ها و... به فرهنگ‌سازی در این زمینه بپردازند.
توصیه‌ای به افراد تازه‌نفس در مسیر پرستاری، به‌عنوان شغلی پر مسئولیت دارید؟
در اینجا هم باید به ویژگی‌های یک پرستار خوب بازگردیم. باید افراد با خود فکر کنند که آیا از این ویژگی‌ها برخوردارند؟ در ادامه علم کافی، صبوری، مسئولیت‌پذیری و شرکت در دوره‌های علمی تخصصی برای بروزرسانی اطلاعات لازم است. همچنین پرستاران باید حسن خلق با بیمار را سرلوحه کار خود قرار دهند، زیرا در معرض عوامل زیان‌آور محیط کار هستند و این شغل سختی‌های بسیاری به همراه دارد، تا جایی که ممکن است، برخی به دلیل سختی‌های موجود در کار دچار «burn out» یا خروج از شغل» و فرسودگی شغلی شوند.

مسئله زنگ خطری برای کمبود نیروی انسانی در حوزه پرستاری است. این در حالی است که با توجه به نبودن کدهایی برای سنجش عملکرد پرستاران توسط مسئولان، شایسته‌سالاری و تفاوت بین کیفیت خدمات، زحمات پرستاران آن‌طور که باید دیده نمی‌شود. از سوی دیگر درآمد نیروهای پرستاری کم است و قانون تعرفه‌گذاری خدمات پرستاری باید به‌درستی اجرا شود تا دریافتی پرستاران اصلاح شود. در واقع خدمات پرستاران نیز باید مانند پزشکان قیمت مشخصی داشته باشد تا پرستاران از خدمات خود منتفع شوند.
بسیاری از پرستاران به دلیل مشکلات مالی قادر به رفع نیازهای چون مسکن و معیشت نیستند، نظر شما در این باره چیست؟
یکی از مهم‌ترین مشکلات پرستاران، مشکلات اقتصادی است که نیازمند اقدامی مهم از سوی مسئولان حوزه درمانی کشور به دلیل اهمیت فعالیت این قشر زحمتکش است.
به نظر شما برای ارتقای کیفیت خدمات پرستاری چه شرایطی لازم است؟
در اینجا لازم است یادی از هرم مازلو کنیم. هرم مازلو ۵ سطح از نیازهای انسانی را نشان می‌دهد که به فرد اجازه می‌دهد احساس رضایت درونی کند. مفاهیم هرم مازلو، اغلب در محل کار، به‌عنوان ابزاری برای تعیین چگونگی ایجاد انگیزه بیشتر و موثرتر در کارکنان و همچنین اطمینان از برآورده شدن نیازهای آنان استفاده می‌شود. بر این اساس ارائه خدمات درمانی مناسب توسط پرستاران، نیازمند تأمین نیازهای اولیه آنها شامل خوراک، پوشاک

به‌عنوان مدیر عامل یک بیمارستان به‌نظر شما ویژگی‌های یک پرستار خوب چیست؟
در ابتدا بابت درک اهمیت روز پرستار از شما سپاسگزارم و این روز را که مصادف با ولادت حضرت زینب (س) است، به همه پرستاران به‌ویژه همکاران عزیز ما در بیمارستان پاستور نو تبریک عرض می‌کنم. من روز پرستار را به‌نوعی روز مادر می‌بینم، چراکه شأن پرستار چون شأن مادری است که از فرزند بیمار خود مراقبتی در آمیخته با دانش و تجربه می‌کند. بی‌شک پرستار خوب و شایسته ویژگی‌های زیادی دارد که اصلی‌ترین آنها داشتن علم و تجربه کافی است که می‌تواند در کنار پزشک به ارائه خدمات درست پزشکی و درمانی بپردازد. اما در میان ویژگی‌های لازم مسئولیت‌پذیری، حسن خلق و رعایت مسائل اخلاقی ویژگی‌های بسیار مهمی هستند که نقش بسزایی در پیشرفت و تعالی یک پرستار ایفا می‌کنند. همچنین صبر و تحمل سختی‌های هنگام خدمت نیز از اهمیت بسیاری برخوردار است، زیرا همه بیماران در شرایط جسمی و روحی مناسبی نیستند و اخلاق خوب در کنار مسیر درست درمان به بهبود سریع‌تر حال بیمار کمک خواهد کرد.
در سال‌های اخیر به‌ویژه یک سال گذشته شاهد مهاجرت تعداد زیادی از پرستاران بوده‌ایم. از نظر شما مشکل اصلی پرستاران در جامعه چیست؟
متأسفانه بسیاری از پرستاران باتجربه و ماهر کشور، به‌دلیل مشکلات اقتصادی در سال‌های اخیر از کشور مهاجرت کرده و جذب کشورهای جنوب خلیج فارس، اروپا و حتی کانادا شدند. این

بازار مسکن
چه می‌گوید؟سعید ظریف
فعال ساختمانی

شاید سرمایه‌گذاران مسکن در طول فعالیت حرفه‌ای‌شان، هرگز چنین روزهایی را مجسم نکرده بودند. گشتی شکسته اقتصاد که حتی پیش از ناآرامی‌های اخیر نیز در معرض برخورد با واپسین صخره‌های ویرانگر بود، حالا چنان در تلاطم این توفان به دام افتاده که به کلی سکنان از دست ناخدا روبرو است و معلوم نیست چه زمانی به کلی فروشکسته و غرق شود. از سوی دیگر، بازارهای موزی به‌ویژه بورس، به کلی هیچ نشانی از بهبود به‌دست نمی‌دهند و اگر چه ارز و طلا با تنفس مصنوعی در ظاهر بحرانی از خود نشان نمی‌دهند، اما با سیل تزریق نقدینگی بی‌پشتوانه، به‌نظر نمی‌رسد که این روزها بتوان حتی به آنچه چشم‌مان می‌بیند، اعتماد کنیم. گفتن از افزایش نرخ زمین، مصالح، خدمات، تعرفه‌های مهندسی و... نیز در این میان بیشتر به تکرار لوس مکررات می‌ماند.

در این میان، براساس آن قول مشهور که می‌گوید سرمایه ترسوست، چندان غیرطبیعی نیست که ببینیم حجم زیادی از دارایی سرمایه‌گذاران ملکی روانه آن سوی مرزها می‌شود؛ به این امید که شاید با خرید ملک در دیاری دیگر، متحمل ریسک کمتری شوند یا حتی به سود تضمین‌شده‌تری دست یابند. از آن سو، بسیاری دیگر نیز، دست‌نگه‌داشته‌اند؛ برخی به اجبار کودک که فروش املاک‌شان را یک‌سره در محاق برده و برخی دیگر، ناگزیر از توقف امور تا ببینند سرانجام کار چه می‌شود و آیا می‌توانند به‌زودی پروژه‌های جدید تعریف کنند یا خیر؟

از همین‌رو، اگر بخواهیم بازار مسکن این روزها را توصیف کنیم، تنها یک کلمه می‌تواند گویای همه‌چیز باشد: توقف! و این به‌معنای توقفی نسبتاً مطلق در همه‌ساز کارهای صنعت ساختمان است؛ از سرمایه‌گذاری و طراحی پروژه تا اجرا و فروش که زنجیره این صنعت را شکل می‌دهد. و جالب‌تر از همه اینکه، این پلان‌کلینی حتی به بخش رسانه‌های صنعت ساختمان هم سرایت کرده است و ما نیز با وجود سال‌ها سابقه در این حوزه، مانده‌ایم که به مخاطب چه بگوییم که در خور این روزگار باشد؟ با این همه به خود می‌گوییم که اگر نه موظف به دریافت نتیجه، دست‌کم مکلف به زنده‌نگه‌داشتن امید هستیم و تمام سعی خود را می‌کنیم که لاقل هر آنچه در این وانفسا از دست‌مان برمی‌آید، انجام دهیم. در چند سال گذشته، بازار مسکن یکی از بحرانی‌ترین و در عین حال، جذاب‌ترین عرصه‌های سرمایه‌گذاری بوده است. این بازار به‌دلیل پیچیدگی‌های اقتصادی و اجتماعی خود، مستلزم یک دیدگاه ژرف و تحلیلی است. از اصلی‌ترین مولفه‌های موثر بر بازار مسکن، تغییرات بیرونی محسوب می‌شوند. این تغییرات بیرونی شامل عواملی مانند روند مذاکرات بین‌المللی، نرخ ارز، تورم و... هستند. به‌ربردارای‌ها، تورم ساختمانی و قدرت خرید کاهش یافته متقاضیان، همه و همه باید در کنار شرایط بیرونی، موردتوجه قرار گیرند. برای رسیدن به یک بازار مسکن پایدار و رونق غیرتورمی، تنها کاهش ریسک‌های بیرونی کافی نیست. شرایط درونی نیز باید بهبود یابد تا بازار مسکن از رکود خارج شود و برای سرمایه‌گذاران و خریداران مصرفی، شرایط مطلوب‌تری را فراهم کند.

بنابراین، برای توسعه پایدار در عرصه ساختمان و مسکن، لازم است که به توازن بین عوامل بیرونی و درونی پرداخت. با این کار، می‌توانیم یک بازار مسکن پیش‌بینی‌پذیر، پایدار و رونق‌یافته داشته باشیم که نه‌تنها به سازنده‌ها و سرمایه‌گذاران کمک می‌کند، بلکه به کل اقتصاد کشور نیز نفع می‌رساند. وقتی به تاز بخنجه بازار مسکن نگاه می‌کنیم، متوجه می‌شویم که این بازار همواره با تغییرات چندگانه و چالش‌های فراوانی مواجه بوده، اما همان‌طور که بازار با چالش‌هایی روبرو بوده، فرصت‌های زیادی نیز پیش‌روی سازنده‌ها و سرمایه‌گذاران قرار داشته است. این فرصت‌ها و چالش‌ها می‌توانند به‌عنوان در روی یک سکه مطرح شوند و از آنها می‌توان برای ایجاد یک بازار مسکن سالم و پایدار بهره برد.

پرداخت تسهیلات ودیعه مسکن
به‌بیش از ۴۰ هزار متقاضی

معاونت مسکن و ساختمان با اشاره به اقدامات انجام گرفته برای تسهیلتگری مجموعه وزارت راه و شهرسازی در بخش مسکن اعلام کرد: در شش‌ماه ابتدایی امسال به بیش از ۴۰ هزار متقاضی، تسهیلات ودیعه مسکن پرداخت شده است که این روند ادامه دارد. به‌گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، معاونت مسکن و ساختمان در گزارشی به برخی تسهیلتگری‌های مجموعه وزارت راه و شهرسازی در اجرای طرح نهضت ملی مسکن پرداخت. همکاری در پرداخت تسهیلات ودیعه مسکن، پیگیری برای کاهش هزینه‌های بیمه تأمین‌اجتماعی و مالیات پروژه‌های نهضت ملی مسکن، پیگیری و همکاری با مجلس شورای اسلامی در تدوین طرح تنظیم و ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره‌بها بخشی از این تسهیلتگری‌ها است.

براساس این گزارش، برنامه پرداخت تسهیلات ودیعه مسکن به متقاضیان واجد شرایط در مراحل اجرا قرار دارد و در شش‌ماه نخست امسال به بیش از ۴۰ هزار متقاضی تسهیلات ودیعه مسکن پرداخت شد. در زمینه پیگیری برای کاهش هزینه‌های بیمه تأمین‌اجتماعی و مالیات پروژه‌های نهضت ملی مسکن، قانون ماده ۵ بیمه کارگران ساختمانی اصلاح شده و هزینه‌های این بخش کاهش یافته است. این گزارش حاکی از آن است که برای کاهش هزینه‌های مالیات پروژه‌های حمایتی مسکن و به‌استناد بند الف تبصره ۱۱ ماده واحده قانون بودجه امسال (۱۴۰۲) مالیات پروژه‌های مسکن مهر برای هر واحد مسکن مهر و واحدهای احداثی قانون جهش تولید مسکن شامل ساخت، آماده‌سازی، محوطه‌سازی، زیربنایی و روبنایی برای سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۲ از طرح‌های تفاهنامه سه‌جانبه با سازندگان، تعاونی‌ها و پیمانکاران فرعی طرف قرارداد با آنها با هر نوع قرارداد و با معرفی وزارت راه و شهرسازی، معادل ۳۰۰ هزار تومان برای هر واحد تعیین شده است. بنابراین، هیچ‌گونه مالیات دیگری غیر از مالیات بر ارزش‌افزوده برای خرید مصالح به این طرح (پروژه‌ها تعلق نمی‌گیرد. مجموعه وزارت راه و شهرسازی همکاری با مجلس را در تدوین طرح تنظیم و ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره‌بها انجام داد. در این بخش به‌منظور تنظیم و ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره، همکاری گسترده‌ای برای تدوین طرح با مجلس انجام شد. اهم محورهای این طرح شامل ساماندهی مشاوران املاک، اخذ مالیات از اراضی بایر، توسعه سامانه ملی افزایش مسکن و اسکان کشور، ارائه مشوق به موجران، تعیین حداکثر نرخ افزایش اجاره‌بها توسط شورای عالی مسکن در شرایط اضطرار، کشف بازه نرخ مسکن و اجاره‌بها، پرداخت تسهیلات کمک‌ودیعه مسکن، ایجاد سکه‌های ثبت رسمی اسناد و املاک و ساماندهی و خرید و فروش امتیازهای طرح‌های حمایتی تأمین مسکن است.

۷۰ درصد درآمد خانوار صرف تأمین مسکن می‌شود

وام‌های بی‌اثر برای خرید خانه

مسکن: عظیم‌نژاد

۹ میلیون تومان درآمد دارد. حال چگونه ممکن است یک کارگر در کنار هزینه‌های خوراک، بهداشت، آموزش، پوشاک، حمل‌ونقل، تفریح، ارتباطات، کالا، خدمات و از همه مهم‌تر اجاره‌بهای مسکن، بتواند اقدامی برای دریافت وام مسکن با اقساط بالا داشته باشد. پرداخت تسهیلات جدید بانک مسکن برای خانوارهای پرجمعیت تهرانی با دریافت سقف وام مسکن، به‌گونه‌ای است که هیچ کدام از کارگران، امکان دریافت آن را ندارند، چراکه باید ماهی ۳۵ میلیون تومان قسط بدهند که این رقم، با میانگین درآمد خانوارهای کارگری همخوانی ندارد و چندین برابر حقوق کارگران است.

کاهش داشته است. یکی از راه‌هایی که شاید بتواند کمک‌کننده کارگران در مسیر خانه‌دار شدن باشد، دریافت تسهیلات مسکن است. متأسفانه با شرایطی که در حال حاضر پرداخت وام‌ها دارد، کارگران از پس اقساط بر نمی‌آیند. براساس تصمیم شورای عالی کار، حقوق کارگران در سال ۱۴۰۲ به‌میزان ۲۷ درصد افزایش داشت. بر این اساس، حداقل دستمزد ماهانه از ۴ میلیون و ۱۷۹ هزار و ۷۵۰ تومان در سال ۱۴۰۱ به ۵ میلیون و ۳۰۸ هزار ۳۸۲ تومان در سال ۱۴۰۲ رسید. یعنی یک کارگر در تهران با دریافت مزایای شغلی حدود

طبق اعلام بانک مسکن، در راستای اجرای قانون «حمایت از خانواده و جوانی جمعیت»، سقف تسهیلات خرید و تعمیر مسکن از محل اوراق ممتاز به‌زای هر فرزند زیر ۲۰ سال و حداکثر تا ۴ فرزند افزایش یافت. به‌زای یک فرزند زیر ۲۰ سال ۲۵ درصد، ۲ فرزند زیر ۲۰ سال ۵۰ درصد، ۳ فرزند زیر ۲۰ سال ۷۵ درصد و ۴ فرزند زیر ۲۰ سال ۱۰۰ درصد به سقف تسهیلات خرید و تعمیر مسکن اضافه می‌شود. دوره بازپرداخت تسهیلات، موضوع این دستورالعمل در تقسیم به روش ساده، به‌زای هر فرزند زیر ۲۰ سال سن، به‌میزان ۲ سال (در مجموع برای ۵ فرزند و حداکثر تا سقف ۱۰ سال) قابل افزایش است. براساس قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، اعطای این تسهیلات مشروط به آن است که نرخ بازوری شهرستان محل تولد پدر و فرزند بالاتر از ۲.۵ نباشد. از سوی دیگر، وزیر راه و شهرسازی از افزایش ۱۵۰ میلیون تومانی وام نوسازی و ساخت مسکن روستایی خبر داده که مبلغ این وام از ۲۰۰ میلیون تومان به ۳۵۰ میلیون تومان رسیده است. همچنین، میزان سود این تسهیلات ۵ درصد است. به‌گفته وی، این مصوبه دولت، خبر خوبی برای حوزه مسکن روستایی است، چراکه با افزایش ۱۵۰ میلیون تومانی تسهیلات مسکن روستایی، شاهد رونق بیشتر ساخت‌وساز در روستاها خواهیم بود. همه این اخبار در حالی مطرح می‌شوند که مسلمان با افزایش میزان تسهیلات مسکن، قسط ماهانه این وام‌ها نیز افزایش می‌یابد؛ به‌طوری‌که دهک‌های پایین جامعه باید بخش زیادی از درآمد خود را بابت هزینه‌های این بخش صرف کنند که در عمل، نشدنی است.

در حالی که قسط ماهانه وام ۹۶۰ میلیون تومانی بانک مسکن، حدود ۳۵ میلیون تومان می‌شود که کارگران با حقوق حداکثر تا ۱۰ میلیون، به‌طبع از لیست دریافت وام بانک مسکن حذف می‌شوند. زمانی که صحبت از هزینه‌های زندگی کارگران و مشکلات در تأمین معیشت آنها می‌شود، همواره این موضوع از سوی کارشناسان مطرح می‌شود که حدود ۷۰ درصد سید معیشت کارگران صرف هزینه‌های مسکن می‌شود. به‌گزارش تابناک، آمارهای اخیر مرکز آمار ایران نشان می‌دهد که متوسط نرخ مسکن براساس آمارها در تابستان امسال ۵ درصد

بانک‌ها با پرداخت تسهیلات به فکر درآمدزایی هستند

ایسن کارشناس اقتصادی گفت: در واقع، بانک‌ها با پرداخت تسهیلات بیشتر، به فکر درآمدزایی خود هستند تا خانه‌دار شدن مردم و این خدمات مطمئناً عاملی برای خانه‌دار شدن قشر کارگر و کارمند که با حقوق و دستمزدهای زیر خط فقر امراز معاش می‌کنند، نخواهد بود.

خرید مسکن برای خریداران حدود ۷۸۰ میلیون تومان خواهد بود که طی ۱۲ سال، حدود ۲۰۰ درصد سود از خریداران مسکن اخذ می‌کند. حال با توجه به میانگین نرخ هر متر آپارتمان در تهران که حدود ۸۰ میلیون تومان است، این تسهیلات برای خرید ۱۰ متر آپارتمان کفایت می‌کند و اگر حداقل مترآز آپارتمان‌ها را ۵۰ متر در نظر بگیریم، افراد برای خانه‌دار شدن، باید حدود ۳ میلیارد تومان پس‌انداز داشته باشند که اتفاقی دور از ذهن است.

مردم توان پرداخت اقساط سنگین وام مسکن را ندارند

امکان بهره‌مندی از آنها را ندارند. به‌عنوان مثال، به‌تازگی وام خرید مسکن برای خانواده‌های پرجمعیت و دارای ۴ فرزند و بیشتر، به یک میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان در تهران افزایش پیدا کرده که اقساطی در حدود ۳۵ میلیون تومان به‌همراه دارد و یقیناً پرداخت آن از عهده عموم مردم از جمله کارگران خارج است.

سایر بانک‌ها عملکرد بسیار ضعیف و نزدیک به «صفر» داشتند و همین امر جزو عوامل اصلی کند شدن روند ساخت مسکن در کشور بوده است. این نماینده مردم در مجلس یازدهم خاطر نشان کرد: البته در قانون جهش تولید مسکن ضمانت اجرایی نیز برای پرداخت تسهیلات قابل‌دفاعی در این حوزه نداشته‌اند و همین امر نیز موجب شده است رئیس‌جمهوری در آخرین نشست شورای عالی مسکن، وزارت اقتصاد را مکلف به جریمه بانک‌های مستتک کند. عضو هیات‌رئیس کمیسیون عمران مجلس با بیان اینکه مردم توان پرداخت اقساط سنگین وام مسکن را ندارند، گفت: ساماندهی بازار مسکن در گرو افزایش تولید و عرضه فوری واحدهای احتکار شده است.

نماینده ارمنه تهران و شمال کشور در مجلس اضافه کرد: طبق قانون جهش تولید مسکن، بانک‌ها مکلف به پرداخت ۲۰ درصد از منابع تسهیلاتی خود به حوزه مسکن شدند که در سال اول رقم آن به ۳۶۰ هزار میلیارد تومان می‌رسید، اما جز بانک مسکن،

ناترازی عجیب حداقل دستمزد کارگران با میزان اقساط وام مسکن

با این ارقام از عهده مردم خارج است، بنابراین میزان و نحوه پرداخت اقساط مسکن باید موردبازنگری جدی قرار بگیرد. سخنگوی کمیسیون عمران مجلس با تأکید بر اینکه بیشتر خانواده‌های ایرانی توان پرداخت اقساط سنگین تسهیلات مسکن را ندارند، اظهار کرد: باید آمار مربوط به نرخ مسکن در دوره‌های گذشته به‌صورت دقیق مورد بررسی قرار گیرد. همچنین، باید برای کنترل این بازار پرتلاطم برای افزایش تولید صنعتی ساختمان و مهار فعالیت دلان و محترکان برنامه‌ریزی کنیم.

بسیار بالایی وجود دارد. این نماینده مردم در مجلس با اشاره به انتشار اخباری در رسانه مختلف درباره افزایش شاخص نرخ مسکن در دهه‌های گذشته تصریح کرد: شاخص نرخ مسکن طی بازه زمانی ۱۳۷۷ الی ۱۴۰۰ حدود ۲۱۵ برابر افزایش یافته، در حالی که حداقل دستمزد کارگران طی این سال‌ها حدود ۸۸ برابر رشد کرده است. این نماینده مردم در مجلس با اشاره به اقساط بالای ۳۵ میلیون تسهیلات یک میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومانی مسکن برای خانواده‌های دارای بیش از ۴ فرزند، اظهار کرد: پرداخت اقساط

عبدالجلال ایری، سخنگوی کمیسیون عمران مجلس گفت: شاخص نرخ مسکن طبق اخبار منتشر شده در رسانه‌ها، طی بازه زمانی ۱۳۷۷ الی ۱۴۰۰، حدود ۲۱۵ برابر افزایش یافته، در حالی که حداقل دستمزد کارگران طی این سال‌ها حدود ۸۸ برابر رشد داشته که این فاصله باید با افزایش تسهیلات تکمیل شود. در حالی که مردم توان پرداخت اقساط سنگین آن را ندارند، البته باید این آمار به‌صورت دقیق موردبررسی قرار گیرد.

وی با اشاره به افزایش نرخ خانه و ناتوانی مردم در پرداخت تسهیلات مسکن گفت: مسکن یکی از مطالبات بحق مردم، متأسفانه طی سال‌های اخیر با افزایش نرخ شدید مواجه شده است که در قیاس با افزایش حداقل دستمزد کارگران، تفاوت

سخن پایانی

یک بازه زمانی مشخص، موجب خواهد شد تا دیگر شاهد افزایش نرخ در این بازار نباشیم. برخی معتقدند که حل مشکلات مسکن به برطرف کردن مسائل درونی آن بازمی‌گردد، اما سروسامان دادن به این بخش کلیدی و مولد اقتصاد وابسته به شرایط کلی اقتصاد است و باید موانع بیرونی آن نیز حل شود. تا زمانی که تورم، انتظارات تورمی در جامعه و افزایش نرخ دلار ادامه داشته باشد، بازار مسکن همچنان در حالت رکودی به‌سرمی‌برد و روزبه‌روز بر نرخ آن

افزوده می‌شود و قدرت خرید مردم کاهش می‌یابد. در ماه‌های اخیر، تورم بخش مسکن از تمامی تورم‌های دیگر در بازارهای مختلف پیشی گرفته است. در حالی که کارشناسان حوزه مسکن، پیش‌تر درباره عواقب هر هم خوردن تعادل و تناسب در این بازار هشدار داده بودند. کارشناسان معتقدند تا زمانی که عرضه و تقاضا در بازار مسکن متعادل نباشد، نمی‌توان انتظار داشت که با سیاست‌گذاری بی‌دری، وضعیت بازار به‌سوی تعادل حرکت کند.

مشکل مسکن را در یک دوره کوتاه‌مدت نمی‌توان برطرف کرد و به مدت‌زمان بیشتری نیاز دارد. بخش مسکن در سایه سیاست‌های ضدتولید و همچنین، افزایش نرخ تورم، یکی از گزیننده‌های جذاب برای سرمایه‌گذاری به‌ویژه در سال‌های اخیر بوده و این مسئله، مسکن را از کالای مصرفی به کالای سرمایه‌ای تبدیل کرده است. رونق دلالی در این بازار کار را به‌جایی رسانده که متوسط نرخ مسکن روزبه‌روز در حال افزایش است. ناسامانی، انتقادات زیادی در پی دارد و به‌تعادل رسیدن عرضه و تقاضا در

سردرگمی سرمایه‌ها در بازار مسکن

حسن محشم - عضو هیات‌مدیره انجمن انبوه‌سازان مسکن

شرایط اقتصادی کشور به‌گونه‌ای پیش رفته که کل اقتصاد کشور دچار التهاب شده است. دولت باید اقدام به حفظ ارزش پول ملی کند، چرا که در حال حاضر این تنش قیمتی در تمامی بخش‌ها اثرگذار و تنها بخشی که کمتر دچار نوسان شده، مسکن بوده است که این اثرپذیری زمان می‌برد.

افزایش نرخ و ناپایداری بازار مسکن باعث شده است تا بسیاری از مردم، از این بازار خارج شوند؛ زیرا هزینه‌های زندگی و سهم پرداختی بابت تهیه خانه در حال افزایش بوده و خانوارها را با ناتوانی روبه‌رو کرده است. واقعیت این است که در حال حاضر، دوره انتظار برای خرید مسکن در کشور، قابل‌مقایسه با هیچ کشوری نیست و غیرپایدار بودن بازار مسکن، نگرانی‌های جدی را به‌وجود آورده است.

از سوی دیگر، به‌نظر می‌رسد تنها موضوعی که باید برای ساماندهی بازار مسکن حل‌وفصل شود، به کنترل تورم برمی‌گردد. تا وقتی برای مهار تورم برنامه‌ای نداشته باشیم، همچنان آسیب‌ها در بازار مسکن وجود خواهد داشت که این موضوع به روابط بین‌المللی و خنثی‌سازی تحریم‌ها برمی‌گردد.

دلار در سال گذشته ۲۳ هزار ۵۰۰ تومان بود که در حال حاضر به بیش از ۵۰ هزار تومان رسیده که این افزایش نرخ در تمامی بخش‌ها و کالاها از جمله خدمات، نیروی انسانی، نهاده‌ها و زمین اثرگذار بوده است. کاهش ارزش پول ملی به‌طور قطع در تمامی بخش‌های مسکن اثر گذاشته است و همین موضوع در آینده این بازار را با نوسان روبه‌رو خواهد کرد.

از سوی دیگر، در بخش تخصیص تسهیلات ساخت مسکن بسیاری از بانک‌ها تمایلی به پرداخت تسهیلات ندارند و این در حالی است که تنها بانک مسکن اقدام به پرداخت این تسهیلات می‌کند و دولت باید با برنامه‌ریزی‌هایی که انجام می‌دهد، بتواند زمینه را برای پرداخت این تسهیلات فراهم کند، چرا که در صورت اجرا نشدن این طرح، بازار مسکن با کمبود سرمایه‌گذار در این حوزه روبه‌رو خواهد شد.

در برخی از مناطق، خریدوفروش انجام نمی‌شود، چون فروشنده‌های وجود ندارد، زیرا با قیمت‌های فضایی می‌خواهند ملک خود را بفروش برسانند. بازارهای مختلف به مسکن وابسته هستند، اما متغیری که بیشترین تاثیر را بر این بازارها دارد، اقتصاد کلان است. به‌طورمثال، اکنون سرمایه‌ها در بازار مسکن سردرگم هستند، اما این بازار همچنان جذابیتی برای جذب سرمایه ندارد.

بازار ساخت‌وساز به‌دلیل نوسانات قیمتی کمابیش متوقف شده است و سازنده نمی‌تواند با نوسان قیمتی پیش‌آمده، ساخت‌وساز انجام دهد و یک پروژه را تمام کند. در حقیقت، سازنده و مهندس در زمانی که نمی‌دانند قیمت‌ها به چه صورت است، نمی‌توانند منابع کافی تهیه کنند و نرخ نهایی را تخمین بزنند. زمانی که مهندس نتواند منابع را تخمین بزند، نمی‌تواند پیش‌فروش انجام دهد و به‌همین دلیل، پروژه به‌سرانجام نمی‌رسد. بنابراین، تولید به تصمیم و رفتارهای دولت برمی‌گردد.

زمانی که دولت می‌گوید نهضت ملی مسکن را به‌سرانجام می‌رساند، اما اقدامی هم انجام نمی‌گیرد، انتظاری هم نمی‌توان داشت. اکنون در عمل شاهد هستیم که وعده ساخت یک‌میلیون واحد در سال، باوجود گذشت بیش از ۲ سال از وعده آن، هنوز محقق نشده است. متأسفانه هیچ تصویرسازی و زیرساخت صحیحی برای پروژه نهضت ملی مسکن انجام نشده است. به‌طورمثال، می‌گویند ما زمین واگذار می‌کنیم، اما خود پروژه واگذاری زمین با سوالات زیادی مواجه است. بنابراین، تا زمانی که یک‌سری تصمیمات مشخص از سوی دولت و تصمیم‌گیران نهادی مرتبط اتخاذ نشود و این تصمیمات و طرح‌ها کارشناسی نشود، نمی‌توان به ثبات قیمت‌ها امیدوار بود.

بازار مسکن با وعده و وعید کنترل نمی‌شود، بلکه باید در سیاست‌گذاری‌های خرد و کلان تجدیدنظر کرد تا در آن صورت، بتوان انتظار داشت که قیمت‌ها متعادل شود، در حالی که دولت در این زمینه باید دست به سیاست‌گذاری‌های اصلاحی بزند، در غیر این صورت، بازار مسکن سامان نخواهد یافت و همچنان شاهد افزایش قیمت‌ها خواهیم بود. در حوزه سیاست‌های کلان، نیازمند توجه جدی به بحث آمایش سرزمین هستیم و تا زمانی که بحث مهاجرت به‌طورواقعی حل نشود، بحران مسکن همچنان پابرجا خواهد بود.

اکنون شهرهای حاشیه‌ای تهران هیچ‌گونه امکاناتی ندارند، اما تمام امکانات در تهران متمرکز شده است، بنابراین سیاست کلان دیگری که باید موردصلاح قرار بگیرد، بحث تمرکززدایی است، چراکه نباید تمامی امکانات و منابع در شهرهای بزرگ جمع شود، بلکه این امکانات باید در شهرهای کوچک و روستاها نیز به‌طوریکسان توزیع شوند.

محمد انوشه‌نی
editor@smtnews.ir

تیم اقتصادی دولت در حوزه مسکن نمره قبولی نمی‌گیرد

سدر کودتوری در برابر خانه‌دار شدن

عواملی مانند تغییرات در بازار کار، تغییرات جمعیتی، رشد شهرنشینی و عوامل سیاسی و امنیتی نیز می‌توانند تاثیرگذار بر بازار مسکن باشند. در بررسی مجموع عوامل و اقدامات یادشده، به‌نظر می‌رسد تیم اقتصادی دولت در حوزه مسکن نمره قبولی نمی‌گیرد و همچنان سد رکود توری در برابر خرید خانه، قد علم کرده است.

این گزارش بر بررسی عوامل موثر در وضعیت فعلی بازار مسکن پرداخته است.

کم می‌شود و تقاضا برای خرید و تامین مسکن افزایش پیدا می‌کند. علاوه بر موارد یادشده، نرخ تورم از عوامل مهم تاثیرگذار در این زمینه است و در شرایط تورم بالا، افزایش قیمت‌ها شامل بازار مسکن نیز می‌شود. در این بین، سیاست‌های دولت تاثیر زیادی بر بازار مسکن دارند و تدابیری مانند اعطای تسهیلات و تسهیلات مالی، تغییر در مقررات ساخت‌وساز، تعیین نرخ و سایر سیاست‌های مرتبط می‌توانند بازار مسکن را تحت تاثیر خود قرار دهند.

ناکامی در تامین مسکن اقشار هدف

می‌گذارد. برای اینکه بازار مسکن سالم و پایدار باشد، نیاز است که دولت سیاست‌های گذاری مناسبی را در این زمینه اعمال کند. در نهایت، سیاست‌ها در زمینه بازار مسکن باید به‌گونه‌ای باشد که بهبود شرایط زندگی شهروندان، کاهش فقر مسکن و ایجاد اشتغال را به‌همراه داشته باشد. در همین راستا، نظارت بر عملکرد بازار مسکن و تنظیم قوانین و مقررات مناسب، از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. ۳ دهه سیاست‌گذاری در بخش مسکن، عمدتاً نتیجه‌های جز ناکامی در تامین مسکن اقشار هدف

باتوجه به اینکه مسکن یکی از نیازهای اساسی هر خانواده است، افزایش نرخ خانه می‌تواند تاثیرات منفی بسیاری بر جامعه داشته باشد. با افزایش نرخ مسکن، خانواده‌ها مجبور به ترک محل زندگی خود و اسکان در مناطق حاشیه‌ای شهرها می‌شوند؛ اتفاقی که تا‌زگی ندارد و چند دهه می‌شود که آغاز شده است. متأسفانه این مسئله می‌تواند باعث ایجاد افق‌های اجتماعی و اقتصادی منفی شود. بازار مسکن یکی از اصلی‌ترین قطب‌های اقتصادی هر کشور است که تاثیر مستقیم بر کیفیت زندگی شهروندان

ضرورت تشکیل تیم اقتصادی مجرب

و همچنین یک میلیون اشتغال در سال داریم. شاخص‌های اقتصاد کلان و توجه به آن در ساماندهی بازار مسکن، اهمیت بسیار بالایی دارد. متأسفانه این مورد در سال‌های اخیر نادیده گرفته و از رهگذر این بی‌تفاوتی، ضربه‌های سنگینی به مردم در حوزه مسکن وارد شده است. وی ادامه داد: رکود فعلی در بازار مسکن شبیه به یک فتر است که در زمان رها شدن، پیامدهای سختی را متوجه مردم خواهد کرد. بر خود با سوداگران و واسطه‌های غیرقانونی در بازار مسکن نیز باید در دستور کار متولیان امر قرار بگیرد. این اشخاص خسارت‌های جبران‌ناپذیری را بر بازار مسکن وارد کردند و مستوجب مجازات سخت هستند.

از وضعیت بازار مسکن رضایت ندارم

نماینده مردم مازندران در مجلس درباره آخرین وضعیت بازار مسکن اظهار کرد: به‌شخصه از وضعیت کنونی بازار مسکن رضایت‌ناختم ندارم و بارها نیز نسبت به این مطلب، موضع‌گیری کردم. تعلق در ساخت مسکن ملی و بهانه‌تراشی‌های بی‌پایان، حوصله و صبر همه را به انتها رسانده است. البته تلاش‌هایی در این زمینه انجام گرفته، اما به‌هیچ‌وجه کافی نیست و نتیجه ملموسی نیز در پی نداشته است. بابایی کارنامی در پایان گفت: مردم باید تغییرات مثبت و ثمربخش را حس کنند و برای تهیه مسکن موردنیاز خود مشکل و چالش جدی نداشته باشند. بازار رهن و اجاره خانه هم وضعیت نامطلوبی دارد و باید فکری برای این مشکل اندیشیده شود. دولت در شاخص رفاه هم عملکرد خوبی نداشته است؛ در حالی که ما در سال گذشته، بیش از ۶۰ هزار میلیارد تومان درآمد ناشی از قیمت‌گذاری ارز داشتیم. من یک سوال جدی از دولت دارم و آن پرسش هم این است که این ۶۰ هزار میلیارد تومان را صرف چه اموری کرده‌است؟ در صورتی که، همین رقم صرف کمک به اقشار ضعیف جامعه می‌شد، حداقل بخش اعظمی از مشکلات مسکنی مردم کاهش پیدا می‌کرد.

مشکلات موجود اضافه می‌کنند. در شرایط کنونی کشور، باید ۲ سمت معادلات اقتصادی را درک کرد و سپس به ارزیابی و اقدامات دست زد.

تیم اقتصادی دولت مرده شد

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس درباره عملکرد گروه اقتصادی دولت به گفت: تیم اقتصادی دولت در این حوزه، نمره قبولی نمی‌گیرد و برای جبران، باید کارهای زیسادی را ترتیب دهد. موضع نمایندگان مجلس نیز در این زمینه روشن و شفاف است و بارها این عملکرد ضعیف را موردنقد قرار داده‌ایم. بابایی کارنامی در رابطه با وضعیت تورم در کشور توضیح داد: تورم به‌معنای واقعی کاهش پیدا نکرده است و وضعیت نابسامان گذشته ادامه دارد. مردم باید بهبود شرایط اقتصادی و کاهش قیمت‌ها را با تمام وجود حس کنند و تاثیر آن را بر سر سفره‌های خود ببینند. تورم را در یک نقطه نگه داشته‌ایم و با این شرایط، توقع داریم که بازار مسکن دستخوش تغییرات مثبت شود.

خرید خانه بدل به یک امر ناممکن شد

او درباره قدرت خرید مردم برای خرید مسکن مدنظر خود اذعان کرد: خرید خانه برای خانوارها بدل به یک امر ناممکن شده است و در ظاهر برای دولت اهمیتی هم ندارد. طبق سیاست‌های ابلاغی رهبر معظم انقلاب، نرخ تورم باید تا پایان برنامه ششم توسعه تک‌نرخ‌ی شود. در این راستا هنوز برنامه و اقدامی از جانب تیم اقتصادی دولت مشاهده نشده است و امیدوارم هرچه سریع‌تر شاهد اقدامات واقعی و عملی در این باره باشیم. نماینده مجلس افزود: آقای رئیس‌جمهوری باید یک تیم مجرب و آزموده را مسئول رسیدگی به این امور کند. چندصدایی در حوزه اقتصادی باید کاهش پیدا کند و دولت عزم جدی برای این منظور داشته باشد.

دولت ذهینت خود را تغییر دهد

بابایی کارنامی درباره ثبات قیمتی در بازار مسکن به گفت: بیان کرد: ثبات نسبی قیمت‌ها در بازار مسکن به‌خاطر وجود رکود توری اتفاق خوبی نیست و دولت نیز نباید آن را امری مثبت ببیند و به‌عنوان یک دستاورد به آن نگاه کند. ما نیاز به ساخت یک میلیون مسکن

شاخص‌های اقتصادی تاثیر قابل توجهی بر بازار مسکن و به‌همین دلیل، رشد وضعیت اقتصادی کلان یک کشور، اثر مستقیم بر بازار مسکن دارد. زمانی که رشد اقتصادی مثبت است، تقاضا برای مسکن افزایش پیدا می‌کند و احتمال افزایش قیمت‌ها و فعالیت‌های ساخت‌وساز نیز بالا می‌رود. در این بین، باتوجه به تاثیر نرخ بهره تسهیلات مالی بر بازار مسکن نیز می‌توان گفت: هنگامی که نرخ بهره پایین است، هزینه تسهیلات برای خریداران مسکن

باتوجه به اینکه مسکن یکی از نیازهای اساسی هر خانواده است، افزایش نرخ خانه می‌تواند تاثیرات منفی بسیاری بر جامعه داشته باشد. با افزایش نرخ مسکن، خانواده‌ها مجبور به ترک محل زندگی خود و اسکان در مناطق حاشیه‌ای شهرها می‌شوند؛ اتفاقی که تا‌زگی ندارد و چند دهه می‌شود که آغاز شده است. متأسفانه این مسئله می‌تواند باعث ایجاد افق‌های اجتماعی و اقتصادی منفی شود. بازار مسکن یکی از اصلی‌ترین قطب‌های اقتصادی هر کشور است که تاثیر مستقیم بر کیفیت زندگی شهروندان

علی بابایی کارنامی، عضو کمیسیون اجتماعی مجلس درباره رکود توری در بازار مسکن و انفعال دولت در ماه‌های گذشته به گفت: عنوان کرد: رکود توری در بازار مسکن، مسئله بسیار مهمی محسوب می‌شود و باید عنایت ویژه‌ای نسبت به آن صورت بگیرد. البته پیش از ساماندهی بازار مسکن، دولت باید درباره اقتصاد کلان کشور و شاخص‌های مهم اقتصادی، برنامه‌ریزی دقیق و اصولی داشته باشد. وی ادامه داد: با تشکیل یک تیم قوی و باتجربه اقتصادی، می‌توان به این امر مهم دست پیدا کرد، منتها تا به امروز اراده و عزم جدی برای این منظور دیده نشده است و امیدوارم در آینده نزدیک، تدبیری برای این موضوع اندیشیده شود. با مطالعه تحولات اقتصادی در حوزه مسکن، طی ۱۰ سال گذشته به نتایج مهمی دست پیدا کردم. دولت‌ها در ۴ سال اول برای کنترل تورم، اقدام به ایجاد رکود می‌کنند و به این وسیله قصد توجه کمبودهای خود را دارند.

رشد تولید فراموش شده است

نماینده مجلس ضمن انتقاد از عملکرد دولت‌ها در بخش تولید عنوان کرد: هنوز هیچ دولتی در زمینه رشد تولید و رفع موانع بر سر راه تولید، خوب و کارآمد عمل نکرده است. طبق شعار سال، رونق تولید و مهار تورم، باید در اولویت مسئولان قرار بگیرد و در این راه، کوچک‌ترین ضعف و نقصانی پذیرفته نیست. رشد تولید به‌طور کامل کنار گذاشته شود. در این راستا هنوز برنامه و اقدامی از جانب تیم اقتصادی دولت مشاهده نشده است و امیدوارم هرچه سریع‌تر شاهد اقدامات واقعی و عملی در این باره باشیم. نماینده مجلس افزود: آقای رئیس‌جمهوری باید یک تیم مجرب و آزموده را مسئول رسیدگی به این امور کند. چندصدایی در حوزه اقتصادی باید کاهش پیدا کند و دولت عزم جدی برای این منظور داشته باشد.

خرید خانه، دست‌نیافتنی تر از همیشه

برای خریداران به‌صورت مناسب‌تری قابل دسترسی است و این امر می‌تواند بهبود قدرت خرید آنها را در پی داشته باشد.

تلاش‌های بهبوده برای نجات بازار ملک

این کارشناس گفت: دولت‌ها تلاش‌هایی به نسبت متعددی برای ساماندهی بازار مسکن انجام داده‌اند که اگر برنامه‌ریزی درستی صورت می‌گرفت، این اقدامات می‌توانست باعث نتایج مثبتی شود. بنابراین اکنون که شرایط از هر زمان دیگری بحرانی‌تر شده است، باید دولت برای انجام اقدامات بیشتری در راستای بهبود قدرت خرید مردم برای خرید مسکن تلاش و برای آن برنامه‌ریزی کند. از آن‌رو که بازار مسکن در ایران به‌شدت به بازار سیاسی و اقتصادی وابسته است، بهبود وضعیت اقتصادی و سیاسی کشور نیز می‌تواند تاثیر مستقیمی

سخن پایانی

مشکل مسکن را در یک دوره کوتاه‌مدت نمی‌توان برطرف کرد و به مدت‌زمان بیشتری نیاز دارد. بخش مسکن در سایه سیاست‌های ضدتولید و همچنین افزایش نرخ تورم، یکی از گزینه‌های جذاب برای سرمایه‌گذاری به‌ویژه در سال‌های اخیر بوده و این مسئله، مسکن را از کالای مصرفی به‌شدت به کالای سرمایه‌ای تبدیل کرده است. رونق دلای در این بازار کار را به‌جایی رساند که متوسط نرخ مسکن روزبه‌روز در حال افزایش است. نابسامانی، انتقادات زیادی را در پی دارد و به‌تعداد رسیدن عرضه و تقاضا در یک بازه زمانی مشخص، موجب خواهد شد تا دیگر شاهد افزایش نرخ در این بازار نباشیم. برخی معتقدند حل مشکلات مسکن به برطرف کردن مسائل درونی آن بازمی‌گردد، اما سر و سامان دادن به این بخش کلیدی و مولد اقتصاد وابسته به شرایط کلی اقتصاد است و باید موانع بیرونی آن نیز حل شود. تا زمانی که تورم، انتظارات توری در جامعه و افزایش نرخ دلار ادامه داشته باشد، بازار مسکن همچنان در حالت رکودی به‌سر می‌برد و روزبه‌روز بر نرخ آن افزوده می‌شود و قدرت خرید مردم کاهش می‌یابد.

در بهبود بازار مسکن داشته باشد. وی در پایان اذعان کرد: برای بهبود قدرت خرید مردم برای خرید مسکن، باید به رشد اقتصادی کشور توجه شود. با رشد اقتصادی، درآمد خانوارها نیز افزایش می‌یابد. باتوجه به عوامل مختلفی که در کاهش قدرت خرید مسکن در ایران تاثیرگذار بوده‌اند، دولت‌ها باید با اجرای سیاست‌های مناسب، برای بهبود قدرت خرید مردم برای خریداری یا اجاره مسکن، تدابیر متفاوت‌تری را بیندیشند.

محمد انوشه‌نی
editor@smtnews.ir

رکود توری موجود در بازار مسکن، مسئله بسیار مهمی محسوب می‌شود و باید عنایت ویژه‌ای نسبت به آن انجام گیرد.

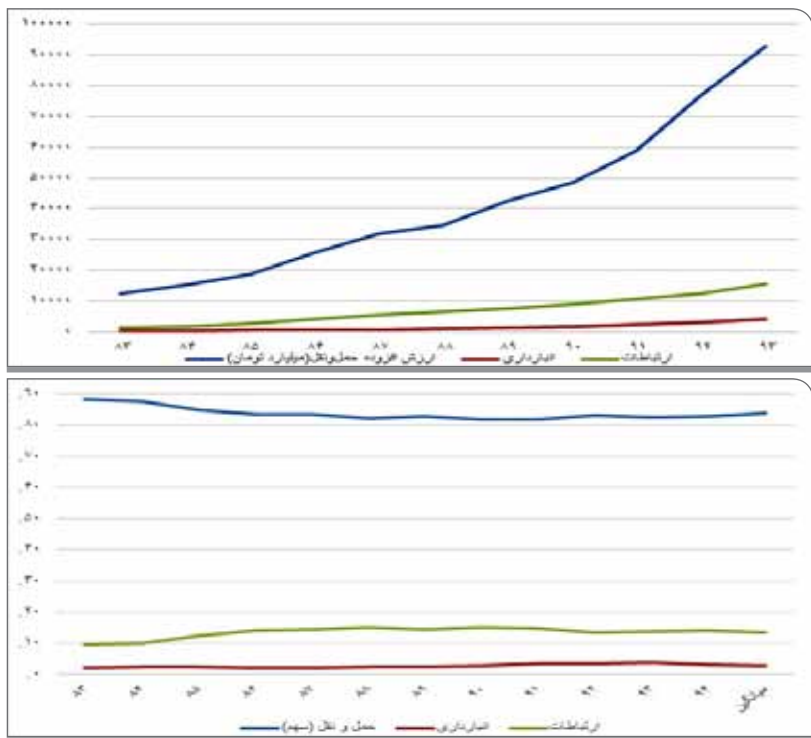
با افزایش نرخ مسکن در ایران، قدرت خرید مردم برای خانه به‌شدت کاهش یافته است.

تحلیل وضعیت لجستیکی ایران حاکمیت بخش خصوصی گره مشکل را باز نکرد

امیرعباس آذرموند: «لجستیک» به مدیریت جریان کالاها و خدمات بین مبدأ و مقصد، به منظور بر آوردن نیازهای مشتریان گفته می‌شود. با این وصف، مدیریت لجستیک بخشی از مدیریت زنجیره تامین تعریف می‌شود که به منظور بر آورده ساختن نیازهای مشتریان، جریان کارآمد، موثر، رو به جلو یا معکوس و ذخیره‌سازی کالاها، خدمات و اطلاعات مرتبط میان مبدأ و مصرف را برنامه‌ریزی، اجرا و کنترل می‌کند. وضعیت لجستیکی ایران پرداخته است.

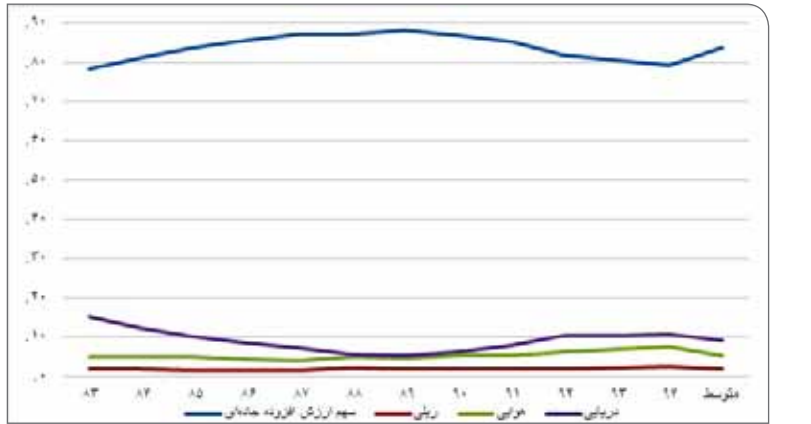
حمل و نقل جاده‌ای پیش‌تاز است

تفاوت زیادی میان ارزش‌افزوده فعالیت‌های سه‌گانه حمل‌ونقل، انبارداری و ارتباطات به نرخ جاری و ثابت دیده می‌شود. سهم ارزش‌افزوده به نرخ ثابت حمل‌ونقل با ۹۲.۹ درصد، بیشترین سهم را در سال ۸۳ داشته و در سال‌های بعدی از سهم آن کاسته شده تا در سال ۹۴ به ۸۰.۷ درصد رسیده است. کاهش سهم حمل‌ونقل به دلیل افزایش سهم ارتباطات است که در ابتدای دوره از ۴.۹ درصد شروع و در پایان سال ۹۹ به ۱۶.۵ درصد رسیده است. سهم ارزش‌افزوده انبارداری کمابیش ثابت و به‌شکل میانگین ۳ درصد را حفظ کرده است. فعالیت حمل‌ونقل که بیشترین سهم را همواره داشته، به‌علت اهمیت و نقش زیاد آن در ارائه خدمات به فعالیت‌های تولیدی است و از حمل‌ونقل جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی تشکیل شده که نسبت آنها در هر کشور تابع شرایط جغرافیایی آن و توسعه هر یک بیانگر سیاست‌گذاری معین در سطح کلان است.

برای حمل کالا و مسافر استفاده می‌شود. در بین انواع دیگر حمل‌ونقل، حمل‌ونقل دریایی به‌عنوان باصرفه‌ترین نوع حمل‌ونقل کالا در کنار سایر ویژگی‌های منحصر به فروش، نقشی بی‌بدیل در توسعه تجارت جهانی دارد. حمل‌ونقل دریایی یکی از مهم‌ترین شیوه‌های

حمل‌ونقل کالا است و باتوجه به موقعیت ایران، یکی از بهترین روش‌های توسعه صادرات و کالاهای ترانزیتی است. کاهش هزینه حمل‌ونقل بیش از نصف نرخ کالا را تشکیل می‌دهد، در حالی که هزینه حمل‌ونقل دریایی معمولاً بین ۸ تا ۱۵ درصد از نرخ کالا را در بازار شامل می‌شود.

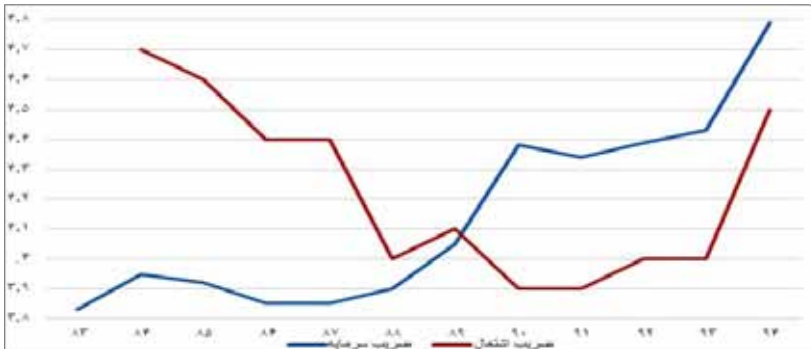

درباره انواع حمل‌ونقل در ایران باید گفت که وجود همزمان دریاچه خزر در شمال کشور و دسترسی به آب‌های آزاد در جنوب، شرایط ویژه‌ای را رقم زده است. از طرف دیگر، ایران به‌لحاظ جغرافیایی، هم دارای کوهستان و هم دارای دشت و کویر است، بنابراین ساخت و توسعه حمل‌ونقل جاده‌ای و ریلی ضرورت حیاتی دارد. همچنین، ارتباط ایران با ۱۵ کشور جهان از طریق مرزهای آبی و خاکی برقرار می‌شود و در عین حال، ایران به‌نوبه خود می‌تواند به‌عنوان پل ارتباطی میان این کشورها، ایفای نقش کند. حمل‌ونقل جاده‌ای در ایران گسترده و حتی دورافتاده‌ترین روستاها را در دسترس قرار داده است. حمل‌ونقل جاده‌ای دارای مزیت‌های بزرگی چون انعطاف‌پذیری بالا، سرعت نسبتاً بالا و ارزان است و دسترسی گسترده به نواحی مختلف دارد. بخش بزرگی از سرزمین ایران در خشکی قرار دارد و حمل‌ونقل جاده‌ای به‌شکل نسبی مقرون به‌صرفه است. از حمل‌ونقل جاده‌ای

استفاده از واگن باری است. این رقم برای ایران به‌طور متوسط ۱.۲۴ میلیون تن بوده که کمابیش نصف بهره‌وری واگن باری در چین، هند و روسیه است. حمل‌ونقل هوایی یکی از زیربخش‌های اساسی خدمات حمل‌ونقل است که دارای ارزش‌افزوده بالا است. حمل‌ونقل هوایی از موارد زیربنایی و یکی از مهم‌ترین ارکان چرخه تولید و مصرف به‌شمار می‌رود. امن‌ترین راه، بهترین مسیر، سریع‌ترین و سالم‌ترین وسیله نقلیه با رعایت حداقل زمان از ویژگی‌های آن به‌شمار می‌آید. این نوع حمل‌ونقل تنها ۱.۱ درصد از سهم جابه‌جایی مسافر در ایران را بر دوش دارد که نشان‌دهنده نقش کم‌رنگ آن است.

افزایش سرمایه‌بری در «حمل و نقل»

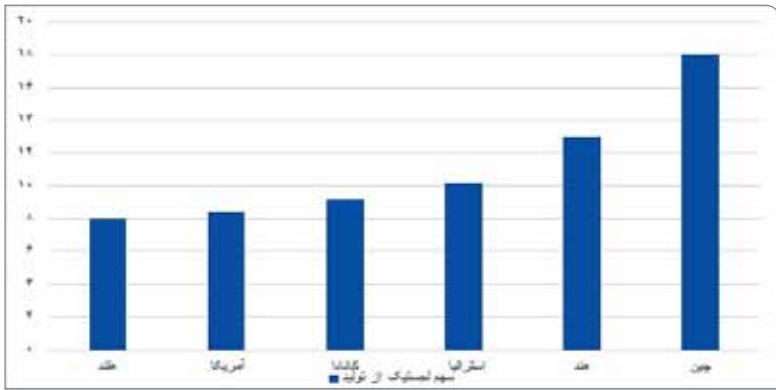
در بررسی نقش زیربنایی حمل‌ونقل در اقتصاد و اثر آن در شکل‌گیری و استمرار فرآیند رشد اقتصادی از نقطه‌نظر ایجاد فرصت‌های شغلی، تولید، سرمایه‌گذاری و انرژی عنوان می‌شود که اشتغال و ارزش این بخش، از جمله معیارهای کلیدی در ارزیابی رشد و توسعه محسوب می‌شود. به‌گونه‌ای که میان رشد و توسعه شبکه حمل‌ونقل و رشد و توسعه اقتصادی کشورها رابطه متقابل مشاهده می‌شود.

نسبت سرمایه‌گذاری به ارزش‌افزوده یا سهم سرمایه‌گذاری جز در سال ۱۳۹۰، به‌طور پیوسته کاهش داشته و از ۰.۷ به ۰.۳۵ رسیده؛ هرچند سهم سرمایه‌گذاری از ۳.۸۳ به ۴.۷۹ افزایش داشته، اما سهم نیروی کار از ۴.۷ نفر به‌ازای ۱۰۰ میلیون تومان ارزش‌افزوده به ۴ نفر کاهش یافته که دوباره شاهد دیگری بر جانشینی سرمایه به‌جای نیروی کار در بخش حمل‌ونقل است. از سوی دیگر، رقم دیگر جایگزین سرمایه به‌جای نیروی کار، نسبت سرمایه به اشتغال است که به‌ازای هر نفر در سال ۸۳ معادل ۸.۵ میلیارد تومان از سرمایه به‌کار گرفته شده که در سال ۹۳ به ۱۰.۳ میلیارد تومان رسیده و نرخ جانشینی هم بیش از ۲۰ درصد است.

سهم لجستیک از تولید ناخالص داخلی

داخلی به‌دست می‌آید و به‌عنوان شاخصی برای اهمیت لجستیک استفاده می‌شود. محاسبات دیگری در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که برای

جایگاه ژئوپلیتیک ایران

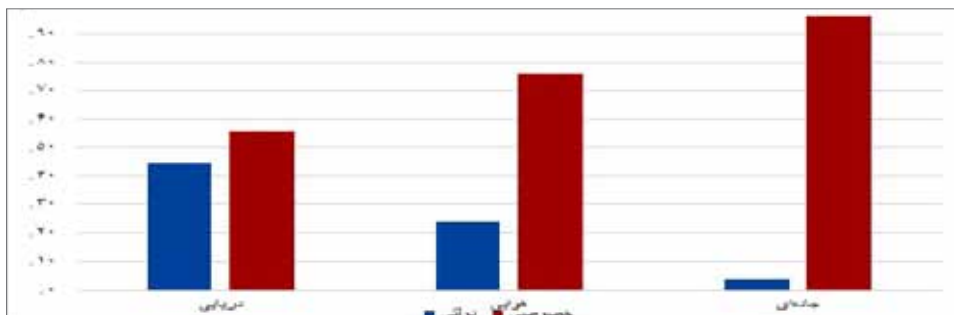
سهم آنها از تولید ناخالص ملی نیز محاسبه و اعلام شده است. این داده‌ها حاکی از یک روند افزایشی دارد. نرخ رشد متوسط ارزش‌افزوده به نرخ ثابت آنها سالانه ۴.۶ درصد در دوره فوق محاسبه شده، در حالی که تولید ناخالص داخلی در همان دوره به‌شکل متوسط ۱.۵ درصد رشد کرده است. میانگین نرخ رشد حمل‌ونقل، انبارداری و ارتباطات بیشتر از ۳ برابر میانگین نرخ رشد تولید ناخالص داخلی است.

به‌شکل مستقیم قادر به سنجش سهم آن نیست. از سوی دیگر، هیچ نهاد رسمی، وظیفه تهیه حساب‌های آماری مرتبط با لجستیک در ایران را برعهده ندارد. به‌طبع آمارهای بخش لجستیک توسط نهادهای رسمی منتشر نمی‌شود و آمار سهم این بخش به‌شدت متغیر است. نخستین اطلاعات مربوط به ارزش‌افزوده بخش حمل‌ونقل، انبارداری و ارتباطات به نرخ ثابت و در دوره ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۹ است که

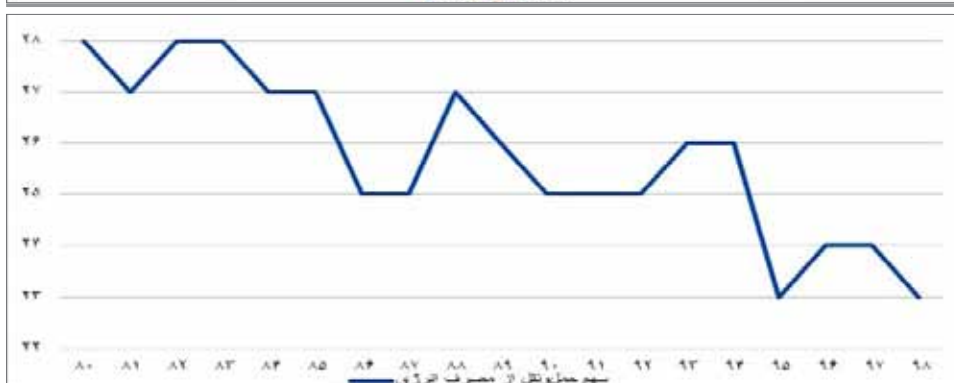

می‌دهد و سهم زیادی در میانگین رشد سالانه ۴.۶ درصدی کل لجستیک داشته است.

کاهش سهم دولت و رشد بخش خصوصی

در سال ۸۳ بیشترین سهم دولت در حمل و نقل دریایی ثبت شده که با گذشت زمان کاهش یافته و از ۷۲.۶ درصد به ۴۴.۴ درصد رسیده است. تغییر سهم، ناشی از اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی است که به خصوصی‌سازی گسترده منجر شده و در بخش حمل‌ونقل هوایی و دریایی، علاوه بر حمل‌ونقل دریایی، سهم بخش خصوصی در حمل‌ونقل هوایی افزایش مهمی داشته و از ۴۰.۵ درصد به ۷۵.۸ درصد ارتقا یافته است.

برخی از دیگر داده‌های اقتصادی بخش حمل‌ونقل درباره متغیرهای مؤثر بر تولید ارزش‌افزوده در این بخش، وضعیت را مشخص‌تر می‌کند. ذخیره سرمایه و سرمایه‌گذاری در بخش حمل‌ونقل ۲ نوع سرمایه ماشین‌آلات و ساختمان و رشد آنها در شناسایی تحولات بخش موردبحث، کمک‌کننده است. نرخ رشد سرمایه در دهه ۸۰ رشد بالایی داشته، اما در دهه ۹۰ کاهش چشمگیری پیدا کرده است. علاوه بر مصرف سرمایه، انواع حامل‌های انرژی از نهادهایی هستند که یکی از بزرگ‌ترین مصرف‌کننده‌های آنها در بین فعالیت‌های تولیدی، بخش حمل‌ونقل است. بنا بر مطالعات انجام‌گرفته، بخش حمل‌ونقل پس از بخش خانگی، عمومی و تجاری در رتبه دوم مصرف انرژی قرار داد. حمل‌ونقل همچنین به‌عنوان یک فعالیت اقتصادی، از انواع فرآورده‌های نفتی استفاده می‌کند و پس از بخش برق، بیشترین سهم مصرف انرژی را در فعالیت‌های اقتصادی در ایران دارد.

یک کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو

برای کنترل تورم، چاپخانه بانک مرکزی را ببندید

یک منتقد اقتصادی می‌گوید: «دولت سال گذشته اجازه افزایش حقوق کارمندان به شکل متناسب با تورم و حتی امکان اینکه قدرت خرید سال گذشته حفظ شود را نداد. دولت با این کار توانست به شکل پنهانی بخشی از کسری بودجه خود را تامین کند. در حال حاضر در کشور هزار هزار میلیارد تومان پروژه نیمه‌تمام عمرانی وجود دارد که نشان‌دهنده حجم چشمگیر کسری بودجه پنهان در سال‌های گذشته هم هست.»

محمد تقی فیاضی، کارشناس اقتصاد کلان تاکید می‌کند: «در باره دستمزد به‌وضوح مشخص است که نقش آن در تورم، در مجموع بسیار کمتر از نوسانات ارزی یا نظام تامین مالی است. با این وجود به نظر من بهتر است هر حوزه را جداگانه تحلیل کنیم. تا جایی که می‌دانیم هر چه به سمت صنایع سرمایه‌بر برویم، سهم دستمزد نیروی کار از هزینه‌های تولید کاهش پیدا می‌کند و هر چه به سمت صنایع کاربر یا استارت‌آپ‌ها و شتاب‌دهنده‌های نوپا برویم سهم دستمزد بیشتر می‌شود.»

آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی کارشناس اقتصاد است.

این روزها زمه‌هایی شنیده می‌شود مبنی بر اینکه حقوق کارمندان دولت و مستمزی بازنشستگان در سال آینده هم تنها ۲۰ درصد اضافه خواهد شد. این گفته بر چه مبناست؟ دولت به‌تازگی یک سند تحت عنوان «بخشنامه لایحه بودجه سال ۱۴۰۳» منتشر کرده است. اصولاً بخشنامه‌ها مانند برنامه بودجه الزام‌آور نیستند، اما به‌ر حال چشم‌اندازی از کار را به دستگاه‌های مختلف ارائه می‌دهند تا آنها نیز بر این مبنای بودجه خود را تنظیم کنند و به سازمان برنامه و بودجه بفرستند. به‌نوعی می‌توانیم بگوییم بخشنامه پایه بودجه سال آینده است و بر مبنای آنکه مثلاً بنا است در سال آینده سقف بودجه نسبت به امسال افزایش داشته باشد، توصیه می‌شود هزینه‌ها هم بیشتر شوند.

در سال گذشته دولت با این توجیه که قصد دارد تورم را کنترل کند، اجازه افزایش کفاف حقوق و مستمزی کارمندان و بازنشستگان و همچنین دستمزد کارگران را نداد. با پذیرش فرض کاهش تورم، تشدید کاهش قدرت خرید مردم، به سود ایران خواهد بود؟

برای پاسخ به این سوال بهتر است که نگاهی چندبعدی به مسئله داشته باشیم. یک مسئله بسیار مهم این است که در ایران مجموع درآمد خانوار نسبت به کشورهای دیگر و میانگین جهانی اندک است؛ این در حالی است که سهم درآمد خانوار در کشورهای مرفه به‌مراتب از میانگین جهانی بیشتر است. البته برای فهم بهتر این مسئله لازم است ترکیب درآمد خانوار هم محاسبه شود تا بهتر درپایم که دستمزد و حقوق چه سهمی از این بخش دارد؛ هر چند می‌توانیم بگوییم این بخش سهمی مهم و تعیین‌کننده در قدرت خرید افراد دارد.

چه چیزی موجب می‌شود سهم درآمد خانوار از تولید ناخالص داخلی متفاوت باشد؟

این موضوع به عواملی چون میزان سرمایه‌گذاری، وضعیت اقتصاد و زیرساخت‌ها بستگی دارد. به‌طور طبیعی کشورهای در حال توسعه چون به سرمایه‌گذاری بیشتری در حوزه زیرساخت‌ها نیاز دارند، ناچار می‌شوند بخشی از تولید ناخالص داخلی‌شان را صرف توسعه زیرساخت‌ها کنند و در مقابل کشورهای توسعه‌یافته که زیرساخت‌های کامل و قابل‌قبولی دارند هم با افزایش چشمگیر سهم درآمد خانوار در تولید ناخالص داخلی سالانه مواجه می‌شوند.

در ایران چقدر در از درآمد ملی در توسعه زیرساخت‌ها هزینه می‌شود؟

اینکه حقوق و دستمزد‌ها را افزایش نمی‌دهند یا دست‌مزدی قرار دادن این مسئله است که قصد سرمایه‌گذاری یا جبران کسری بودجه را داریم، اما همان‌طور که می‌دانیم سرمایه‌گذاری در کشور ما بسیار ناچیز است؛ به‌ویژه در ۶ یا ۷ سال گذشته که میانگین نرخ تورم کشور بیش از ۴۰ درصد بوده، میزان سرمایه‌گذاری دولتی و بودجه‌های عمرانی به‌شدت کاهش یافت.

جالب اینکه در این مدت مجموع افزایش حقوق و دستمزد نیروی کار ایرانی، کمتر از نصف تورم افزایش پیدا کرد که همین امر در کنار تورمی که سابقه، قدرت خرید را به‌شدت تضعیف کرد.

این روند تبعیضی ندارد؟

من فکر می‌کنم پیامدهای این موضوع امروز بسیار روشن و آشکار است و برای تحلیل آن دیگر نیاز به هیچ مدل و نموداری نیست. امروز در کشور ما حتی نیروی کار ساده و غیرماهر هم وقتی امکان مهاجرت پیدا می‌کند، به‌سرعت خروج از کشور را انتخاب می‌کند. از کارگران ساده تا راننده ماشین‌های سنگین و پرستار همگی مهاجرت را به ماندن ترجیح می‌دهند، زیرا سال‌هاست که با وجود کاری یکسان، دستمزد واقعی کمتری دریافت می‌کنند.

خروج انواع نیروی کار از کشور موجب شده بخش تولید با کمبود چشمگیر نیرو مواجه شود. صنایع کشور مانند بخش دولتی نیستند که در آن مسائل جناحی و نزدیکی‌های سیاسی نقشی عمده را بازی کند. در تولید مسئله اصلی مهارت است و توانایی و وقتی یک نفر توانایی کار صنعتی یا مولد را دارد، باید بماند و ثمره کارش در اقتصاد کشور نمایان شود. در این موضوع شاید درباره نیروی کار ساده چندان نباید نگران شویم، زیرا می‌توان آنها را با نیروی کار ساده خارجی جایگزین کرد، اما با وضعیت پرداخت دستمزد در ایران، به‌آسانی جایگزینی برای نیروی ماهر و نیمه‌ماهر پیدا نخواهد شد.

این موضوع موجب می‌شود مزدبگیران کشور حین فعالیت شغلی خود دچار مشغله‌های بسیاری شوند و در نتیجه بهره‌وری رشد نکند. برنامه‌های توسعه کشور تأکید زیادی بر افزایش نرخ رشد اقتصادی از محل افزایش بهره‌وری شده که تضعیف قدرت خرید و سرکوب مزدی مانع آن است.

با تضعیف هر چه بیشتر قدرت خرید افراد مسائلی چون بدمسکنی و فقر آموزش و بهداشت هم دامنگیر می‌شود و هر چه بیشتر به‌سمت لایه‌های پایینی جامعه حرکت کنیم، به احتمال فراوان با افزایش جرائم، تبهکاری و انواع و اقسام نابسامانی‌ها مواجه خواهیم شد. به این ترتیب می‌خواهم تصریح کنم تلاوم این روند منجر به افزایش هزینه‌های امنیتی و پلیسی در جامعه می‌شود که به‌خودی‌خود تغییر در لایه‌های مختلف اجتماعی و امنیتی را به‌دنبال خواهد داشت.

این نکته هم بسیار مهم است که وظیفه و هدف هر حکومت و نظام حکمرانی در جهان این است که پس از مدتی مردم‌ش را مرفه‌تر و آسوده‌تر کند؛ به‌تعبیری بخش مهمی از جدال‌های سیاسی جهان حول این است که کدام راهکار یا ایده مردمان را شاداب و خوشحال می‌کند، اینکه هر سال از افزایش کفاف حقوق جلوگیری شود، نافی چنین هدف مهمی است.

ضمن اینکه دولت در شرایطی چنین رویکردی را در پیش گرفته که نرخ تورم در کشور بیش از ۲ برابر نرخ میانگین نیم قرن اخیر شده است. براساس علم اقتصاد وقتی نرخ تورم از ۲ درصد رد می‌شود، یعنی اقتصاد بی‌ثبات شده و به همین دلیل سرمایه‌گذاری رخ نمی‌دهد. با کاهش میزان سرمایه‌گذاری رشد اقتصادی هم کم و کمتر می‌شود و مشکلات موجود رو به افزایش می‌روند.

در خانوارها فقر سایه خود را بیشتر از قبل می‌گستراند و سرمایه‌گذاری هم به‌دلیل ابهام در چشم‌انداز، شکل نمی‌گیرد. دولت در این شرایط برای جبران کاستی‌های خود در زمینه کنترل اصولی تورم، سراغ

سیاست کنترل قیمت‌ها و قیمت‌گذاری محصولات می‌رود. این امر موجب می‌شود فشار تورمی بیشتر از گذشته به تولیدکنندگان وارد شود که این نیز به کاهش رشد اقتصادی و افزایش رکود منجر خواهد شد.

به‌طور کلی دستمزد و حقوق چه میزان از هزینه تولید یا اداره کشور را در بر می‌گیرد؟

درباره دستمزد به‌وضوح مشخص است که نقش آن در تورم، در مجموع بسیار کمتر از نوسانات ارزی یا نظام تامین مالی است. با این وجود به‌نظر من بهتر است هر حوزه را جداگانه تحلیل کنیم. تا جایی که می‌دانیم هر چه به سمت صنایع سرمایه‌بر برویم، سهم دستمزد نیروی کار از هزینه‌های تولید کاهش پیدا می‌کند و هر چه به سمت صنایع کاربر یا استارت‌آپ‌ها و شتاب‌دهنده‌های نوپا برویم سهم دستمزد بیشتر می‌شود. همین امر نشان می‌دهد بهتر است این بخش‌ها را جداگانه تحلیل کنیم.

در این شرایط که خودتان هم آن را ترسیم کردید، افزایش ندادن حقوق و دستمزد‌ها با هدف کنترل تورم مبنای علمی و عملی دارد؟

به‌نظر من باید به این نکته توجه کرد که مشکلات اقتصادی، سیاسی و اجتماعی تنها یک پاسخ ندارند. اینکه افرادی پیدا می‌شوند و ادعا می‌کنند برای یک معضل اقتصادی تنها باید فلان اقدام را در دستور کار گذاشت، بیش از هر چیزی ناشی از عدم آگاهی گوینده آن است. بر همین اساس تأکید می‌شود که در حوزه اقتصاد و سیاست باید به مسائل از ابعاد و زوایای مختلف نگریسته شود تا بتوان یک راهکار همه‌جانبه و پهنه انتخاب کرد.

در زمینه کنترل نرخ تورم دولتمردان پیش از هر چیز باید انضباط مالی و سپس انضباط پولی را در دستور کار خود بگذارند تا بتوانیم بپذیریم که واقعا در پی بهبود وضعیت هستند. واقعیت این است که حاکمیت بی‌انضباطی موجب شده بی‌ثباتی‌ها در کشور رو به افزایش بگذارد و شرایط نسبت به گذشته دشوارتر شود. با این همه ممکن است انضباط مالی هم حاکم شود، اما باز هم تورم بالا بماند. در این شرایط کنترل نرخ تورم به‌مراتب آسان‌تر از گذشته است.

در بسیاری از کشورهای جهان، در وضعیت بحرانی یا استثنایی که دولت‌ها از پرداخت حقوق ناتوان هستند یا اولویت‌های مهم دیگری دارند، با نمایندگان کارگران جلسه می‌گذارند و به آنها می‌گویند مشکل را نشان می‌دهند و از آنها می‌خواهند اجازه دهند فعلا دستمزد‌ها به‌شکل منصفانه افزایش پیدا نکند. به‌طور مثال گفته می‌شود در زمان جنگ جهانی یا حتی در جنگ هشت‌ساله ایران و عراق چنین تجربه‌ای رقم خورده است.

متأسفانه ما در ایران با سندی‌کاها و شکل‌های مستقل و واقعی کارگران و کارمندان مواجه نیستیم که بتوانند با نمایندگان واقعی مذاکره کنند. به‌ر روی مشکل تورم که از گذشته در ایران وجود داشته از نمی‌توان صرفاً با کوچک کردن سفره‌ها یا فشار مضاعف به مزدبگیران جامعه کنترل کرد. دولت باید سراغ ریشه‌های اصلی مسئله برود تا با رفع کردن آن اگر تورمی هم رخ دهد، راحت‌تر بتوان آن را کنترل کرد. به‌طور مثال وقوع کرونا یا نوسان قیمت انرژی در بازارهای جهانی منجر به مشکلات تورمی در جهان شد که اکثر کشورهای جهان به‌راحتی موفق به کنترلش

شدند.

برای این نوع اصلاحات گام اول چیست؟

به‌باور من گام اول این است که برای مدتی نسبتاً طولانی چاپخانه بانک مرکزی را خاموش کنند، زیرا در کشوری که رشد اقتصادی ندارد، دلیلی وجود ندارد که پول جدید چاپ شود.

در بخش تولید تمایل به کاهش تورم را می‌بینید؟

واقعا من چیزی ندیدم که بتوانم بگویم یک اقدام عملی در این بخش دیده شده است. چنانچه دولت چنین هدفی داشت باید یک رویکرد بلندمدت و منسجم را ارائه می‌کرد و اصلاحاتی را در دستور کار می‌گذازد. من این را ندیدم و جالب اینکه وقتی به گذشته هم مراجعه می‌کنیم، مشهود است که چنین چیزی در گذشته هم وجود نداشت.

فکر می‌کنید نیروی کار و مزدبگیر چقدر می‌توانند این روند بالا نرفتن مزد و حقوق را تحمل کنند؟

همان‌طور که گفتیم اکنون ۶ یا ۷ سال است که عموم جامعه در حال تحمل نابسامانی‌ها است. به‌طور معمول اگر مردم ببینند اصلاحات واقعی شروع شده و دولت از هزینه‌های خود هم کاسته، احتمالاً برای یکی دو سال حاضر به پذیرش منطقی دولت هستند و کارشناسان اقتصادی و تحلیلگران هم می‌توانند از مردم بخواهند که کمی تحمل کنند. این به‌شرطی است که پس از ۲، ۳ سال نرخ تورم به کمتر از ۵ درصد کاهش پیدا کند. در وضعیت فعلی کشور چنین توصیه‌ای معنا نمی‌دهد، چون دولت به‌شکل عملی حاضر به کنترل هزینه‌های خود و کاستن از آنها نشده و نیست.

کسری بودجه امسال با وجود افزایش تنها ۲۰ درصدی حقوق و مستمزی، حدود ۲۰ درصد برآورد می‌شود؛ چرا هزینه‌های دولت کاهش پیدا نکرد؟

ما به‌طور عام با دو نوع کسری بودجه مواجهیم. یکی این مدل است که دولت به‌لحاظ حسابداری می‌خواهد بودجه را تراز کند، اما می‌بیند هزینه‌های جاری بیشتری نسبت به درآمدها دارد؛ در نتیجه برای تراز کردن بودجه مثلاً درآمدهای نفتی را به‌شکل غیرواقعی افزایش می‌دهد. گاه در این سال‌ها دیده شده که اقدام به فروش اوراق یا اموال هم می‌کنند تا بخشی از این کسری را تامین کنند. این اقدامات موجب می‌شود از لحاظ حسابداری بودجه تراز شود؛ اما در عمل وضعیت دیگری رخ می‌دهد. درآمدهای غیرواقعی در طول سال محقق نمی‌شود و این موجب می‌شود دولت بخشی از تعهداتش را ایفا نکند و با‌اصطلاح عدم تخصیص رخ دهد. در این شرایط ۶۰ درصد بودجه عمرانی را نمی‌پردازند که این کسری پنهان است. به‌طور مثال دولت سال گذشته اجازه افزایش حقوق کارمندان به‌شکل متناسب با تورم و حتی امکان اینکه قدرت خرید سال گذشته حفظ شود را نداد. دولت با این کار توانست به‌شکل پنهانی بخشی از کسری بودجه خود را تامین کند. در حال حاضر در کشور هزار هزار میلیارد تومان پروژه نیمه‌تمام عمرانی وجود دارد که نشان‌دهنده حجم چشمگیر کسری بودجه پنهان در سال‌های گذشته هم هست.

قائم‌مقام مدیرعامل در حوزه بهره‌برداری و توسعه در جلسه معارفه معاون بهره‌برداری:

تولید مجموعه فولاد خوزستان با تلاش تمامی ارکان اتفاق می‌افتد

در سطح کشور ارتقا بخشیم. گفتنی است، در جلسه یاد شده از زحمات محمود لندی معاون پیشین بهره‌برداری تقدیر و مهران پاک‌بین به عنوان سرپرست این معاونت معرفی شد.

وی با تقدیر از تلاش تمامی ارکان مجموعه شرکت فولاد خوزستان گفت: امیدوارم که با همکاری و همدلی تمامی مدیران و کارکنان حوزه بهره‌برداری، بتوانیم با ارتقا و توسعه تولید فولاد خوزستان، جایگاه این شرکت را

مهندس پاک‌بین برای این جایگاه انتخاب شد. وی افزود: شرکت فولاد خوزستان در صنعت فولاد کشور، در جایگاه مرجع و دانشگاهی قرار دارد.

تقوی ابراز امیدواری نمود، همان‌گونه که همکاری لازم در زمان معاونت محمود لندی انجام شده، تلاش و همکاری لازم در زمان معاونت مهران پاک‌بین انجام شود.

مهران پاک‌بین سرپرست جدید معاونت بهره‌برداری شرکت گفت: اگر موفقیتی مشاهده می‌شود، ناشی از حضور در کلاس درس تمامی بزرگان شرکت فولاد خوزستان است. تمامی ما سال‌های سال برای ارتقای جایگاه این شرکت تلاش نموده‌ایم.

شود تا نتیجه موثرتری گرفته شود. عباسعلی تقوی معاون منابع انسانی و امور اجتماعی با تشکر از زحمات محمود لندی معاون پیشین بهره‌برداری گفت: چرخه طبیعت به صورتی است که افراد در جایگاه‌های مختلف جایجا می‌شوند.

وی افزود: مهندس لندی در دوره طلایی تولید شرکت فولاد خوزستان حضور داشته و این وظیفه را به مهندس پاک‌بین واگذار نمود. انتخاب سرپرست معاونت بهره‌برداری از میان مدیران باتجربه برای مدیرعامل شرکت بسیار سخت بوده، اما با انتصاب مهندس لندی به سمت سرپرست مدیرعاملی شرکت سیمیدکو و با بررسی‌های زیادی که انجام شد، در نهایت

جلسه معارفه معاون بهره‌برداری شرکت فولاد خوزستان با حضور محمد نیکوکار قائم‌مقام مدیرعامل در حوزه بهره‌برداری و توسعه و عباسعلی تقوی معاون منابع انسانی و امور اجتماعی و جمعی از مدیران شرکت انجام شد.

محمد نیکوکار، قائم‌مقام مدیرعامل در امور بهره‌برداری و توسعه گفت: بخش بهره‌برداری، به‌عنوان یک بخش تولیدی با همت و جدیت کارکنان بخش‌های مواد اولیه، احیاء و فولادسازی در چرخه صنعت فولاد نقش ایفا می‌کند.

وی پیشنهاد کرد که جلسات صبحگاهی معاونت یاد شده به صورت حضوری برگزار

عطرسازی، عرصه‌ای دست‌نخورده در دنیای فناوری

سیمین زمانی‌زاده‌نجاری
فعال دانش‌بنیان

توسعه صنعت عطرسازی و ساخت اسانس در کشور، نیازمند زیرساخت‌هایی از جمله تقویت رابطه صنعت و دانشگاه است. خوشبختانه نیروی انسانی باسواد و پژوهشگران زیادی داریم که می‌توانند جهش بزرگی در این صنعت به‌وجود بیاورند. به‌عبارت‌روشن‌تر، دانش‌بنیان‌ها بیش از هر چیز نیازمند نیروی انسانی و دانشگاهی باسواد هستند که بتوانند در مراحل مختلف اعم از خالص‌سازی یا ساخت اسانس از توانایی آنها بهره‌مند شوند و آنها را جذب کنند.

باتوجه به اینکه برخی گیاهان معطر تنها در ایران یافت می‌شوند و از طرفی هم، افرادی هستند که بتوانند در زمینه خالص‌سازی یا ساخت اسانس و حتی ساخت دارو نقش مهمی در تولیدات داشته باشند، می‌توانیم به ارزآوری برسیم. در کل، برای توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان در صنعت عطرسازی باید به تقویت پژوهش و تحقیقات و حمایت از استادن دانشگاهی بپردازیم.

دولت باید توجه جدی به نگهداشت اساتید داشته باشد و به تقویت صنعت و دانشگاه بپردازد. بی‌شک توسعه این صنعت به‌نفع دولت هم خواهد بود. معمولاً فعالیت دانش‌بنیانی در حوزه تولید عطر و اسانس بر مبنای علاقه شخصی افراد انجام می‌گیرد و آنها با هزینه شخصی خود در این زمینه فعالیت می‌کنند. در واقع، صفر تا صد تولید تا عرضه را یک رئیس دانش‌بنیان باید به‌سرانجام برساند؛ در حقیقت، نیازمند تشکیل یک زنجیره از تولید تا صادرات هستیم.

دانش‌بنیان‌ها توانایی خالص‌سازی ۹۰ درصد گیاهان را دارند، آن هم گیاهانی که تنها در ایران یافت می‌شوند. آن موضوعی که نگران‌کننده است، مهاجرت زیاد استادان با تجربه در ساخت گیاهان دارویی است و اگر خواهان ارزآوری هستیم، باید سرمایه انسانی خود را حفظ کنیم. یکی از ظرفیت‌های کشور در زمینه گیاهان دارویی، استفاده از این گیاهان در صنعت عطرسازی است. از آنجایی که توان و فناوری کافی در ساخت اسانس داریم، می‌توانیم با برنامه‌های ویژه صنعت عطرسازی کشور را تقویت کنیم. برای مثال، چند سال پیش با پوست مرکبات توانستیم اسانس‌ی تولید کنیم که موردتوجه یک عطرساز فرانسوی قرار گرفت؛ اما متأسفانه به‌دلیل مشکلات مالی توانایی تولید انبوه و ثبت سفارش خارجی را نداشتیم و مجبور شدیم آن را از چرخه تولید خارج کنیم.

اروپاییان طرفدار اصلی گیاهان دارویی ایران هستند و می‌توان ایده‌های متنوعی در توسعه این صنعت داشت و تنها نیازمند حمایت و شکل‌گیری یک زنجیره است. چه خالص‌سازی و چه تهیه اسانس در کشور از قابلیت‌های بالایی برخوردار است. ایجاد یک شبکه تولید گیاهان دارویی با اسانس و درجه خلوص بالا، نیازمند فعالیت پژوهشگران در اقلیم‌های متفاوت کشور است. برای مثال، خوب است گروهی در اقلیم سرد و گروهی در اقلیم مرطوب به تولید و خالص‌سازی گیاهان دارویی یا تهیه اسانس بپردازند. شرایط مطلوبی برای تولید اسانس‌هایی داریم که ظرفیت تولید عطرهای بی‌ظنیری را فراهم می‌کنند. موضوع اصلی؛ ارتباط با دنیا است که با بهبود آن می‌توانیم نسبت به توسعه صنعت گیاهان دارویی و حتی عطرسازی خوش‌بین باشیم.

گرچه اختلاف‌نظرهایی میان باستان‌شناسان و تاریخدانان درباره تاریخچه صنعت عطرسازی وجود دارد، اما کمابیش همگی بر این اعتقاد هستند که نمونه‌هایی از عطرهای کهن در مصر باستان، امپراتوری روم و ایران پیدا شده است که از اهمیت عطرسازی در این تمدن‌های کهن حکایت دارد. در این بین، ایران نخستین کشوری بود که برای نخستین‌بار عطر بدون چربی یا آب‌های معطر را تولید کرد. حدود ۴هزار سال قبل از میلاد، ایران در این صنعت شروع به کار کرد. پادشاهان و درباریان ایران به عطر و مواد معطر علاقه داشتند. در آن زمان‌ها، ایرانیان به روش تقطیر، ساخت عطر در ایران را امکان‌پذیر می‌ساختند. بعدها در زمان حمله مغول، عطرسازی در ایران به اوج خود رسید، به‌گونه‌ای که مقدار زیادی از عطرها گلاب، نسترن، گل‌زرد، نعناع و رازیانه به اروپا و آفریقا صادر می‌شد. در آن دوران، صنعت عطرسازی ایران در فارس دارای شهرت خاصی بود. تقطیر سیستماتیک عطرها در قرون وسطی به‌وسیله دانشمندان ایرانی کشف و انجام شد. در ایران، در محوطه باستانی سیلک، تنگ‌های کوچک از جنس مرم کشف شده که مخصوص نگهداری عطر بوده‌اند و این یکی از نشانه‌های اهمیت دادن ایرانی‌ها به عطر و رایحه خوش است.

در کل، نبود اسانس داخلی و واردات صدهای آن مشکل اصلی صنعت عطرسازی است؛ چون اگر روزی نتوانیم به هر دلیل آن را وارد کنیم، هیچ کارخانه‌ای نمی‌تواند محصولی تولید و به بازار عرضه کند. متأسفانه در کشور هنوز امکان تولید اسانس برای استفاده در صنعت عطرسازی وجود ندارد و لازم است این بخش را در کشور داخلی و بومی‌سازی کنیم. ما به‌دلیل بهره بردن از مرکبات، گیاهان معطر و گونه‌های مختلف طبیعی می‌توانیم در بخش رایحه و اسانس نیز حرفی برای گفتن داشته باشیم. به‌گفته کارشناسان، در حال حاضر اسانس‌های خوراکی و صنعتی در کشور ساخته می‌شوند، اما هنوز نتوانسته‌ایم، اسانس عطر را تولید کنیم.

به‌نقل از سایت غذا و دارو این‌را هم باید بدانیم که اسانس‌ها به چند مورد محدود نمی‌شوند و شاید بیش از هزار و ۸۰۰ اسانس مختلف از گیاهان، میوه‌ها، ادویه‌ها و منابع دیگر قابل‌استخراج باشند.

دستاوردهای جدید پژوهشگران در پالایش و تصفیه زیست‌محیطی را تشریح کرد

نانو، حریف بی‌رقیب آلاینده‌ها

باتوجه به اینکه شمار زیادی از دستاوردهای علمی و فنی امروز، متأثر از نانوفناوری است، بیش از گذشته بر زندگی بشر تأثیر گذاشته است. به‌همین‌دلیل، این فناوری آثار گسترده‌ای بر اقتصاد و تولید دارد. همچنین بی‌شک، تأثیرات نانو فناوری بر محیط‌زیست، غیرقابل‌انکار است. تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم فناوری نانو بر محیط‌زیست، از جنبه‌های مختلف قابل‌بررسی است. در واقع، این فناوری مانند تیغی دولبه است که هم اثر مثبت و هم اثر منفی بر محیط‌زیست دارد. از یک‌سو، ذرات نانو ممکن است سرعت جهش باکتری‌ها را افزایش دهند و تهدیدی بالقوه برای محیط‌زیست و سلامت انسان باشند و از سوی دیگر، بکارگیری آن موجب کاهش مصرف انرژی، کاهش انتشار و تولید زائدات و مصرف مواد خام و در نتیجه، کاهش خسارت به محیط‌زیست شود. در حال حاضر، می‌توان موارد متعددی از کاربرد مواد نانوساختاری در حفظ محیط‌زیست، از قبیل نانوفیلترها برای تصفیه پساب‌های صنعتی، نانوبودرها (برای تصفیه گازهای آلاینده خروجی از خودروها و واحدهای صنعتی و نانولوله‌ها برای ذخیره‌سازی سوخت کاملاً تمیز هیدروژنی را برشمرد.

گزارش امروز **سنت** درباره نقش دستاوردهای نانویی کشور بر پالایش محیط‌زیست و رفع آلودگی‌ها از جمله تصفیه پساب‌ها است که در این زمینه به گفت‌وگو با ۲ پژوهشگر این حوزه پرداخته‌ایم.

پساب تمیز کانال نانویی‌ها

صرف انرژی زیاد، هزینه بالا، تولید ضایعات، اغلب با راندمان پایینی همراه هستند و موضوعات مربوط به سرنوشت و انتقال ناموادم در محیط‌های آبی هم دارای محدودیت‌هایی است. از طرفی، روش‌های سنتی تصفیه هم، قادر به حذف موثر آلاینده‌های نوظهور مانند داروها و مواد آرایشی و بهداشتی نیستند.

تصفیه غشایی آب، یک راه‌حل کارآمد

سلحشور در ادامه گفت: طی ۲ دهه اخیر، استفاده از فناوری‌های تصفیه غشایی موردتوجه پژوهشگران قرار گرفته است. از جمله مهم‌ترین مزیت‌های فرآیندهای غشایی می‌توان به راندمان بسیار بالا برای حذف انواع آلاینده‌ها، هزینه‌های راه‌اندازی و بهره‌برداری نسبتاً پایین، عملکرد انتخابی و استفاده از طیف وسیعی از کاربردها اشاره کرد.

وی افزود: باوجود اینکه ایران از نظر جغرافیایی در یک اقلیم خشک و نیمه‌خشک قرار گرفته است، دسترسی به آب‌های آزاد خلیج‌فارس، دریای عمان و دریاچه لب‌شور خزر در کنار حجم عظیم منابع آب خاکستری، می‌تواند به‌عنوان فرصتی برای شیرین‌سازی و تصفیه منابع آب غیرمتعارف در راستای جبران این کمبودها تلقی شود.

سلحشور گفت: با افزایش جمعیت، افزایش مصرف سرانه آب و افزایش استانداردهای سطح زندگی و از طرفی، وجود مقادیر ثابت آب قابل‌دسترس، رویارویی با کم‌آبی امری اجتناب‌ناپذیر است. در ایران نیز، محدودیت منابع آب شیرین و خشکسالی‌های بی‌دری، از مهم‌ترین چالش‌های فراروی مدیریت منابع آب است. بنابراین، نیاز داریم مانند بسیاری از کشورها به راه‌حلی برای مقابله با کمبود آب بیندیشیم و آنها را عملی کنیم. هنگامی که منابع آب شیرین برای تامین تقاضا کافی نباشد، گزینه‌های جایگزین تامین آب باید در نظر گرفته و اتخاذ شوند؛ یکی از گزینه‌های امیدوارکننده،

امروزه علوم مختلف برای نجات محیط‌زیست دست‌به‌دست هم داده‌اند و پژوهشگران در زمینه هر فعالیتی، به‌دنبال راهکارهای نجات زمین و محیط‌زیست هستند. استفاده از نانوفیلتراسیون برای کاهش آسیب‌های محیط‌زیستی یکی از رویکردهای مهم دانشمندان در حذف آلاینده‌های زیست‌محیطی است. در این میان «حذف آلاینده‌های آلی و معدنی از محیط‌های آبی با استفاده از غشاهای نانوفیلتراسیون» عنوان طرحی است که زینب سلحشور، عضو هیات‌علمی دانشگاه و پژوهشگر عرصه نانوفناوری با حمایت بنیاد ملی علم ایران به‌سرانجام رساند.

وی درباره این طرح به **سنت** گفت: در حال حاضر و با رشد اقتصادی جهانی، نگرانی‌ها درباره بسیاری از مسائل زیست‌محیطی افزایش یافته است. امروزه بحران آب در بسیاری از کشورهایی که برای برآورده کردن نیازهای آبی سالانه یا فصلی خود با کمبود آب مواجهند، به یک نگرانی بزرگ تبدیل شده است. در شرایط کاهش منابع آب، جست‌وجو برای منابع آبی جدید و نیاز به بازیافت آب، موضوع آلودگی آب به‌عنوان یک مشکل فراگیر مطرح است. بنابراین، استفاده از فناوری‌های تصفیه و استفاده مجدد از منابع آب غیرمتعارف یا شیرین‌سازی منابع آب شور و لب‌شور، نقشی کلیدی در حل بحران آب در آینده دارند.

سلحشور افزود: تاکنون تصفیه و استفاده مجدد از منابع آب غیرمتعارف به‌منظور تامین آب برای مقاصد مختلف از قبیل آبیاری، خنک‌کننده‌های نیروگاه‌ها، فرآیندهای صنعتی و تغذیه آب‌های زیرزمینی به کار گرفته شده است. همچنین، راه‌های مختلفی از قبیل لاگون‌های هوادهی، لجن فعال، برکه‌های تثبیت، استفاده از صافی‌ها، جذب‌ها، نانوجاذب‌ها و روش‌های مختلف فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی دیگری برای تصفیه آب و فاضلاب وجود دارند. این روش‌ها به دلایلی مانند مشکل بودن فرآیند تصفیه،

خلق شگفتی با جابه‌جایی اتم‌ها

این محقق و پژوهشگر درباره هدف انجام این طرح گفت: همواره رسوبات زیستی دریایی از جمله بستر خزه روی ابزارهای متحرک و ثابت در حمل‌ونقل دریایی، معضلی دیرینه و پرهزینه برای صنایع دریایی محسوب می‌شوند. جلبک‌های سبز، دیاتوم‌ها و صدف‌ها به‌دلیل چسبندگی خود به سازه‌های انسان‌ساخت از جمله زیردریایی‌ها و کشتی‌ها و آسیب به آنها مشهور هستند. اگرچه راه‌حلی‌هایی به‌صورت پوشش‌های مقاوم در برابر رسوبات دریایی وجود دارند، اما بسیاری از آنها در طبیعت، آفت‌کش محسوب می‌شوند و هنوز لازم است که راه‌حلی گسترده، موثر و ایمن از نظر زیست‌محیطی اتخاذ شود و به بازار بیاید.

سلیمانی گفت: از آنجایی که رشد اجتماعات رسوبی روی بدنه کشتی‌ها موجب افزایش بار کشتی، کاهش قابلیت مانور، افزایش مصرف سوخت و انتشار گازهای گلخانه‌ای می‌شود، از این‌رو هم هزینه‌های اقتصادی و هم زیست‌محیطی را افزایش می‌دهند. به‌همین‌دلیل، امروزه، رقبای اصلی پوشش‌های آفت‌کش ضد‌رسوب، پوشش‌های موسوم به «زاد ساز - رسوب» هستند که مانع جذب رسوبات می‌شوند.

وی در ادامه بیان کرد: طی چند سال گذشته، گرافن و گرافن‌اکساید (نوعی ساختار کربنی که به‌عنوان سبک‌ترین، قوی‌ترین، نازک‌ترین، بهترین هادی حرارتی و الکتریکی شناخته می‌شود) موردتوجه دانشمندان قرار گرفته و کاربردهای زیادی برای آن تعریف شده است. گفتنی است، باتوجه به جدید بودن آن، این ماده، کاربردهای زیادی در حوزه دریایی دارد که کمتر به آن توجه شده است. به‌همین‌دلیل، نیاز به مطالعه و تحقیق بیشتر در این زمینه احساس می‌شود.

سخن پایانی

معتقدند که این فناوری می‌تواند راه‌های جدیدی برای بهبود و ارتقای فناوری‌های زیست‌محیطی ارائه کند. باتوجه به اینکه فناوری نانو از دانش‌ها و فناوری‌های گوناگونی مانند فیزیک، شیمی، بیولوژی و مهندسی بهره می‌گیرد، با استفاده از این فن جدید در

استفاده از فناوری شیرین‌سازی آب است.

وی گفت: در میان روش‌های مختلف شیرین‌سازی آب، فناوری فیلتراسیون غشایی به‌عنوان یک فناوری پیشگام در عرصه تصفیه

و شیرین‌سازی آب، می‌تواند تا حد زیادی جوابگوی چالش‌های مربوط به آلودگی و کمبود منابع آب شیرین و جایگزینی برای فرآیندهای سنتی تصفیه باشد؛ زیرا عمدتاً نیاز به انرژی برای تصفیه آب از طریق غشاهای دارد و استفاده از زمین، نیروی انسانی و مواد شیمیایی به‌شدت کاهش می‌یابد.

به‌گفته این پژوهشگر، غشاهای اولترافیلتراسیون به‌عنوان یکی از فرآیندهای غشایی، به‌طورگسترده در بخش صنعتی و تصفیه پساب حاصل از کارگاه‌های تولیدی و کارخانه‌ها استفاده می‌شود و این توانایی را دارد که کلیه مواد آلی موجود در آب، ذرات کلونیدی، روغن و هرگونه آلودگی را از یکج تصفیه فاضلاب حذف کند.

وی افزود: در برخی از موارد، از اولترافیلتراسیون نیز در مرحله پیش‌تصفیه نمک‌زدایی استفاده می‌شود که حجم زیادی از مواد آلی، مواد زائد و آلودگی‌ها از آب حذف می‌شوند.

این پژوهشگر در ادامه بیان کرد: نانوفیلترهای ساخته‌شده در این پژوهش، برای بهبود عملکرد غشاهای مورداستفاده در صنایع آب‌شیرین‌کن صنعتی و تصفیه پیش‌رفته آب و فاضلاب، کاربرد دارند. گفتنی است، کربن کروی توخالی یا ویژگی‌های فیزیکی، شیمیایی و الکترونیک خاص، مساحت سطح ویژه بالا، حجم بالای منافذ، از لحاظ شیمیایی خنثی هستند که پایداری مکانیکی خوب و ظرفیت بسیار بالایی دارند و همین امر می‌تواند جاذب کارایی نیز در حذف آلاینده‌ها باشد.

این محقق و پژوهشگر با بیان اینکه تاکنون پژوهشی با این محوریت که به حل چالش‌های اجتماعات رسوبی روی بدنه کشتی بپردازد، انجام نشده است، گفت:

رنگ‌های آنتی‌فولینگ یا ضدخزه موجود در بازار براساس مواد و روش‌های شیمیایی تولید می‌شوند که خسارت‌های جبران‌ناپذیری به محیط‌زیست وارد می‌کنند و البته هزینه‌های هنگفتی هم دارند. در این مطالعه برای نخستین‌بار نانوکامپوزیت‌گرافن‌اکساید احیاشده با ترکیبات طبیعی دریایی که دارای خواص آنتی‌فولینگ (ضدخزگی) است، سنتز و ترکیب شد.

با این روش نه‌تنها به محیط‌زیست آسیبی وارد نمی‌شود، بلکه ارزان‌تر از رنگ‌ها و ترکیبات ضدخزگی موجود در بازار است. حتی باعث از بین رفتن موجودات مزاحم می‌شود و هزینه‌های مربوط به حذف این موجودات از بدنه کشتی را نیز کاهش می‌دهد.

سلیمانی با اشاره به اهمیت حمایت‌های اقتصادی از چنین دستاوردهایی در راستای توسعه حمل‌ونقل دریایی گفت: اگر از این طرح پژوهشی، حمایت‌های مالی انجام شود، در تمامی حوزه‌های صنعتی به‌ویژه صنعت حمل‌ونقل دریایی و سسکوهای نفتی می‌توان از آن استفاده کرد و کاهش خسارت‌های ابزاری را به‌دنبال دارد.

وی افزود: در انجام این طرح با چالش‌هایی نظیر دسترسی به منابع مواد اولیه، امکانات و تجهیزات مواجه بودیم و به اعتقاد من، ریشه این معضل در ضعف ارتباط میان صنعت و دانشگاه است که متأسفانه این طرح در صنعت هنوز جایگاه خود را پیدا نکرده است.

مهتاب دمیچی
editor@smtnews.ir

در میان
روش‌های
مختلف فناوری
فیلتراسیون
غشایی
می‌تواند
به‌عنوان
یک فناوری
پیشگام در
عرصه تصفیه
و شیرین‌سازی
آب و جایگزینی
فرآیندهای
سنتی
تصفیه باشد

نانوتکنولوژی
شامل قرار
دادن اتم‌ها
در جای خاص
خود است و
اجازه می‌دهد
موادی سبک‌تر،
محکم‌تر،
ارزان‌تر
و بادقت
ابعادی بالاتر
ساخته شوند

گزارش میدانی **۱۴۰۲** به مناسبت روز پرستار

پای در ددل در مانگران در دها

عکس: آیدآ فریدی

کیمیا ملکی: تا به حال در ددل کسانانی که درد شما را درمان می‌کنند، شنیده‌اید؟ افرادی که ممکن است خودشان سراسر درد باشند، اما تنها چیزی که برای شان اهمیت دارد، سلامتی و آرامش شماست؛ افرادی که ساعت‌های بسیاری را بیدارند تا مبادا با چشم برهم گذاشتنی جان شما به خطر بیفتد. برای شان دغدغه اصلی این نیست که پدر هستند یا مادر؛ نقش مهم‌تری برای آنها وجود دارد؛ پرستاری. همان که دور شبیه انسان‌هایی بدون قلب هستند. آدم‌هایی که ممکن است هزاران بار این جمله را از دهان افراد مختلفی شنیده باشند: «پنا که دیگه براشون مهم نیست.»

خبرنگار **۱۴۰۲** در این گزارش به مناسبت روز پرستار، پای در ددل پرستاران نشسته تا شاید این بار ما بر دردهای آنها مرهمی باشیم.

شب - دفتر پرستاری

جراحی این خانم ساعت ۸ شب تمام شد و ساعت ۱۱ شب در حال رسیدگی به بیمارمان بودم که متوجه بی‌قراری این خانم شدم. کمی قبل، دکتری که درخواست خون A مثبت کرده بود پیش من شکایت می‌کرد که اینجا پارتی‌بازی حاکم است و خونی که مریض من نیاز داشته به مریض یک دکتر دیگر تزریق شده است. پیگیر موضوع شدم. گفتند شاید بیمار به خون نیاز نداشت و کیسه خون رها شده باشد. مریضی که به خون نیاز داشت ساعت ۳ وارد بخش شده بود، اما کیسه خون تازه ساعت ۴ وارد اتاق عمل شده بود. با کمی دقت به برگه پایش خون و دیدن کیسه خالی خون متوجه این اشتباه شدم، اما متأسفانه خیلی دیر بود و مریض کاملاً کلیه خود را از دست داده و سطح هموگلوبین که باید ۱۲ باشد به ۶ رسیده بود. با این وجود کادر درمان تمام تلاش خود را به کار بست و هر دارویی را تزریق کرد و هر آزمایشی را انجام داد. گروه خونی کاملاً تغییر کرده بود و در نهایت بیمار در زمان انجام دیالیز دچار ایست قلبی شد. در تمام این مدت خانواده این بیمار تصور می‌کردند همه این کارها مراقبت‌های بعد از عمل است. اشک‌های علی هنوز هم با یادآوری این خاطره سرازیر می‌شود.

خرابی اطلاع ندارند. این مشکلات کار را برای نیروی کار فرسایشی می‌کند و نتیجه، کناره‌گیری یا مهاجرت بسیاری از پرستاران است.

علی پس از مدتی گپ‌وگفت یکی از تلخ‌ترین خاطرات کاری‌اش را این‌گونه تعریف می‌کند: نزدیک عید خانمی ۳۵ ساله با دو فرزند دختر دوقلو برای عمل زیبایی پیکرتراشی به بیمارستان ما آمده بود. درست همان شب، شیفت کاری من بود. زمان حضور این خانم در اتاق عمل، در اتاق عمل دیگری دکتر درخواست واحد خون با گروه A مثبت می‌کند و پس از مدتی با همان ضوابطی که در همه بیمارستان‌ها وجود دارد، خون از آزمایشگاه با ذکر مشخصات توسط خدمات به اتاق عمل انتقال داده می‌شود.

در همان لحظه دکتر این خانم نیز درخواست واحد خون با گروه خونی O مثبت می‌کند که متأسفانه منشی اتاق عمل و تکنیسین بی‌هوشی با سهل‌انگاری اسم و گروه خونی را چک نکرده و تنها با چک «کد» روی واحد خونی اقدام به تحویل خون می‌کنند و در نتیجه این روند گروه خونی A مثبت به خانمی با گروه خونی O مثبت تزریق شده بود.

علی سوپروایزر شب یکی از بیمارستان‌های تهران است؛ پسری کرمانشاهی که حالا با زحمت بسیار و دور از خانواده پس از ۱۲ سال کار کردن، اینجاست.

تمام لحظاتی که با هم صحبت می‌کنیم، لهجه شیرین کردی علی برایم لذت‌بخش است. علی در یکی از واحدهای ۵۰ متری ساختمانی قد علم کرده در تهران، مستاجر است. صاحبخانه، برای تمدید رهن و اجاره سقف بالای سر علی درخواست ۲۵۰ میلیون پول کرده است.

او می‌گوید: ۲ شیفت کار می‌کنم و مجرد هستم؛ با این حال هزارتا مشکل دارم. الان دیگر بیشتر پرستارها دو شیفت کار می‌کنند تا از پس مخارج زندگی بر بیایند. پرستاری در ۲ شیفت، یعنی تعطیلی زندگی روزمره. به‌ازای هر ۴۸ ساعت شیفت، ۱۲ ساعت استراحت دارم. ما به ازای ۱۸۰ ساعت کاری ماهانه ۱۳ میلیون تومان دریافت می‌کنیم که تازه این حقوق اسمال است. شب‌کارها نیز حدود یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان حق شب‌کاری می‌گیرند.

علی با گلایه از تاخیر در پرداخت حقوق گفت: برخی از بیمارستان‌های خصوصی حقوق‌ها را با تاخیر چندماهه می‌دهند. برخی از دستگاه‌ها و تجهیزات بیمارستانی خراب است و بیمارمان از این

شب - بخش قلب

می‌گوید: پارسال خانمی ۲۳ ساله را به بخش «آی.سی.یو.» منتقل کردند. زن جوان که هنگام برگشت از خرید، روی پله‌های جلوی خانه از درد قفسه سینه نشسته بود و حالا با رسیدن به بیمارستان دیگر قلیش کار نمی‌کرد. زن جوان مادر ۲ بچه، یکی ۵ ساله و دیگری ۲ ساله بود و شوهری که هر شب روی همین صندلی‌های فلزی سرد و سخت راهرو بیمارستان می‌خوابید. هر بار که سراغ همسرش می‌رفتم تا او را برای برگشتن به خانه قانع کنیم با صدایی پر از بغض می‌گفت: مدت‌هاست که می‌گفت قفسه سینم درد می‌کند. چرا من جدی نگرفتم؟ لعنت به من.

وضعیت زن جوان به‌شدت وخیم بود و باید در لیست پیوند قرار می‌گرفت، اما متأسفانه قلیش تحمل رسیدن نوبت پیوند را نداشت و از دست رفت. الهه با یادآوری این خاطره چشم‌هایش پر از اشک می‌شود.

الهه، پرستار یکی از بیمارستان‌های تهران، زنی شمالی و حدوداً ۴۰ ساله است که با گذشت سال‌ها زندگی در تهران هنوز هم لهجه شیرین شمالی در حرف زدنش حس می‌شود. لحن صحبت کردن و هیجانی که در بیان جملاتش دارد هر مخاطبی را به‌شدت جذب می‌کند. خیلی سریع از مشکلاتش صحبت می‌کند. می‌گوید دختر چهارساله‌ای دارد که در دوران کرونا ۲۷ روز فقط صدایش را شنیده؛ از مشکلات مالی و سختی کار پرستاری که حتی با ۲ شیفت کار هم کفاف مخارج زندگی را نمی‌دهد.

پرستاری فقط عشق است و بس؛ البته کاری به تعداد معدودی از پرستارها ندارم که این باور را ندارند.

الهه بعد از کمی گپ‌وگو یکی از تلخ‌ترین خاطرات کاری‌اش را تعریف می‌کند. او

شب - اورژانس

مهسا، پرستار بخش اورژانس یکی از بیمارستان‌های تهران است و با تمام خستگی همچنان لبخند می‌زند.

مهسا این روزها درگیر تهیه چیزیه است و آماده رفتن به خانه بخت می‌شود. با همان لبخند زیبا می‌گوید: من واقعا در توانم نیست که دو شیفت کار کنم، اما برای تامین معیشت گاهی مجبور می‌شوم به‌عنوان پرستار خانگی به برخی از بیمارمان سر بزنم.

مهسا کمی بعد از گپ‌وگفت یکی از تلخ‌ترین خاطرات کاری خود را تعریف می‌کند. او می‌گوید: ۵ سال پیش، عده‌ای خانم با لباس‌های مجلسی با سروصدای بسیار وارد اورژانس شدند.

یکی از خانم‌ها با گریه و صدای بلند یک جمله را تکرار می‌کرد: «آخه فقط گفتم سردرد دارم.»

ماجرا از این قرار بود که عروس ۱۸ ساله صبح روز عروسی روی پله‌های آرایشگاه سگتکه مغزی کرده بود و حالا مریض اورژانسی بیمارستان بود. متأسفانه عروس خانم بعد از ۲ ماه کما از دست رفت. تمام کادر بیمارستان در مراقبت از او سنگ تمام گذاشتند و روزی که از دنیا رفت، اشک هیچ کس بند نمی‌آمد.

اشک‌های مهسا هنوز هم با یادآوری این خاطره سرازیر می‌شود.

شب - «آی.سی.یو.»

می‌دهد و می‌گوید: فرستنده این پیام‌ها مادر یک پسر ۱۷ ساله است. پسر جوان به‌دلیل مصرف مشروبات الکلی در یک جمع دوستانه، دچار مسمومیت شدید شد و با شرایط بدی به بیمارستان رسید. تمام شب تلاش کردم و بالای سرش بودم تا این پسر از مرگ نجات پیدا کند و هنوز باوجود مدت زیادی که از این ماجرا گذشته، ارسال پیام‌های محبت‌آمیز این مادر ادامه دارد.

مرضی پس از گله‌های بسیار از برخی واکنش‌ها یکی از تلخ‌ترین خاطرات کاری خود را این‌گونه تعریف می‌کند: پسر ۱۶ ساله‌ای به‌دلیل سرطان خون بستری بود. مدت‌ها بود که دکترها از درمان او قطع امید کرده بودند. نزدیک صبح پسر ۱۶ ساله از دنیا رفت و من هنوز لحظه به لحظه پرستاری از این جوان را به خاطر می‌آورم.

مرضی هنوز هم با جزئیات کامل آن شب و آن پسر ۱۶ ساله را به خاطر دارد.

کار ما نیست. هیچ کس نمی‌داند اینکه هر لحظه مرگ را در نزدیک‌ترین حالت ممکن حس کنی یعنی چی؟ برخی فکر می‌کنند برای ما مرگ دیگران مهم نیست. فشار کاری که به پرستاران وارد می‌شود، در بسیاری از موارد غیرقابل‌تحمل است.

با چهره‌ای ناراحت می‌گوید: تا حالا شنیده‌ای می‌گویند کسی خوابید، بلند نشد؟ حقیقت این موضوع یک استدلال پزشکی است و با فعل‌و‌انفعالاتی در کار قلب رخ می‌دهد. ۱۰ سال پیش دانشجوی پرستاری بودم که جلوی چشم خودم، همکارم همین طور خوابید و بلند نشد. هنوز ماجرای آن شب را به خاطر دارم. چرا فکر می‌کنید برای ما پرستاران جان آدم‌ها بی‌ارزش است؟ من همیشه طوری کار کردم که توقع دارم پرستار دیگری در یک بیمارستان از عزیزان من پرستاری کند. مرضی با هیجان پیام‌های سرشار از محبت خانمی را در صفحه گوشی خود به من نشان کرد.

مرضی، پرستار یکی از بیمارستان‌های تهران، پسری جوان است که به شغل موردعلاقه خود رسیده است. مرضی در کنار کار سخت پرستاری به هالای خود نیز می‌پردازد؛ از ورزش گرفته تا تماشای فیلم‌های محبوب. خجالتی بودن مرضی مانع از برقراری سریع ارتباط با او شد، اما کم‌کم شرایط فرق کرد و دردلیش حسایی گل کرد. مرضی گله دارد که چرا مردم همیشه ما پرستاران را مقصر می‌دانند. اینکه گاهی یک سرم ساده نیز پیدا نمی‌شود، تقصیر پرستار است؟ اگر به خانواده مریض بگوییم سرم نیست، دادوبیداد راه می‌اندازند یا حتی اگر خیلی تحت فشار باشند و مریض آنها بدحال باشد، ماجرا به زدوخورد می‌کشد. مرضی با تاکید بر نقش پرستاری در بهبود وضعیت بیمار گفت: اگر مریض نزد بهترین دکتر معالجه شود، اما مراقبت خوب پرستار نباشد، بیمار از دست می‌رود؛ بنابراین نقش پرستار بسیار مهم‌تر از چیزی است که تصور می‌شود. هیچ کس متوجه سختی

سخن پایانی

این تنها گوشه‌ای از درد پرستاران زیر آسمان آبی این شهر است؛ همان فرشتگانی که گاهی در مواقع رنج و درد عزیزان مان آنها را سنگدل خطاب می‌کنیم. پرستاران هم مانند بسیاری از افراد این جامعه پر از درد و مشکلات هستند؛ از مشکلات تامین معیشت گرفته تا فشار کاری. کاش در مقابل این همه زحمت کمی با این فرشتگان زمینی به‌ظاهر سنگدل، مهربان باشیم.

شب - اورژانس

معصومه، پرستار یکی از بیمارستان‌های تهران، خانمی با ظاهری جدی است که در ابتدا کمی شک داشتیم با من هم صحبت شود، اما این‌طور نبود. معصومه برای اثبات مشکلات مالی و نامتعال بودن دخل و خرجش، گوشی‌اش را از جیبش در آورد و گفت: ببین، من راننده اسنپ هم هستم. معمولاً چند مسیر طولانی را برای جابه‌جایی مسافر طی می‌کنم و بعد به خانه می‌روم تا به بچه‌ها برسم. نمی‌توانم دو شیفت کار کنم؛ بچه‌هایم در خانه تنها هستند. همسر معصومه سال‌ها پیش یک شب با یک دعوا از خانه رفته و پس از مدتی معصومه را طلاق داده بود. معصومه با گله‌های مختلف از دنیا و آدم‌ها، سراغ یکی از تلخ‌ترین

آگهی فقدان سند مالکیت

خواهان رضوی، موضوع سند مالکیت اصلی به شماره چایی ۹۶۶۶۸۹ سری ج سال ۰۰ با شماره دفتر الکترونیکی ۱۴۰۱۲۰۳۰۶۲۷۲۰۱۲۱۹۰ ثبت گردیده است و سیستم جامع املاک بیش از این حکایتی ندارد لذا به استناد مفاد ماده ۱۲۰ این‌نامه قانون ثبت مراتب یک نوبت آگهی و متذکر می‌گردد هر کس نسبت به ملک مورد آگهی معامله انجام داده یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود باشند بایستی ظرف ده روز از تاریخ انتشار این آگهی اعتراض کتبی خود را به بوسه اصل سند مالکیت یا سند معامله به این اداره تسلیم نمایند بدیهی است در صورت عدم اعتراض در مهلت مقرر و یا وصول اعتراض بدون ارائه سند مالکیت یا سند معامله رسمی نسبت به صدور سند مالکیت المثنی و تسلیم آن به متقاضی اقدام خواهد شد.

هادی ریحانی، رئیس ثبت اسناد و املاک منطقه شش مشهد

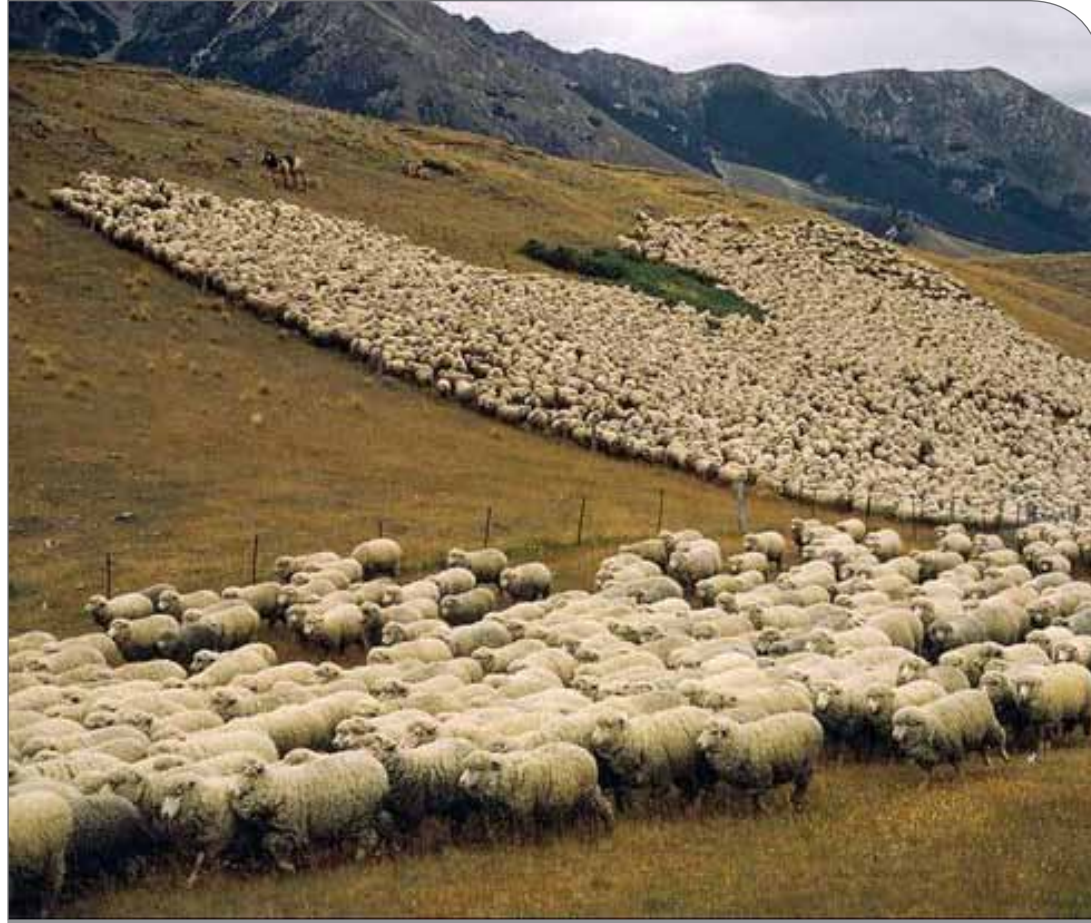
آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

روز از طریق یکی از روزنامه‌های محلی و یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار اعلام شده در شهرها منتشر و در روزنامه رای هیات املاک تا در صورتی که شخصی ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار آگهی و در روزها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند و باید از تاریخ تسلیم اعتراضی مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه معترض به دادگاه نیست.

هادی ریحانی، رئیس ثبت اسناد و املاک منطقه شش مشهد

واکاوی مشکلات دامداران کردستانی

چرا جمعیت دامی ۴۰۰ هزار رأس کاهش یافت؟

استان کردستان با جمعیت انسانی بیش از یک میلیون و ۵۷۱ هزار نفر و برخورداری از تنوع آب و هوایی مراتع گسترده سرزمینی تاریخی از نظر دامپروری و کشاورزی است. کوهستانی بودن، برخورداری از تنوع آب و هوایی و مراتع گسترده موجب شده تا پیش از کشاورزی، پرورش دام و امرار معاش از طریق آن در زندگی مردم استان کردستان نقش داشته باشد. وجود ذخایر ژنتیکی دام و طیور با سازگاری مطلوب در منطقه موید این است که استان کردستان دارای استعداد کافی برای توسعه دام و دامپروری است؛ گوسفند کردی، بز مرغز و اسب کردی که از نژادهای خاص و منحصر به فرد در جهان است، اما آنچه اکنون مهم به نظر می‌رسد توسعه و تکنولوژی پرورش دام و گسترش صنایع تبدیلی مرتبط با آن است. گرچه در سال‌های اخیر برای مدرنیزه و صنعتی کردن دامداری استان قدم‌های موثری برداشته شده اما در مقایسه با نیازها و وضعیت این صنعت در دنیا هنوز در پله‌های نخستین قرار دارد. کردستان از قابلیت مطلوب تولید علوفه مرتعی برخوردار است و زمین‌های زراعی استان دارای ظرفیت‌های درخور توجه برای تولید ذرت علوفه‌ای، یونجه و سایر علوفه‌ها است، به طوری که دشت‌های قره و دهگلان یکی از قطب‌های تولید علوفه در منطقه غرب است. با توجه به این مزیت‌ها اکنون حدود ۳.۵ میلیون واحد دامی شامل گوسفند و بره، بز و بزغاله، گاو، گوسفند و تک‌سمیان به‌صورت صنعتی و نیمه‌صنعتی و سنتی در استان پرورش داده می‌شود.

پیمان اسکندری رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان کردستان در میزگرد بررسی مشکلات دامداران و عشایر استان کردستان که در سالن اجتماعات مجتمع فرهنگی هنری فجر این شهر برگزار شد، از کاهش ۴۰۰ هزار رأس جمعیت دامی استان خبر داد و اظهار کرد: دامداری در کردستان به صورت سنتی و هوارنشین دنبال می‌شود و باعث بروز مشکلات زیادی شده است.

به گزارش تسنیم، وی گفت: زمانی استان کردستان تامین کننده دام سبک کشور بود اما چند سالی است که از کانون تولید فاصله گرفته و روستاها به سکوتگاه‌هایی تبدیل شده که روستائیان با تولید غریبه شده‌اند.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان کردستان افزود: فاصله گرفتن از کانون تولید، باعث مهاجرت روستائیان به شهرها شده است.

وی با تاکید بر اینکه صنعت دامی کشور نیازمند حمایت جدی است، اذعان داشت: در گوشت قرمز ۸۰ هزار تن ناترازی داریم که الان به ۲۰۰ هزار تن رسیده است و باید از کشورهای دیگر واردات داشته باشیم.

اسکندری بیان کرد: اگر واردکننده گوشت وارداتی مشابه کیفیت تولید داخل را تامین و وارد کند، باید مبلغ زیادی برای آن پرداخت کند، در حالی که با توجه بیشتر به ظرفیت‌های موجود در روستاها، می‌توان تولید را رونق بخشید.

۸۰ درصد واکسیناسیون دامی در کردستان رایگان است
کامران زبیاکردار، مدیرکل دامپزشکی استان کردستان با اشاره به اینکه ۱۰ شبکه دامپزشکی و ۲۰۰ مرکز زیرمجموعه همچون داروخانه در سطح استان فعال است، اظهار کرد: ۸۰ درصد از واکسیناسیون دامی به‌صورت رایگان در کردستان انجام می‌شود.

وی با اشاره به اینکه اکیپ‌های دامپزشکی در روستاها حضور یافته و خدمات رایگان با نگاه یکسان به همه روستاها ارائه می‌شود، گفت: دامداران برای پرداخت بهای خدماتی همچون واکسیناسیون بیماری‌های واگیر که فلا رایگان نیست، با مشکل مواجه هستند.

مدیرکل دامپزشکی استان کردستان احداث مراکز دامپزشکی را نیازمند وجود فارغ‌التحصیلان و اعمال مشوق‌های معافیت مالیاتی دانست و تصریح کرد: این آمادگی را داشته که با همراهی بسیج اعتبار این واکسن‌ها را نیز تامین کرده تا این خدمات نیز رایگان شود.

وی از وجود ۱.۵ میلیون دام سبک و سنگین در دو هزار واحد در سطح روستاهای استان خبر داد و افزود: ۲۵ بهره‌بردار در کردستان اقدام به نگهداری و پرورش دام کرده که متوسط هر بهره‌بردار ۵۵ رأس دام را در استان نگهداری می‌کنند.

زبیاکردار خاطر نشان کرد: در شش‌ماهه نخست امسال ۴ میلیون و ۷۰۰ هزار واکسیناسیون علیه بیماری‌های مختلف این حوزه در

استان انجام گرفته که از این میزان ۸۶ درصد به‌صورت رایگان و ۱۴ درصد بهادار انجام شده است.

مدیرکل دامپزشکی استان کردستان اعلام کرد: در شش‌ماهه نخست امسال، ۵۵ میلیارد ریال خدمات در بخش قراردادی جهت انجام واکسیناسیون در سطح استان انجام شده است.

فعالیت ۶۸ هزار بهره‌بردار مراتع در کردستان

بهزاد شریفی‌پور مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری کردستان اظهار کرد: از وسعت دو میلیون و ۹۰۰ هکتاری استان، یک میلیون و ۷۰۰ هزار هکتار معادل ۶۲ درصد از پهنه را جنگل، مراتع و عرصه‌های طبیعی تشکیل می‌دهد.

وی از وجود ۲ هزار گونه گیاهی در استان خبر داد و گفت: ۲۵ درصد ارزش علوفه‌ای داشته و ۸ برابر این میزان ارزش محیط‌زیستی دارد. مدیرکل منابع طبیعی استان کردستان خاطر نشان کرد: مراتع کشور با وسعت ۸۵ میلیون هکتار بیش از نیمی از مساحت ایران را به خود اختصاص داده و در استان نیز یک میلیون و ۴۸۰ هزار هکتار؛ ۴۸ درصد مرتع است.

وی با اشاره به اینکه در مجموع ۶۸ هزار خانوار روستایی کردستان بهره‌بردار بخش مراتع هستند، افزود: سالانه ۶۲۵ هزار تن علوفه در استان تولید می‌شود که ۶۵ درصد علوفه کشور را به خود اختصاص داده است.

شرفی‌پور عنوان کرد: ۸۰ درصد علوفه در مراتع بومی و ۲۰ درصد به صورت دستی کشت و تامین می‌شود.

مدیر شعب بانک کشاورزی استان کردستان نیز مدعی شد: براساس قانون همه بانک‌ها باید ۲۰ تا ۳۰ درصد از تسهیلات‌شان را در بخش کشاورزی هزینه کنند که عملی نمی‌شود

جوچه‌ریزی ۴ میلیون قطعه‌ای واحد صنعتی و نیمه‌صنعتی دامداری در کردستان

پیمان اسکندری در شصت و یکمین جلسه ستاد امنیت غذایی در سازمان جهاد کشاورزی استان کردستان، با اشاره به میزان جوچه‌ریزی در ماه گذشته، گفت: جوچه‌ریزی واحدهای مرغداری

فولاد آلیاژی میزان همایش کویرنوردی کارگران

برای حفظ سلامتی کارگران و انجام برنامه‌های مختلف ورزشی در فواصل زمانی مشخص افزود: اعزام تیم‌های مختلف ورزشی به مسابقات کارگری کشور و حمایت از برگزاری برنامه‌های مختلف ورزش کارگری در سطح استان و کشور از دیگر سیاست‌های حمایتی شرکت فولاد آلیاژی ایران در امر ورزش بوده است.

رئیس شورای ورزش شرکت فولاد آلیاژی ایران با اشاره به سابقه این شرکت در میزبانی از همایش کویرنوردی کارگران کشور در سال ۱۳۹۶ که در کویر بافق برگزار شد، افزود: پس از برگزاری جلسات هماهنگی با مسئولان ورزش کارگری در یزد مقرر شد همایش سال

صرفه جویی ۲۰ هزار مترمکعبی آب در شهرستان زنجان

غیرمجاز در روستاهای الوارود و نظام آباد از توابع شهرستان زنجان خبر داد. خدایی گفت: در این راستا ۳ دستگاه ادوات حفاری و برداشت غیرمجاز با دستور مقام قضایی و همکاری نیروی انتظامی شهرستان زنجان پلمب شد. وی افزود: با انسداد این چاه‌ها سالانه به طور متوسط ۲۰ هزار مترمکعب

در فروردین ماه امسال بالغ بر ۴ میلیون و هفتاد هزار قطعه بوده که این آمار نسبت به سال گذشته در یک سطح قرار دارد.

وی با بیان اینکه در خصوص بارگذاری نهاده‌های دامی در سامانه بازارگاه مشکلاتی وجود داشته است، افزود: این امر بر کاهش تولید تاثیر نگذاشته و کماکان تولید با قدرت در دستور کار مرعداران قرار گرفته است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی کردستان اظهار کرد: ذرت مورد نیاز تولیدکنندگان به صورت مداوم با همکاری و پشتیبانی امور دام کشور در اختیار مولدین قرار گرفته است.

اسکندری به آمار واحدهای دامداری صنعتی استان شامل گاوداری، پروراندی بره و گوساله و گوسفند داشتی اشاره کرد و اذمه داد: ۴۷۶ واحد با ظرفیت بالغ بر ۶۱ هزار رأس در استان وجود دارد.

وی یادآور شد: ۲ هزار و ۴۵۸ واحد نیمه صنعتی دارای پروانه دامداری کوچک نیز با ظرفیت ۷۲ هزار و ۵۲۷ رأس دام به تولید گوشت، شیر و فرآورده‌های دامی در استان می‌پردازند.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی کردستان با اشاره به نهاده‌های دامی مورد نیاز دامداران، بیان کرد: ۸۶ واحد صنعتی با ظرفیت ۱۱ هزار و ۲۰۰ رأس مشمول بارگذاری نهاده‌های خام دامی شامل ذرت، جو، کنجاله سویا و سویوس هستند که بر اساس فرمول‌های تعریف شده به ازای هر رأس ۴ کیلو و ۴۰۰ گرم در روز نهاده مورد نیاز این واحدها را تامین شده است.

اسکندری گفت: از مجموعه اقدامات موثر جهاد کشاورزی در خصوص دامداری‌ها، حذف سبوس از سال ۹۹ و جایگزینی کنستانتزه دامی جهت مصرف دام‌های استان است که می‌توان گفت کمک شایانی به افزایش بهره‌وری واحدها داشته است.

وی با اشاره به آمار تولید کنستانتزه دامی توسط ۱۳ کارخانه خوراک دام موجود در استان، اظهار کرد: در سال ۹۹ بالغ بر ۲۵ هزار تن کنستانتزه دامی تولید شده که این رقم در سال ۱۴۰۰ با رشدی معادل ۲۴۲ درصد به ۶۲ هزار تن رسید.

سخن پایانی

براساس آنچه عنوان شده جمعیت دامی استان در فصل بهار حدود یک میلیون و ۸۰۰ هزار الی ۲ میلیون رأس دام سبک است. قاچاق دام جزو تخلفاتی است که از گذشته در کشور وجود داشته اما با توجه به شرایط و افزایش بی‌رویه نرخ گوشت روی آن حساسیت بیشتری ایجاد شده که با نوسانات نرخ ارز به قاچاق خروجی از کشور تغییر ماهیت داده است. براساس آنچه از سوی متولیان امر در استان کردستان عنوان می‌شود قاچاق دام در استان نسبت به سال گذشته با رشد چند برابری مواجه بوده است.

اقتصاد مردمی با راه‌اندازی شهرک‌های صنعتی

بهروز راعی، مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی اصفهان گفت: شهرک‌های صنعتی مولود و دستاورد انقلاب اسلامی است و مردمی‌سازی اقتصاد در حوزه تولید به‌معنای واقعی با راه‌اندازی شهرک‌های صنعتی رقم خورده است. به گزارش خبرنگار **اصفهان** از استان اصفهان، رسول سواری در حاشیه بازدید نماینده ولی فقیه و امام جمعه اصفهان از شهرک صنعتی جی، اظهار کرد: ۸۰ شهرک و ناحیه صنعتی با حدود ۱۲ هزار و ۵۰۰ قرارداد واگذاری زمین به سرمایه‌گذاران در شهرک‌های صنعتی استان اصفهان وجود دارد و در واقع مردمی‌سازی اقتصاد در حوزه تولید به‌معنای واقعی با راه‌اندازی شهرک‌های صنعتی رقم خورده است.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی اصفهان افزود: امروز اشخاص حقیقی، صاحبان اصلی صنایع و واحدهای تولیدی مهم در شهرک‌های صنعتی استان اصفهان و کشور محسوب می‌شوند و اشتغال خوبی را ایجاد کرده‌اند.

سواری اضافه کرد: اقدامات موثری در حوزه بهره‌وری در صنایع و به‌ویژه صنایع کوچک استان اصفهان انجام شده است. به طور مثال در مصرف آب رتبه اول ایجاد بهره‌وری در کشور متعلق به استان اصفهان است، به‌طوری‌که صنایع کوچک استان اصفهان یک‌چهارم میانگین کشوری آب مصرف می‌کنند. وی در پایان گفت واحدهای صنعتی توانمندی در شهرک صنعتی جی استقرار دارند که نقش مهمی در اشتغال و اقتصاد استان ایفا می‌کنند. این شهرک با مساحت ۳۱۰ هکتار دارای بیش از ۵۵۰ واحد بهره‌بردار و اشتغال ۱۴ هزار نفر می‌باشد.

رقابت ربات‌های زیر دریایی در یزد

زینب زارع، دبیر مسابقات دانشجویی زیر دریایی جام آبی، خبر داد: جام آبی رویدادی دانشجویی محور برای ساخت ربات‌های زیر دریایی است که با حضور دانشگاه‌های مطرح کشور ۲۴ تا ۲۶ آبان ماه به میزبانی دانشگاه یزد برگزار شد. به گزارش خبرنگار **اصفهان** از استان یزد، محمد هادی استادیار، دانشکده مهندسی مکانیک، بخش دینامیک و کنترل در نشست خبری با حضور کلانتری رئیس دانشگاه یزد درباره برگزاری مسابقات جام آبی (ساخت زیر دریایی) در این دانشگاه توضیح داد: جام آبی رویدادی دانشجویی است که برای دومین بار در دانشگاه یزد برگزار شد و ربات‌های آبی به رقابت می‌پردازند.

وی با بیان اینکه رویکرد دانشگاه یزد در برگزاری این مسابقات تربیت فارغ‌التحصیل کارآمد است، اظهار داشت: ۳۷ تیم از اردیبهشت ۱۴۰۲ ثبت‌نام اولیه را انجام دادند که چهار تیم به علت طراحی غیراستاندارد از این ثبت‌نام‌ها حذف شدند که ۳۳ تیم باقی‌مانده، ۱۷ تیم در مرحله دوم در دانشگاه یزد رقابت کردند.

هنرور با اشاره به اینکه دانشجویان آقا و خانم در تیم‌های شرکت‌کننده حضور داشتند، عنوان کرد: ۱۰ تیم از دانشگاه یزد و ۹ تیم غیر یزدی هستند که تیم‌های غیر یزدی شامل دانشگاه صنعتی شریف، دانشگاه امیرکبیر، دانشگاه تهران، اصفهان، صنعتی اصفهان و صنعتی شاهرود است.

این استادیار دانشگاه یزد که آغازگر این مسابقات در دانشگاه یزد است، با تاکید بر اینکه این رویداد مورد حمایت ویژه معاونت علمی ریاست‌جمهوری و بنیاد نخبگان اظهار کرد: پیش‌اجرای این مسابقات برگزار شده و نخستین اجرای ربات‌های کامل در ۲۴ آبان به مدت ۳ روز در دو استخر دانشگاه یزد انجام و بعد از این مسابقات مرحله پایانی ۱۵ تا ۱۷ آذرماه در دریا با مسافت ۶ کیلومتر اجرا خواهد شد. هنرور با اشاره به اینکه دانشجویان رشته‌های مکانیک مهندسی شیمی و برق بهترین استقبال کنندگان از مسابقات ساخت زیر دریایی را داشتند و در تیم‌ها حضور دارند، تصریح کرد: به بردن این مسابقه جایزه نقدی و امتیازات نخبگانی اختصاص می‌یابد. استادیار

دانشکده مهندسی مکانیک هدف از برگزاری مسابقات جام آبی و ساخت زیر دریایی را آمادگی دانشجویان فارغ‌التحصیل در فرایند مهندسی دانست و افزود: دانشجویان و فارغ‌التحصیلان در این مسابقات فراتر از تئوری‌های دانشگاهی آمادگی برای اخذ پروژه را تمرین می‌کنند.

هنرور عنوان کرد: پروژه‌های دانشگاه به این شکل اجرا نمی‌شود و باید به این روش روی بیاییم. بنابراین امیدواریم بتوانیم مسابقات زیر دریایی را به طور مستمر برگزار کنیم همین‌طور که اکنون دومین دوره از این مسابقات را در دانشگاه یزد شاهد هستیم. وی با اشاره به اینکه مسابقات زیر دریایی معمولاً در دنیا برگزار می‌شود، گفت: این نوع مسابقات در ایران تاکنون در سطح‌های مختلف بین دانشجویان به طور محدود برگزار شده بود اما در یزد این مسابقات به طور ترکیب رشته‌ها اجرا می‌شود که امیدواریم به شکل مستمر در سال‌های آینده آن را برگزار کنیم. عباس کلانتری رئیس دانشگاه یزد در این نشست خبری مسابقات ربات آبی زیر دریایی با عنوان جام آبی با حضور محمد هادی هنرور استادیار دانشکده مهندسی مکانیک دانشگاه یزد و دبیر این رویداد، با تقدیر از زحمات دکتر هنرور و گروه دانشجویی رویداد جسم آبی، این رویداد را در راستای شاگردپروری و مورد تأکید رهبر معظم انقلاب دانست. کلانتری با اشاره به اینکه دنیا به سمت فناوری‌های نوین پیش می‌رود، عنوان کرد: رویداد ساخت زیر دریایی جام آبی تئوری را به همراه فناوری به عمل تبدیل می‌کند و کشور

ما به چنین فناوری‌هایی برای ارتقای تجهیزات خود نیاز دارد و همان‌طور که بهیاد را توانستیم بسازیم، زیر دریایی را نیز با مدل‌ها و فناوری‌های به‌روز خواهیم ساخت و این موفقیت از همین مسابقات دانشجویی آغاز می‌شود.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

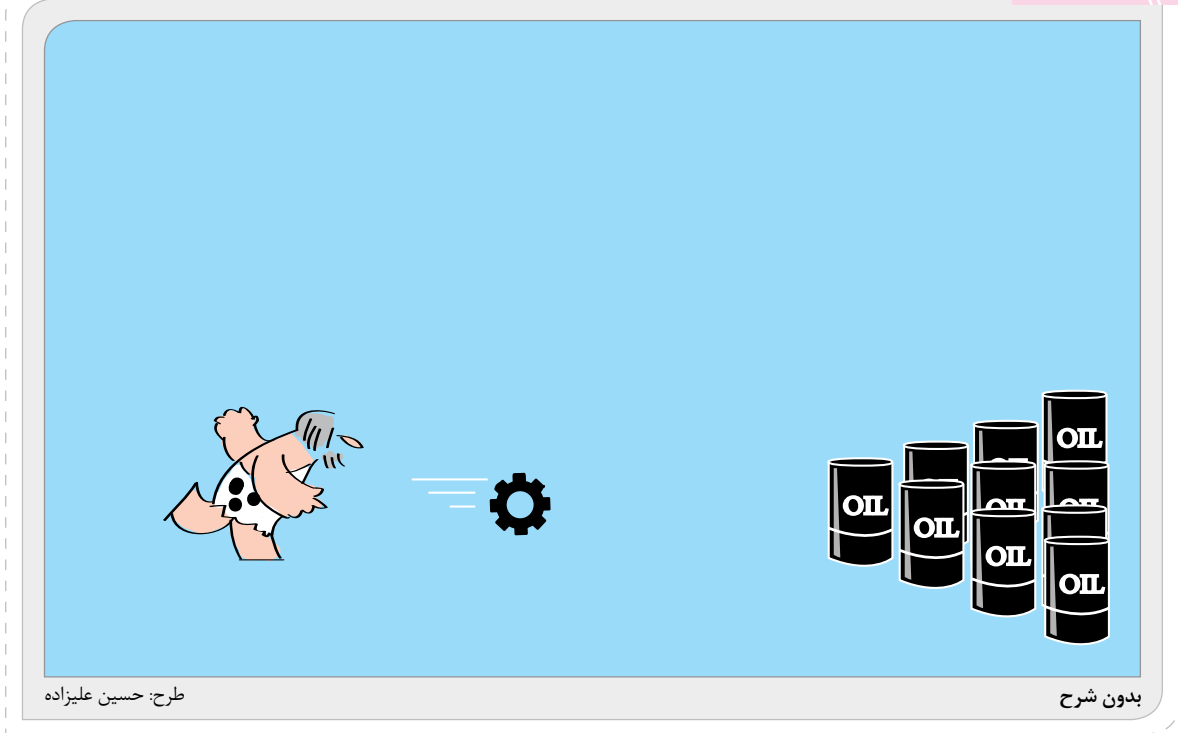
زمانی استان کردستان تامین‌کننده دام سبک کشور بود، اما چند سالی است که از تولید علوفه داخلی فاصله گرفته و روستائیان با تولید غریبه شده‌اند

زمانی استان کردستان تامین‌کننده دام سبک کشور بود، اما چند سالی است که از تولید علوفه داخلی فاصله گرفته و روستائیان با تولید غریبه شده‌اند

در مصرف آب صرفه‌جویی خواهد شد. مدیران منابع آب شهرستان زنجان با اعلام این خبر گفت: در طرح تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی، انسداد چاه‌های غیرمجاز را در دستور کار داریم که در این خصوص برای حفظ حقوق عامه از هیچ کوششی دریغ نخواهیم کرد.

مشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه‌نگاری www.smtnews.ir/about.html	
صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «منعت»	
مدیرمسئول: عاطفه خسروی	
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۷۲۲۲ - ۰۹۲۵۱۰۹۴۲ - ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmail.com - تلفن: ۸۲۱۹۰ - شماره (داخلی): ۱۰۴ - پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰ - امور مشترکین: ۸۸۷۲۷۲۲۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۲۰۹ - توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۷۲۲۵ - تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۲۳۸۱۱ - روابط عمومی: pr@smtnews.ir - امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir - چاپخانه: سمیم	
www.smtnews.ir	info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews	instagram.com/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com	
عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی	عضو انجمن مدیران رسانه
عضو انجمن مطبوعات	عضو انجمن مطبوعات
روزنامه‌نگاری با رتبه ۱	در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
	در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

طرح: حسین علیزاده

گلایه پرستاران از شیفت‌های اجباری

روز پرستار بهانه‌ای برای توجه به مشکلات و دغدغه‌های این فرشتگان سپیدپوش سلامت است که با وجود خستگی ناشی از کار بی وقفه و زخم‌های فراوان بر روح‌شان همچنان با جان و دل از بیماران پرستاری و مراقبت می‌کنند. این در حالی است که مدت‌هاست اضافه کاری‌های اجباری برای پرستاران در بیمارستان‌های دولتی و دانشگاهی، صدای اعتراض نیروهای پرستاری را در آورده است. شیفت‌های کاری و اضافه کاری اجباری نیروهای پرستاری در بیمارستان‌های دولتی و دانشگاهی، با انتقاد شدید پرستاران همراه بوده، زیرا تعرفه‌ای که برای یک ساعت اضافه کاری در نظر گرفته شده است، بین ۱۳ تا ۲۰ هزار تومان متغیر است.

۱۳۰ ساعت اضافه کاری برای ۱.۹ میلیون تومان

پرستاران از نرخ‌های پایین اضافه‌کاری که تقریباً اجباری نیز است، انتقاد دارند. آنها مدعی هستند که پرستاران در هر ماه به اندازه ساعات موظفی خود اضافه کار می‌ایستند اما مبلغ دریافتی بسیار ناچیز است. یک پرستار در ماه، به جای پرستاری که در سیستم وجود ندارد و جای او خالی است، به اندازه تقریباً یک شیفت موظفی کار کرده است، اما اضافه کارش چند ماه بعد و به مبلغ یک میلیون و ۹۰۰ هزار تومان واریز شده است.

افزایش شیفت‌های اجباری

یک شیفت کار پرستاری به اندازه ۴ شیفت کار بدون استرس و دغدغه است که کارمندان عهده‌دار هستند؛ زیرا، کار اداری را نمی‌توان با سختی‌های کار پرستاری مقایسه کرد. مراقبت از چند بیمار که گاهی گرفتار بیماری‌های سخت هستند، از عهده یک پرستار بر نمی‌آید؛ اما متأسفانه به دلیل کمبود نیروی پرستاری در بیمارستان‌های کشور، شاهد هستیم که یک پرستار، عهده دار مراقبت از چند بیمار است. به گزارش مهر، در همین حال، گاهی شاهد هستیم که همان پرستار برای ۲ شیفت پشت سر هم نیز قبول مسئولیت کرده که البته با آسیب‌هایی برای بیمار و پرستار همراه است.

جواد توکلی، فعال صنف پرستاری، از تبعیض‌های وزارت بهداشت علیه جامعه پرستاری به شدت گلایه دارد.

وی با اشاره به شیفت‌های اجباری نیروهای پرستاری در بیمارستان‌های دولتی، گفت: وزارت بهداشت به جای اینکه یک نیروی پرستاری استخدام کند و حداقل ۱۲ میلیون حقوق ماهانه برای او در نظر بگیرد، با نصف این مقدار، از پرستاران می‌خواهد در شیفت‌های اجباری بمانند.

توکلی ادامه داد: حالا که وزارت بهداشت توان استخدام نیروی پرستاری را ندارد، حداقل حقوق کامل را در قالب اضافه کاری اجباری به پرستار بدهد. به طوری که هر ۱۵۰ ساعت اضافه کاری، برابر با یک ماه حقوق پرستار است که می‌تواند پرداخت کند. اما، متأسفانه همین رقم را بین چند پرستار برای اضافه کاری اجباری پرداخت می‌کند و این تبعیض و ظلم آشکار است.

این فعال صنف پرستاری افزود: پرداختی بابت یک ساعت اضافه کاری به پرستار، بین ۱۳ تا ۲۰ هزار تومان است.

بررسی‌ها و نتایج تحقیقات میدانی نشان می‌دهد، هر چقدر شیفت کاری پرستاران افزایش می‌یابد، احتمال خطا در مراقبت‌های پرستاری بیشتر می‌شود و این موضوع علاوه بر افزایش هزینه‌های نظام سلامت کشور، با آسیب‌های فراوانی برای بیماران و پرستاران همراه است.

فرسودگی شغلی

تحلیل جسمی نیروهای پرستاری بر اثر کار زیاد، یکی دیگر از آسیب‌های اضافه‌کاری‌های اجباری است. به طوری که اغلب پرستاران، قبل از رسیدن به دوران بازنشستگی، سلامت خود را از دست می‌دهند و با انواع بیماری‌های جسمی و گاهی روحی، دست و پنجه نرم می‌کنند.

یکی از مشکلات پرستاری در کشور، شیفت‌های شلوغ و طولانی مدت پرستاران است. ساعت‌ها روی پا ایستادن و سروکار داشتن با بیماران بدحال انرژی فیزیکی زیادی را از پرستاران سلب می‌کند. در طول ساعات شیفت، پرستاران موظف هستند به تعداد زیادی از بیماران رسیدگی، بیماران را جابه‌جا، به تخت یا دستگاه‌های خاص عکسبرداری و... منتقل کنند که این موارد نیز فرد را متحمل فشار زیاد جسمانی می‌کنند.

کم نیستند پرستارانی که تحت تاثیر همین کارها دچار مشکلات کمر و حتی آسیب‌های نخاعی شده‌اند؛ از طرف دیگر، کشیک‌های شبانه‌روزی، کم خوابی شدیدی برای پرستار به ارمغان می‌آورند. این کم خوابی اثر منفی بر سیستم قلبی-عروقی، مغز، چشم، دستگاه گوارش، سیستم ایمنی و تنظیم هورمونی فرد می‌گذارد و تمرکز و احساس خوب را از فرد دریغ می‌کند.

ساعات طولانی کار باعث افزایش مواجهه با خطرات شیمیایی محل کار، عوامل عفونی و مشکلات جسمی، روانی و احساسی می‌شود. سپری کردن ساعات طولانی در کار، زمان لازم برای ورزش و وعده‌های غذایی را از فرد می‌گیرد و استرس مضاعف ناشی از کار و دیسترس‌های شدید اخلاقی برای پرستار به همراه خواهد داشت.

کمبود پرستار و استشار

بررسی‌ها و گزارش‌های رسمی نشان می‌دهد که با کمبود حداقل ۱۰۰ هزار نیروی پرستاری در کشور مواجه هستیم و این در حالی است که هر سال بر تعداد بیمارستان‌های جدید افزوده می‌شود که نیازمند کادر پرستاری هستند؛ اما از استخدام و جذب نیروی جدید، خبری نیست.

در واقع، وزارت بهداشت به جای اینکه نسبت به استخدام نیروهای جدید اقدام کند، از نیروهای شاغل در حرفه پرستاری می‌خواهد که در چند شیفت مشغول کار باشند و اضافه کاری اجباری برای آنها در نظر می‌گیرد تا خلا کمبود پرستار، از این طریق جبران شود. پرستاری از آن دسته مشاغل است که فقط با عشق می‌توان آن را معنا کرد. پرستاری یکی از سخت‌ترین و زیان‌آورترین مشاغل است، مشکلاتی مانند نوبت کاری، حقوق و مزایای کم بسته به حجم کاری، بیمار و استرس روحی، آسیب‌های جسمی ناشی از کار در بیمارستان، استرس ناشی از خاتم هستند و از نظر سختی و حجم کاری اساساً با مشاغل دیگر قابل مقایسه نیست.

مهاجرت، از عوامل اصلی کمبود پرستار

کمبود پرستار داستان جدیدی نیست؛ سال‌ها است که مراجع‌کنندگان به مراکز درمانی از کافی نبودن کادر پرستاری گلایه‌مند هستند، موضوعی که وزارت بهداشت هم به آن اذعان دارد و تلاش کرده‌است با برگزاری آزمون‌های استخدامی بخشی از آن را ترمیم کند اما استخدام‌های جدید تا چه میزان برای نظام سلامت راهگشا است. «کمبود» و «مهاجرت» دو کلیدواژه بر تکرار در رسانه‌ها برای بیان علت کمبود پرستار در مراکز درمانی و بیمارستان‌ها است. برخی متولیان، استخدام نشدن نیروهای جدید و کم کاری وزارت بهداشت را عامل اصلی کمبود کادر پرستار عنوان می‌کنند و برخی نیز با اشاره به سختی کار پرستاران و دریافتی آنان، سخن از مهاجرت آنان به میان می‌آورند. اگرچه این دو علت از سوی وزارت بهداشت نیز رد نشده است و در سال‌های اخیر هر ۲ علت در کمبود نیروی انسانی کادر پرستاری دخیل بوده‌اند اما همه ماجرا هم به این دو علت ختم نمی‌شود زیرا آمارها می‌گویند که بیش از ۵۰ هزار دانشجوی پرستاری در ۳ سطح کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا در دانشگاه‌های کشور مشغول به تحصیل هستند به طوری که سالانه حدود ۱۵ هزار نفر از رشته پرستاری فارغ‌التحصیل می‌شوند.

آمار حوزه سلامت ایران در بهار ۱۴۰۲

به ارائه خدمت می‌پردازند یعنی ۷۰ درصد پرستاران تحت پوشش این وزارتخانه قرار دارند. بر اساس آخرین برآوردهای مرکز آمار ایران که مستند به آمارهای سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد که نسبت پزشکان عمومی به ازای ۱۰ هزار نفر جمعیت ۲۰۰۷ و نسبت پرستاران ۱۲۶۹ بوده است. البته این همه ماجرا نیست؛ آن‌طور که وزارت بهداشت آمار داده، در ۵ سال اخیر بیش از ۳۵ هزار نیروی گروه پرستاری در وزارت بهداشت جذب و در عین حال بیش از ۷ هزار نفر نیرو بازنشسته شده‌اند؛ البته باید به این نکته توجه داشت که «جذب پرستار» لزوماً به معنای افزایش تعداد نیروهای پرستاری ارائه‌دهنده خدمت نیست، بلکه

به ارائه خدمت می‌پردازند یعنی ۷۰ درصد پرستاران تحت پوشش این وزارتخانه قرار دارند. بر اساس آخرین برآوردهای مرکز آمار ایران که مستند به آمارهای سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد که نسبت پزشکان عمومی به ازای ۱۰ هزار نفر جمعیت ۲۰۰۷ و نسبت پرستاران ۱۲۶۹ بوده است. البته این همه ماجرا نیست؛ آن‌طور که وزارت بهداشت آمار داده، در ۵ سال اخیر بیش از ۳۵ هزار نیروی گروه پرستاری در وزارت بهداشت جذب و در عین حال بیش از ۷ هزار نفر نیرو بازنشسته شده‌اند؛ البته باید به این نکته توجه داشت که «جذب پرستار» لزوماً به معنای افزایش تعداد نیروهای پرستاری ارائه‌دهنده خدمت نیست، بلکه

مشوق‌هایی برای جذب پرستار در برنامه هفتم

نکنند. حالا اگر قرار است جلوی اشتغال پزشکان و کادر درمان را در بخش خصوصی بگیریم، باید مشوق‌های مالی لازم را برای آن در نظر بگیریم و در این حکم فوق‌العاده ویژه و کارانه در نظر گرفته شده و حق مطب برای آنها دیده شده است. علاوه بر آن، اوایل آبان سال جاری وزارت بهداشت، دستورالعمل قانون تعرفه‌گذاری مراقبت‌های پرستاری را اصلاح کرد که به گفته معاون پرستاری وزیر بهداشت، مهم‌ترین دستاورد این قانون ارتقای هویت حرفه‌ای و کمک به استقلال مالی پرستاران است.

با افزایش پذیرش دانشجویان پرستاری در دانشگاه‌ها و تسهیلاتی که برای استخدام و تبدیل وضعیت آنها در حال انجام است، چنانچه قانون‌گذار از این بابت به نظام سلامت کمک کند، امیدوار خواهیم بود تا چندسال آتی مشکل کمبود پرستار در کشور کاهش یابد.

افزایش سخت‌های بیمارستانی در دولت سیزدهم از یک‌سو و بازنشستگی کادر سلامت از سوی دیگر، وزارت بهداشت را بر آن داشته است که امسال مجوز استخدام ۱۰ هزار پرستار را از سازمان امور اداری و استخدامی دریافت کند به طوری که از مجموع جذب ۲۵ هزار نفر در آزمون استخدامی، ۱۰ هزار نفر نیروی پرستاری به طور مستقیم در بخش درمان و ۲ هزار نیروی پرستاری در سایر بخش‌ها مانند فوریتهای

عباس عبادی، معاون پرستاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: یکی از دلایل کمبود نیروی انسانی، جابه‌جایی پرستاران از کشورهای کمتر توسعه‌یافته به کشورهایی است که درآمد بالاتری دارند و کشور ما نیز از این موضوع مستثنا نیست.

وی با اشاره به اینکه نسبت تخت به پرستار دارای ۲ بخش پرستاران حرفه‌ای و غیر حرفه‌ای است، توضیح داد: اگر همه کارکنان حوزه نظام سلامت با رابط‌های استخدامی متفاوت اعم از رسمی، قراردادی و ... را تبدیل وضعیت دهیم، بازم با عدد استاندارد به ازای هر تخت، ۲.۵ پرستار فاصله زیادی داریم.

در این راستا پیش‌بینی مشوق‌هایی برای جذب پرستاران و پزشکان در نظام سلامت در برنامه هفتم توسعه مورد توجه بوده و در ماده (۶۹) این لایحه که به تصویب مجلس رسیده، مقرر شده است برای کسانی که در استخدام رسمی، پیمانی و قراردادی دستگاه‌های اجرایی شاغل در ستاد یا مراکز و موسسات ارائه خدمات سلامت موضوع قانون مذکور هستند، دولت با اعمال تعرفه و اصلاح نظام کارانه دریافتی آنان را به ازای جبران محرومیت از کار در بخش خصوصی جبران کند.

به گفته داود منظور، رئیس سازمان برنامه و بودجه بر اساس این حکم قرار است پزشکان، کادر درمان و پرستاران در بخش خصوصی فعالیت

نظام سلامت به چه تعداد پرستار نیاز دارد؟

هزار نفر از کادر سلامت فعال در روزهای شیوع کرونا که ۱۲ هزار نفر آنها پرستار بودند. پس از فروکش کردن آمار کرونا نه‌تنها بکارگیری نشدند بلکه همگی از کار بیگار شدند.

جدابیت‌های شغلی پرستاری بیشتر شود

رئیس سازمان نظام پرستاری معتقد است: اگر جدابیت‌های شغلی و جذب نیروهای پرستاری افزایش یابد، مشکلات کمبود پرستار و مهاجرت نیروها به خارج از کشور حل می‌شود.

میرزابیگی بازنشستگی نیروهای نظام سلامت و گسترش تخت‌های بیمارستانی را معضلی همیشگی عنوان کرد و در عین حال این نکته را گفت که رفتارهای سلیقه‌ای و تعارض‌های ساختاری میان سازمان‌ها باعث عدم رسیدگی به موضوع کمبود نیروهای پرستاری در کشور شده است. رئیس سازمان نظام پرستاری همچنین خاطر نشان کرد: اکنون به ازای هر تخت بیمارستانی کمتر از یک نفر نیروی پرستاری در ۲۴ ساعت در هر بیمارستان داریم و باید تعداد پرستاران ۲ برابر تعداد فعلی شود تا به عدد استاندارد برسیم.

پیش‌بیمارستانی و حوزه بهداشت مشغول به کار خواهند شد. به گزارش ایرنا، عبادی با بیان اینکه کمبود نیروی پرستاری یک چالش عمومی جهانی است و کشور ما نیز از این موضوع مستثنا نیست، گفت: با

افزایش پذیرش دانشجویان پرستاری در دانشگاه‌ها و تسهیلاتی که برای استخدام و تبدیل وضعیت آنها در حال انجام است، چنانچه قانون‌گذار از این بابت به نظام سلامت کمک کند، امیدوار خواهیم بود تا چندسال آتی مشکل کمبود پرستار در کشور کاهش یابد.

وی تصریح کرد: اکنون ۲۰۹ هزار کادر درمان اعم از همکاران پرستار، اتاق عمل، هوشبری، بهیاری و کمک پرستار در مراکز درمانی وزارت بهداشت، بخش خصوصی، تأمین اجتماعی و نیروهای مسلح مشغول به خدمت هستند.

به گفته معاون پرستاری وزیر بهداشت، افزود: اکنون نسبت پرستار به تخت، ۰.۹ و نسبت گروه پرستاری به تخت، ۱.۲ است و امیدواریم با افزایش جذب و تربیت نیروی انسانی، فاصله ۱.۲ تا ۱.۸ در سال‌های آتی برطرف شود.

میرزابیگی درباره درآمد نیروهای پرستاری نیز توضیح داد: درآمد نیروهای پرستاری مانند یک کارمند ساده است و قانون تعرفه‌گذاری خدمات پرستاری باید به درستی اجرا شود تا دریافتی پرستاران اصلاح شود.

این قانون مبتنی بر این است که خدمات پرستاران نیز مانند پزشکان قیمت‌گذاری مشخصی داشته باشد تا پرستاران از محل خدمات خودشان منتفع شوند. ۱۵ سال قبل قانون تعرفه‌گذاری خدمات پرستاری برای این موضوع تصویب شد اما به دلایلی اجرا نشد. در دوران کرونا رهبر معظم انقلاب به موضوع اجرای قانون تاکید و به مسئولان هشدار دادند که این قانون اجرا شود. الان آنچه از این قانون اجرا شده صرفاً محدود به چند مرحله پرداختی به پرستاران بخش دولتی به عنوان علی‌الحساب بوده است در حالی که تعرفه خدمات پرستاران باید مبتنی بر خدمات ارائه شده از سوی آنها پرداخت شود.